

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

După treizeci și cinci de ani de când am părăsit-o, m-am găsit acum câteva săptămâni, din nou în capitala Austriei*. Și mai înainte de a cerceta centrul atât de însuflețit al orașului, înainte de a-i revedea muzeele, de a-i răscoli librăriile, de a mă așeza în preajma caselor de bilete pentru a obține un loc la Operă sau la Burg*, am alergat pe locurile unde am fost student odată, grăbit să surprind năluca trecutului. [...]

Viena a rămas, în liniile ei mari, așa cum am lăsat-o. Este un mare oraș baroc, cel mai de seamă al zonei lui stilistice, cu cupolele lui verzi vestindu-se din depărtare, cu portaluri uriașe, [...] cu monumente ecvestre, cu fântâni printre ale căror ape tâșnitoare apar statui gigantice, michelangelești [...]. Întârzii prin grădini, de-a lungul zidurilor de verdeață, rătăcesc pe aleile labirinturilor vegetale. Regăsesc vechile colecții de artă, pe maeștrii austrieci ai veacului al XV-lea la Belvedere, pe Velasquez și pe Brueghel la Muzeul de Istoria Artei. Muzeul de etnografie este o colecție reorganizată, una din cele mai bogate ale specialității ei, cu admirabila-i succesiune a tuturor civilizațiilor pământului. Teatrul și Opera sunt perfecte. [...] La operă ascultăm *Othello** și *Tristan și Isolda**, pe aceasta din urmă cu intervenții inexplicabile în constituirea finalului. Dar ce voci, ce ansamblu! [...] Ne odihnim în umbra catedralei Sfântului Ștefan, care își înalță tocmai atunci clopotul cel mare în turnul reclădit de curând. Ne ducem să întâmpinăm toamna în pădurea vieneză, care continuă așa de firesc orașul [...].

Deși găsim atâtea aspecte cunoscute ale Vienei, nu putem trece cu vederea pe cele noi. Orașul are o circulație mai mare decât cea cunoscută. Noaptea, automobilele sunt lăsate pe străzi. Materialele plastice noi dau un lustru proaspăt fațadelor, vitrinelor, firmelor. Străzile scânteiază în feeria becurilor de neon. Turismul este înfloritor [...]. Distrugerile ale războiului se mai văd pe alocuri. S-a reconstruit mult, totuși nu cu preocuparea de a menține vechiul caracter al orașului. Stilul funcțional a înlocuit pe cel baroc. În fața Catedralei Sfântul Ștefan s-a ridicat o clădire imensă, dar fără nicio fantezie arhitecturală, un furnicar cu o mie de ochi. Uneori întâmpini câte o încercare de zgârie-nori [...]; se bea coca-cola, și tineretul, din nu știu ce categorie, afișează o ținută extravagantă, cu surtucuri lungi și pantaloni strânși pe gleznă, cu părul ca o perucă de teatru. Am vorbit cu mulți vienezzi, oameni care muncesc și își iubesc orașul, și mi s-a părut că nimeni dintre ei nu prețuiește noutatea agresivă, că vechea conștiință de cultură a capitalei este trează și că toată lumea dorește păstrarea neutralității și pacea. Regăsesc vechea lume politicoasă și amicală. Fetele din magazine intonează o mică frază muzicală când te salută. Chelnerii și agenții de circulație sunt cetățeni respectabili, gravi sau plini de umor, care te iau sub protecția lor.

Tudor Vianu, *Jurnal*

*Tudor Vianu a revenit la Viena după al Doilea Război Mondial, în 1957.

*Burg – teatru vienez

*Othello – operă în patru acte de Giuseppe Verdi, bazată pe tragedia scrisă de William Shakespeare în jurul anului 1603

*Tristan și Isolda – operă în trei acte de Richard Wagner, bazată pe romanul medieval omonim

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul secvenței *nu putem trece cu vederea*. **6 puncte**
2. Menționează numele unei clădiri supuse procesului de restaurare, prin raportare la textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea autorului în momentul revenirii la Viena, așa cum reiese din primul paragraf al textului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care spectacolul *Tristan și Isolda* îi provoacă autorului nedumerire. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a vienezilor, care se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă transformările în societate se reflectă sau nu în înfățișarea unui oraș, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal* de Tudor Vianu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Înainte lanțului de argumente, fără început și fără sfârșit, prin care se silise o viață întreagă, zadarnic, să ajungă la o încheiere deplin satisfăcătoare, i se întruchipa în suflet iarăși femeia de adineaori, mai ispititoare, ca o călăuză pentru o cale lungă și necunoscută. Inima i se umplu deodată de o fericire dureros de mare. Numai o clipire ținu, dar clipirea parcă răscumpăra din belșug suferințele tuturor vieților.

„Fericirea adevărată e totdeauna o clipă, se gândi bolnavul, cu amintirea ei proaspătă în suflet. Mai multă n-ar putea îndura firea omului care, deseori, într-o viață de mulți ani, nu are norocul să întâlnească nici clipa aceasta, nici măcar să se apropie de ea”.

Toma Novac își simțea mintea limpede și liniștită, ca după o odihnă binefăcătoare.

Liviu Rebreanu, *Adam și Eva*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți particularități ale unui *roman al experienței* studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea romanului studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două secvențe relevante pentru tema romanului studiat;

– analiza a două componente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru romanul studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Variantă 1

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eu trebuia să țin a cincea prelegere. Până atunci nu vorbisem încă în public și era să fie foarte greu, căci tradiția mai cerea un lucru: ca oratorul să nu se servească de niciun fel de note, tradiție maioresciană. Conferențiarul, după o asemenea concepție, era o ființă mai presus de toți ceilalți muritori; după cum am spus, el trebuia să apară brusc ca ieșit din pământ înaintea publicului, ca un fel de Mefistofel. Era îmbrăcat în mare gală, în deosebire de asistenți, el n-avea note, prin urmare, senin, stăpân pe dânsul și pe subiect, plutind în regiuni științifice înalte, el trebuia să lase să curgă cuvintele din gură fără niciun efort și, odată cu vorbele, valuri de știință, de învățătură și de mărimă! [...]

Acest lucru aducea drept consecvență obligația pentru orator ca să știe prelegerea pe de rost. [...]

Mai putea fi un mijloc de preparare, și anume: a-ți prepara conferința pe despărțituri mari și a avea materii de vorbit pentru cel puțin un ceas jumătate. Dacă din întâmplare memoria te trăda asupra unei părți, nu făcea nimic, o săreai pur și simplu și treceai la o alta de care-ți aduceai aminte; conferința se cam simțea ca legătură, dar scăpai de rușine.

În acest mod mi-am preparat conferința mea, dar și aici era o dificultate. După dogmă conferențiarul trebuia să înceapă just la două ore și să isprăvească just la trei ore fără cinci minute; cele cinci minute erau de toleranță. Un orator care ar fi sfârșit la trei și cinci era descalificat. Și să se noteze că oratorul n-avea voie să scoată ceasornicul ca să se uite la oră, nici să pună ceasornicul pe masă. Când oratorul învăța conferința pe de rost, era ușor ca să se conformeze dogmei, căci el o prepara acasă cu ochii pe ceasornic. Și probabil că de aici a provenit fixitatea timpului conferinței.

Dar când oratorul intra în dezvoltări conform unei schițe generale? Cum putea el să nu treacă peste o oră sau să ție până la trei fără cinci? Iată dificultatea. Această dificultate o înlătură domnul Negruzzi și iată cum.

În vinerea care preceda prelegerea, el se adresa viitorului conferențiar în următorii termeni:

— Ascultă, să știi că am să stau în picioare drept în fața dumitale; dumneata, din când în când, să te uiți la mine, mai ales înspre sfârșitul conferinței și când vei vedea că eu mișc din picior și tușesc încet, să știi că trebuie să închei. [...]

Mai era o tradiție, aceasta o mărturisesc, detestabilă. Oratorul nu avea dreptul să aibă paharul de apă pe masă. Această tradiție pleca din aceeași idee că [...] este un om aproape supranatural, el vorbește fără efort, el nu obosește, glasul lui nu slăbește, gâtul nu i se usucă ca la ceilalți muritori. Și atunci se întâmpla un lucru: ca pe la sfârșit glasul să trădeze pe orator, cum mi s-a întâmplat și mie la întâia prelegere.

George Panu, *Amintiri de la Junimea din Iași*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *scăpai de rușine*. **6 puncte**
2. Menționează un aspect al vestimentației conferențiarului, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează numele persoanei care a impus tradiția ca oratorul să nu se folosească de niciun fel de însemnări, justificându-ți răspunsul cu o secvență din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Iacob Negruzzi intenționează să se așeze în fața oratorului. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o modalitate prin care un orator își putea pregăti prelegerea, valorificând textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este necesară sau nu o pregătire riguroasă în vederea susținerii unui discurs, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri de la Junimea din Iași* de George Panu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Costi își trase scaunul lângă geamuri. Auzi subțel glasuri, însă nu vedea pe nimeni.

„Trebuie să fie tante Mathilde...”, se gândi el vesel. „Cu cine vorbește?” Glasul ei grav e întovărășit de ciripiri subțirele. Fără îndoială sunt domnișoarele lui Nacovici, care s-au întors de la Iași, în vacanța de Paști. Spun întâmplări nostime de la școală. Câteodată își coboară glasurile, ca să nu-i supere somnul lui. Dar el nu doarme.

Feri într-o parte ceașca și se plecă pe fereastră, zâmbind. Acuma le vedea. Stăteau pe scaune de trestie, în fața duduiei Matilda. Aveau pe masă, între ele, cafeaua cu lapte. Laurenția privea într-o parte, c-un aer de mahnire. Tristă i se păru și Rătușca, totuși mușca cu dinții ei albi dintr-o felie de cozonac.

— Spune, draga mea, ce s-a întâmplat? întreba duduia Matilda.

Costi se retrase binișor la locul lui și întinse urechea.

— Nu vrea să spuie; i-i rușine, zise Rătușca.

— Ba am să spun, tresări Laurenția.

Mihail Sadoveanu, *Venea o moară pe Siret*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia sau lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

1967

25 ianuarie

Am terminat volumul II din *Moromeții*, în planurile mele volumul IV dintr-o tetralogie* pe care aș fi dorit s-o intitulez *Comedia țărănească*. O primă schiță a acestui volum am scris-o în 1953, aproximativ 100 de pagini abandonate după șase luni de chinuri – nu știam cum să scriu. *Moromeții I* nu apăruse, se afla uitat printre hârtiile mele sub forma unor scene nelegate prea bine între ele, dar unde se ghicea totuși un erou. Volumul II l-am scris tot cu două versiuni, din pricina cumplitului trac care mă paraliza la ideea de a continua un personaj intrat deja în familia literară a personajelor noastre de la Dinu Păturică la Ion. Ce mai puteam spune? Am vrut să descriu aventura unui tânăr împins de împrejurările postbelice în vâltoarea politică, până la eliminarea lui cu umbra înfrângerii, motivându-i apoi destinul, înfrângere care era și a tatălui lui, țăran tradițional scos cu violență dintr-un univers și niște valori patriarhale împreună cu o întreagă categorie. A ieșit un roman de 360 de pagini, scris din august 1965 până la 1 februarie 1966. L-am lăsat să se răcească și am scris după aceea *Martin Bormann**, sub efectul voiajului făcut cu Eta în mai – iunie în Franța, apoi în Italia și Austria în octombrie și noiembrie 1965. În octombrie 1966, am recitat romanul după o pauză de 7–8 luni și nu mi-a plăcut [...].

Ca roman era lipsit de un fior tragic – eroul apare doar ca un înfrânt inadapabil – lucru care m-a scos din sărite, fiindcă există în literatura noastră o galerie întreagă de astfel de eroi, pe care eu i-am detestat: Niculăiță Minciună, Radu Comșa din *Întunecare* de Cezar Petrescu etc., iar ca roman obiectiv era prea angajat de partea eroului, lipsindu-i firul pe care îl da cu ochi liniștit, descriind pasiunile umane și existența.

Spre uimirea mea, însă, am descoperit totuși că eroul [...] era, de fapt, Niculae Moromete din volumul I și tatăl lui, mai bătrân, bineînțeles, și atunci tracol mi-a dispărut: aveam, prin urmare, puternic schițată, a doua viață a satului dunărean după război, cu eroii ei cu tot, firește, impunându-mi-se ca o realitate ideea că Moromete nu mai avea puterea să ocupe și de astă dată scena. [...] M-am apucat de scris prin noiembrie și acum versiunea *Moromeții II* este în liniile fundamentale terminată (550 de pagini). Am doar sentimentul unei relative dilatări față de volumul I, în favoarea însă a unei mai profunde analize.

Marin Preda, *Jurnal intim*

*tetralogie – serie de patru opere literare unite printr-o idee comună

**Martin Bormann*, dramă în trei acte, a apărut în 1968.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *m-a scos din sărite*. **6 puncte**
2. Menționează țările pe care autorul le-a vizitat în compania Etei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează ce intenționează autorul să surprindă în volumul al doilea al romanului *Moromeții*, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din primul paragraf. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tracol scriitorului a dispărut în timp ce scria volumul al doilea al romanului *Moromeții*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Marin Preda, care se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă realizarea unei creații valoroase implică sau nu un efort de durată, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal intim* de Marin Preda, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Amurg de zmeură pe munte, vara.
În poala serii înroșite
Toții rugii cerului și-au scuturat povara:
Mormanele răskoapte zac strivite.

Stă-n zare ciucur pârga sângerie.
Adulmecând din umbra lor adâncă,
les urșii nopții plini de lăcomie
Și zmeura amurgului mănâncă.

V. Voiculescu, *Amurg*

*pârgă – fază de început a coacerii unor fructe, legume sau cereale

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianța 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Cum aş putea vorbi despre tata, disociindu-l de mama?

Pentru mine, pentru casa noastră, pentru noi, cei din preajmă, și nu numai pentru noi, ei făceau un tot omogen, armonios.

De multe ori stau de vorbă cu ei, răsfoind scrisorile lor, albumele lor de fotografii. În albumul tatei, o fotografie din 1911 cu dedicația: „Celei unice”.

În adevăr, așa a fost și pentru tata și pentru mine.

Mama, cu acel dar extraordinar de înțelegere, punând, mai presus de orice, afinitățile spirituale și intelectuale, acea căldură sufletească pe care nimeni și nimic nu le putea înlocui, și care nu s-au dezmințit nici dincolo de moarte, reprezenta pentru tata echilibrul, trăinicia, căminul, locul unde își găsea întotdeauna liniștea și statornicia dragoste.

Pentru cei din afară, cu prejudecăți mic-burgeze, părinții mei nu păreau cuplul ideal, inseparabil, care ieșea duminica la plimbare ținându-se de degetul cel mic, lucru de care ei făceau mult haz.

Înțelegerea și legătura lor sufletească se poate ușor urmări chiar și în unele versuri ale lor.

Mama, cu un simț feminin extraordinar, [...] niciodată nu i-a îngrădit nevoia de mișcare și de libertate. Poate și acesta este unul dintre motivele pentru care el o considera „unica”.

Tata era un om încântător, apoi aureola lui de poet care a cântat dragostea și nestatornicia ei, tocmai pentru a-și masca trăinicia adevăratelor sentimente, a făcut din el un „bărbat cu succes”, cum se spunea pe atunci.

Mama, departe de a fi geloasă, era chiar mândră că bărbatul ei atrăgea privirile femeilor, chiar și ale unor persoane cu care ea era în relații de prietenie.

De obicei, după-amiezile, tata pleca de acasă înaintea noastră și de la ușă îl auzeam strigând: „Vă pup, fetelor, am plecat!”.

Obişnuia să ne numească „fetele mele”, înglobându-ne astfel într-un tot care-i aparținea, dar sărutările erau foarte rare la noi în casă. Efuziunile, îmbrățișările se simțeau din plin la sărbători, aniversări sau despărțiri pentru perioade mai lungi. Tata era foarte cald sufletește, însă fără exteriorizări de tandrețe sau calinerii*. Profunda sa dragoste o simțeam mai ales când eram departe de el.

Mioara Minulescu, *Amintiri despre Ion Minulescu*

*calinerie – dezmierdare, alint

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței <i>făceau mult haz</i> .	6 puncte
2. Menționează pe cine numea Ion Minulescu <i>fetele mele</i> .	6 puncte
3. Precizează un fapt pentru care Ion Minulescu și soția sa erau percepuți de societate ca nefiind cuplul ideal, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat.	6 puncte
4. Explică motivul pentru care Ion Minulescu era considerat un „bărbat cu succes”.	6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a mamei, care se desprinde din textul dat.	6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă exteriorizarea sentimentelor este sau nu o condiție a stabilității unei relații, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre Ion Minulescu* de Mioara Minulescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în următorul fragment:

SCENA II

(Coana Efimița se așază pe o ureche și adoarme și ea. Unul după miezul nopții sună rar în vecinătate: patru bătăi de sferturi, apoi o bătaie mai gravă pentru ceas. [...] Câteva momente pauză, după care s-aud în depărtare două – trei detunături de pușcă și chiote surde; apoi, altele mai multe și strigăte mai distincte, și încă o dată.)

EFIMIȚA *(Se deșteaptă și se ridică-n pat, privind cu nedumerire către ușă și întrebând cu neastâmpăr.): Cine e? (Pauză.) Cine e? (Pauză; sare din pat, aleargă repede la ușă și o încearcă dacă e bine încuiată, asemenea, la fereastră, și se-ntoarce mai puțin intrigată să se așeze iar la loc, făcându-și o cruce.) Cine știe ce-oi fi visat!... (Se culcă și aștește iar; în orchestră melodramă; pauză; o salvă de detunături și strigăte înmulțite, cocoana sare din pat cât colo.) Cine e?... (O pauză; merge tremurând la masă, caută p-întunec chibriturile și aprinde lampa; foarte emoționată, încearcă încă o dată ușa, merge în vârful degetelor la dulapul de haine, îl încuie repede, ca și cum ar fi prins pe cineva în el, și ascultă cu palpitație ce se petrece înăuntru; se uită apoi pe sub paturi și prin toate colțurile, stinge lampa, se-nchină și se urcă iar în pat.) Ce-o fi și asta?*

I. L. Caragiale, *Conu Leonida față cu reacțiunea*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje dintr-o năvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

M-am născut la București, dar chiar în acel an tata a fost mutat cu garnizoana la Râmnicu Sărat, și cele dintâi amintiri se leagă de acest oraș. O casă mare, cu multe încăperi, și salcâmi în dreptul ferestrelor. În fund, curtea și apoi grădina, care mi se părea uriașă, înecată sub pruni, caiși și gutui. Cea mai veche amintire (cred că aveam mai puțin de trei ani): în grădină, cu fratele meu și un câine mare, alb, Picu. Ne rostogoleam toți trei în iarbă. Alături, pe un scăunăș, mama, stând de vorbă cu o vecină. [...]

Dar mai cu seamă îmi amintesc de o după-amiază de vară, când toată casa dormea. Am ieșit din odaia noastră, a fratelui meu și a mea, și, de-a bușilea, ca să nu fac zgomot, m-am îndreptat spre salon. Aproape că nu-l cunoșteam, căci nu ni se îngăduia să intrăm decât la zile mari sau când aveam musafiri. Cred, de altfel, că în restul timpului ușa era încuiată cu cheia. Dar, de data aceasta, am găsit-o descuiată și, tot de-a bușilea, am pătruns înăuntru. În clipa următoare, emoția m-a ținut locului. Parcă aș fi intrat într-un palat din basme: storurile erau lăsate și perdelele grele, de catifea verde, erau trase. În odaie, plutea o lumină verde, irizată, ireală, parcă m-aș fi aflat dintr-odată închis într-un bob uriaș de strugure. Nu știu cât timp am rămas acolo, pe covor, respirând anevoie. Când m-am deșteptat, am început să înaintez cu grijă pe covor, ocolind mobilele, privind cu nesaț măsuțele și etajerele pe care se aflau așezate fel de fel de statuete, ghiocuri*, sticlute de cristal, cuțite de argint, privind mai ales oglinzile mari, venețiene, în ale căror ape adânci și clare mă regăseam altfel, mai crescut, mai frumos, parcă eu însumi înnobilit de lumina aceea ajunsă acolo dintr-o altă lume.

N-am povestit nimănui despre această descoperire. Simțeam, de altfel, că n-aș fi știut ce să povestesc. Dacă aș fi putut utiliza vocabularul adultului, aș fi spus că descoperisem o taină. Ca și imaginea fetei de pe Strada Mare, puteam evoca oricând feeria aceasta verde, și atunci rămâneam nemișcat, aproape nemaiîndrăznind să respir, și regăseam beatitudinea de la început, re trăiam cu aceeași intensitate intrarea bruscă în paradisul luminii aceleia neasemuite. Exercițiul acesta de recuperare a momentului epifanic* l-am practicat mulți ani și regăseam întotdeauna aceeași plenitudine, în care mă lăsam să alunec ca într-o clipă fără durată, fără început și fără sfârșit. În ultimii ani de liceu, când mă luptam cu lungi crize de melancolie, mai izbuteam încă, uneori, să regăsesc lumina de aur verde din acea după-amiază de la Râmnicu Sărat, dar, deși beatitudinea era aceeași, era peste puțință de suportat acum, îmi agrava prea mult tristețea; căci, de data aceasta, știam că lumea din care făceau parte salonul și perdelele de catifea verde, și covorul pe care înaintam în genunchi, și lumina neegalată era o lume pentru totdeauna pierdută.

Mircea Eliade, *Memorii*

**ghioc* – gen de melci cu cochilia mare, ovală, cu aspect de porțelan, care trăiesc în mările calde; *p. restr.* cochilia acestor melci, folosită ca ornament sau pentru preziceri asupra viitorului cuiva

**epifanic* – revelator

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *peste puțință de suportat*. **6 puncte**
2. Menționează motivul pentru care salonul era aproape necunoscut copiilor, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează efectul pe care îl are asupra copilului intrarea în salon, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din text. **6 puncte**
4. Explică rolul exercițiului de reamintire practicat de-a lungul timpului de autor, valorificând informațiile din ultimul paragraf. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a adolescentului Mircea Eliade, așa cum se desprinde din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă amintirile influențează sau nu cunoașterea de sine, raportându-te atât la informațiile din textul extras din volumul *Memorii* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului din fragmentul de mai jos.

TABLOUL I

Încăpere strâmtă, săracă, dar curată, în casa curelarului Ion Sorcovă. [...]

Stânga primului plan, ușă spre bucătărie.

Primul plan: într-o parte, scaun de curelărie, cu unelte și hamuri de reparat – în alta, masă și scaune de brad.

E în amurg și ultimele raze ale soarelui împurpurează perdelele albe.

ION SORCOVĂ, NASTASIA, VULPAȘIN

SCENA 1 SORCOVĂ, NASTASIA

SORCOVĂ (*coase un ham*).

NASTASIA (*e în bucătărie și o auzim cântând melodia, așa cum o cântă haimanalele la periferie*): „Iar dacă împreună va fi ca să murim [...]”.

SORCOVĂ (*a lăsat lucrul și ascultă, e nemulțumit*): Nastasio! Mai lasă cântecul, fato, că te-aude lumea și ne crede fericirii pământului.

G. M. Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic studiat (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 8

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Privirea lui albastră s-a oprit asupra ei. Fata se simțea parcă la capătul unei ascensiuni în care a rătăcit, a băjbăit, în întuneric și frig, în care parcă mai mult a coborât decât a urcat. Totul i-a fost potrivit. Negură, burniță, furtună și ploaie. Deodată un petec de cer senin: privirea lui Liviu Rebreanu.

În această lumină albăstrie, părul lui părea de argint. Vocea lui caldă și gravă:

— Da, e o carte! Ai scris cu sinceritate, ai scris cu răbdare, cu simț de răspundere, așa cum se scrie o carte. Criticii o să-ți spună că ai talent. Eu îți spun că ești un scriitor. N-am notat ce e balast aici, în foile astea, nici ce e găunos. Dacă ai fost în stare să scrii tot ce e aici bun și valoros, ai să fii în stare să găsești și ce e inutil, plat. Ai să știi să scoți ce-i prolix*. Ai să adaugi ce-i lipsește. Ia-ți manuscrisul. Închide-l într-un șertar și scoate-l peste șase luni și mai lucrează câteva luni, poate un an. Mai ai de furcă...

— Un an?! a exclamat fata îngrozită.

Ochii i s-au umplut de lacrimi.

Liviu Rebreanu s-a sculat în picioare, înalt și puternic ca o statuie. În razele soarelui, părul îi lucea ca o cască de argint. Dar în ochii care au devenit cenușii se adunaseră norii.

— Cum? E prea mult? E prea mult un an? și vocea răsună atât de puternic, de parcă se clătinau pereții și casa: Unsprezece ani am muncit la *Ion*, și voi? Voi sunteți grăbiți să vă apară poza în vitrină numaidecât. Nu ajunge să ai talent, trebuie modestie, răbdare și muncă. Am crezut că le ai...

„Da! ar fi vrut să răspundă fata. Le-am avut, dar nu mai pot, am trăit destul, îmi ajunge. Am rezistat numai ca să termin cartea. Nu sunt grăbită să apară. Am vrut să știu că este o carte. Și s-o las în mâini bune. Mie îmi ajunge atât. Eu nu mai pot, nu mai pot. O copilărie grea, război, refugiu și tot ce a urmat. O lungă spovedanie, ca să acuz o lume, ca să justific un gest, gestul din urmă. Nu mai am nimic de spus. De obicei eroina moare în ultimele pagini, autorul rămâne. În cartea mea eroina vrea să trăiască. Vrea să lupte, autoarea vrea să moară. Depune armele. E dreptul ei. E hotărâtă. Dar uite, i se mai cere un an. Ca și când ar fi nimica toată un an!”

Niciun cuvânt din toate astea n-a fost rostit. Au fost gândurile fetei. În fața ei se afla un stejar: Liviu Rebreanu! Cum și-ar fi putut închipui el, care câștigase atâtea curse peste obstacole, lașitatea de a abandona lupta chiar la început, la prima carte?

Fata era acum în picioare și lacrimile îi curgeau pe obraz. Ar fi vrut să-și găsească batista, dar cum să găsești o batistă când ai nevoie de ea?

Liviu Rebreanu și-a scos din buzunarul de la rever batista albă ca neaua. Batista lui mare. Și a zâmbit. Vocea lui era acum potolită și blândă. Mâna lui ocrotitoare, pe umărul ei.

— Ești un scriitor. Ai vrut să fii un scriitor, nu-i așa? Ai reușit. Dar asta te angajează, să știi. Te angajează pe viață, îți angajează viața, viața întreagă.

Așa i-a vorbit Liviu Rebreanu.

Cella Serghi, *Pe firul de păianjen al memoriei*

**prolix* – (despre vorbire, stil) lipsit de concizie, prea încărcat

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *Mai ai de furcă*. **6 puncte**
2. Menționează în cât timp a fost scris romanul *Ion*, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un motiv pentru care fata începe să plângă, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică atitudinea manifestată de Liviu Rebreanu față de tânăra Cella Serghi, valorificând textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a tinerei scriitoare, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă talentul este sau nu suficient pentru realizarea unei opere valoroase, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Pe firul de păianjen al memoriei* de Cella Serghi, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

Tabloul I

Sufrageria familiei Cristian. E o încăpere simplă, dar foarte îngrijită. [...] Sufrageria are aspectul obișnuit al sufrageriilor modeste, cu masă la mijloc, servanță într-o parte și bufetul la perete. În plus – fiindcă această încăpere e cea mai locuită din toată casa – se mai află distribuite în conformitate cu mizanscena, un fotoliu vechi de pluș, o măsuță fără rudenie cu mobilierul celălalt, pe care se află un aparat de radio și pe o etajeră, un teanc de cărți de școală. Un balansoar, în prim-plan. Uși spre vestibul, bucătărie și dormitor. [...] E în mai, spre seară. La ridicarea cortinei, Puiu doarme în fotoliu cu o carte pe genunchi.*

CATINCA (servitoarea-edec* a familiei, 60 de ani. Încă vioaie și vrednică. Intră și trăneste ușa cu putere, fără să-l observe pe Puiu.)

PUIU (sare ars. E un băiat de șaptesprezece ani. Crescut parcă numai în sus. Nu are deloc alura sportivă a băieților de vârsta lui.)

CATINCA (observându-l): Aaa! Dormeai?... (Îi pare rău că l-a trezit așa de brusc.)

PUIU: Ei, aș! Unde vezi că dormeam? Învățam. Învățam... cu ochii închiși.

Tudor Mușatescu, *Întâmplări din capitală*

*mizanscenă – realizare scenică a unui spectacol prin care se stabilesc locul, decorul, jocul actorilor

*edec – persoană (indispensabilă) care se găsește de multă vreme undeva

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj într-un text narativ studiat*, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales din textul narativ studiat;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului din textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, incipit, final, tehnici narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2019
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

1967
25 ianuarie

Am terminat volumul II din *Moromeții*, în planurile mele volumul IV dintr-o tetralogie* pe care aș fi dorit s-o intitulez *Comedia țărănească*. O primă schiță a acestui volum am scris-o în 1953, aproximativ 100 de pagini abandonate după șase luni de chinuri – nu știam cum să scriu. *Moromeții I* nu apăruse, se afla uitat printre hârtiile mele sub forma unor scene nelegate prea bine între ele, dar unde se ghicea totuși un erou. Volumul II l-am scris tot cu două versiuni, din pricina cumplitului trac care mă paraliza la ideea de a continua un personaj intrat deja în familia literară a personajelor noastre de la Dinu Păturică la Ion. Ce mai puteam spune? Am vrut să descriu aventura unui tânăr împins de împrejurările postbelice în vâltoarea politică, până la eliminarea lui cu umbra înfrângerii, motivându-i apoi destinul, înfrângere care era și a tatălui lui, țăran tradițional scos cu violență dintr-un univers și niște valori patriarhale împreună cu o întreagă categorie. A ieșit un roman de 360 de pagini, scris din august 1965 până la 1 februarie 1966. L-am lăsat să se răcească și am scris după aceea *Martin Bormann**, sub efectul voiajului făcut cu Eta în mai – iunie în Franța, apoi în Italia și Austria în octombrie și noiembrie 1965. În octombrie 1966, am recitit romanul după o pauză de 7–8 luni și nu mi-a plăcut [...].

Ca roman era lipsit de un fior tragic – eroul apare doar ca un înfrânt inadapabil – lucru care m-a scos din sărite, fiindcă există în literatura noastră o galerie întreagă de astfel de eroi, pe care eu i-am detestat: Niculăiță Minciună, Radu Comșa din *Întunecare* de Cezar Petrescu etc., iar ca roman obiectiv era prea angajat de partea eroului, lipsindu-i firul pe care îl da cu ochi liniștit, descriind pasiunile umane și existența.

Spre uimirea mea, însă, am descoperit totuși că eroul [...] era, de fapt, Niculae Moromete din volumul I și tatăl lui, mai bătrân, bineînțeles, și atunci tracol mi-a dispărut: aveam, prin urmare, puternic schițată, a doua viață a satului dunărean după război, cu eroii ei cu tot, firește, impunându-mi-se ca o realitate ideea că Moromete nu mai avea puterea să ocupe și de astă dată scena. [...] M-am apucat de scris prin noiembrie și acum versiunea *Moromeții II* este în liniile fundamentale terminată (550 de pagini). Am doar sentimentul unei relative dilatări față de volumul I, în favoarea însă a unei mai profunde analize.

Marin Preda, *Jurnal intim*

*tetralogie – serie de patru opere literare unite printr-o idee comună

**Martin Bormann*, dramă în trei acte, a apărut în 1968.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *m-a scos din sărite*. **6 puncte**
2. Menționează țările pe care autorul le-a vizitat în compania Etei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează ce intenționează autorul să surprindă în volumul al doilea al romanului *Moromeții*, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din primul paragraf. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tracol scriitorului a dispărut în timp ce scria volumul al doilea al romanului *Moromeții*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Marin Preda, care se desprinde din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă realizarea unei creații valoroase implică sau nu un efort de durată, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal intim* de Marin Preda, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, fragmentul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Amurg de zmeură pe munte, vara.
În poala serii înroșite
Toții rugii cerului și-au scuturat povara:
Mormanele răskoapte zac strivite.

Stă-n zare ciucur pârgă* sângerie.
Adulmecând din umbra lor adâncă,
Ies urșii nopții plini de lăcomie
Și zmeura amurgului mănâncă.

V. Voiculescu, *Amurg*

*pârgă – fază de început a coacerii unor fructe, legume sau cereale

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Viața la Bârlad, în clasa a V-a și a VI-a*, a fost la fel, cu deosebire că, din clasa a VI-a, a mai intrat unul în grupul nostru, Dinerman [...]. Acești ani au fost dintre cei mai frumoși. Acuma nu mai eram copii, eram adolescenți. Și, din multe cauze, eram, se poate spune, oameni mari. Oameni mari, dar cu toată frăgezimea sufletească a adolescenței. Eram oameni mari pentru că eram nu numai liberi, dar chiar lăsați de capul nostru. [...] Eram oameni mari, pentru că mai toți trecusem prin multe. Eu, de pildă, trecusem prin atâtea faze: atâtea locuri, școli, nenorociri etc. Eram oameni mari, pentru că pe-atunci nu eram îmbrăcați în uniformă și numerotați. Eram oameni mari, pentru că trebuia să administrăm noi, după capul nostru și cu multă dibăcie micile sume, de-acasă sau din lecții, cu care trăiam. (Odată, cumpărându-mi o carte de 25 franci a lui Haeckel, despre originea omului, a trebuit să mă mut la altă gazdă și să mă mânc la casap*, un fel la dejun și unul seara, așa că trei luni am suferit neconținut de foame, mai ales seara, când mă uitam cu jind la vitrinele băcăniilor și cofetăriilor). Și, mai ales, eram oameni mari, pentru că aveam idei, un ideal, pentru care trăiam. În adevăr, nu trăiam decât pentru acele idei, care erau singurul lucru important în viața noastră. [...]

Noi toată vremea discutăm și puneam omenirea la cale. Citeam ca evanghelii cărțile – puține ce aveam. Puține, pentru că pe vremea aceea în provincie nu erau cărți și noi ni le procuram cu cele mai mari sacrificii, săraci cum eram. Niciodată n-am mai dus o așa viață de idei. Idei sărace poate, dar mare bogăție de idei de acestea sărace! Și cât era de bine pe-atunci, când aveam răspuns și dezlegare la toate problemele! [...] Primăvara, când se topea omătul, mergeam pe câmp și simțeam profunda melancolie a pârâiașelor și a nourilor albi subțiri de pe cerul înalt. Dar mai ales nopțile de martie când încă era omăt, dar venea o suflare de primăvară – acelea nu se pot uita! O altă fericire era grădina publică, mare ca o pădure, misterioasă, în care am auzit, într-o seară cu lună, după o zi de ploaie, un flaut dintre niște copaci. Iar în iunie, când preparam examenele, ne duceam să învățăm la grădină pe la patru dimineața.

Acasă la noi [...], pe ulițe, în natură, discutăm, ne entuziasmam, visam viitorul omenirii, făceam poezie – și *niciodată* nu ne gândeam la noi, la viitorul nostru, la cariera noastră.

Totuși o frică ne întuneca adesea fericirea: bacalaureatul. Era așa de greu, auzeam, noi, provincialii, atâtea legende, încât ne speria sfârșitul liceului. Unii începuseră a se prepara – sau cel puțin a socoti câte cărți va trebui să știm pe de rost. Le socoteam cu... metrul, adică puse una peste alta cărțile, se făcea o coloană-naltă de un metru și ceva... Asta ne da mult de gândit!

Garabet Ibrăileanu, *Amintiri*

*Clasele a V-a și a VI-a corespund primilor ani de liceu.

*casap – (reg.) măcelar

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *mă uitam cu jind*. **6 puncte**
2. Menționează faptul care duce la schimbarea gazdei de către autor, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură a anilor evocați de autor, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care bacalaureatul îi înspăimânta pe elevi. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, un aspect ce definește *oamenii mari*, așa cum rezultă din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă preocuparea față de problemele omenirii ține cont sau nu de vârstă, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri* de Garabet Ibrăileanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Vorbele noastre ne-au mințit.
Au spus prea mult, pierdut li-e înțelesul
și tremurul ecoului lor stins e.
Am vrut ce nu ne sta-n puteri:
o poartă care nu ni s-a deschis,
lumea din gând de care n-am fost vrednici.
Avânt răpus ca o privire de-ntuneric, –
taină rămasă-n trup ca-ntr-un sicriu, –
poate așa a fost să fie:
pe dezbinat drumuri doi străini
cu vina lor, respinși de paradis,
purtați căinți pe urma unui vis.

Ion Vinea, *Variantă*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj într-un text narativ studiat*, aparținând lui Marin Preda.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru construcția personajului din textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, incipit, final, tehnici narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Treizeci și opt de ani s-au scurs de atunci.

Printre profesorii mai vârstnici de la liceul de băieți din Timișoara, apăruse un magistru* tânăr, înzestrat cu vioiciune contagioasă, exaltând un optimism șocant, niciodată adumbrit de încruntare. Din ochii lui scânteietori răzbătea o căldură care ne cucerea, ne umplea de o nestăpânită nerăbdare, în așteptarea orelor când trebuia să pătrundă în clasă.

Venise de undeva din străinătate, din îndepărtatul Paris sau de pe meleagurile însozite ale Italiei, și hotărâse să poposească în provinciala Timișoară, de pe atunci, în ținuta modestă a unui profesor suplinitor, eclipsându-i pe unii colegi ai săi din corpul didactic al școlii cu ceea ce era el însuși, cu ceea ce purta sub fruntea înaltă. Locuia anonim într-o casă de margine și nimeni nu-și amintea să-l fi văzut altundeva decât trecând grăbit pe stradă sau venind la orele de curs, îmbrăcat în același costum bleumarin de un croi ales, dar fără ostentație și purtând o bască de modă franțuzească, argument vestimentar care pe atunci nu era încă un lucru banal. Omul era G. Călinescu...

Ne preda limba română sau, pentru cei câțiva care ne înscriaserăm facultativ, și limba italiană. Când profesorul de istorie, uneori suferind, lipsea, nu pregeta să-l înlocuiască și atunci venea în clasă spre bucuria noastră, cu câteva notițe în mână și cu o întreagă enciclopedie în memorie, oferindu-ne-o darnic, cu verbul său rar și cald.

Eram patruzeci de elevi în clasa a șasea a liceului și sunt încă astăzi destui în viață ca să-și mai aducă aminte de figura lui. [...]

G. Călinescu a stat puțin la Timișoara. A părăsit-o plecând spre un destin prodigios* de muncă, de creație, de profesorat. [...] Cu puțin timp înainte de a se stinge, zeci de mii de oameni l-au revăzut, prin mijlocirea unei emisiuni televizate, când, în locuința lui din București, asaltat de o maladie grea, mai găsea destulă energie să arate unui grup de actori care-l vizitau cum se execută pașii de menuet și cum se citește o operă de dramaturgie modernă. Micul ecran ne înfățișa tragic o figură devastată de boală, cu părul vâlvoi, așa cum îl purta și pe atunci, dar de astă dată albit; cu niște ochi însăși și un verb din care atotputernicia vieții și a unei tinereți neînvinsă țâșnea impetuos, icoană a dimensiunilor unei personalități pline de vitalitate și încredere, cuceritoare și debordante în fața căreia moartea nu însemna nimic.

Așa mi-a rămas în amintire G. Călinescu: o figură rară a unei eterne tinereți, capabilă să se transmită prin ea însăși și altora.

Mircea Bandu, *Amintiri despre G. Călinescu*

*magistru – (livresc) profesor

*prodigios – ieșit din comun, uluitor, extraordinar

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *s-au scurs*. **6 puncte**
2. Menționează un aspect vestimentar prin care se distinge G. Călinescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează starea de spirit a elevilor atunci când G. Călinescu îl înlocuia pe profesorul de istorie, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care profesorul G. Călinescu rămâne în memoria elevilor săi. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul de viață al lui G. Călinescu, în perioada în care acesta locuiește în Timișoara, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă mass-media contribuie sau nu la crearea imaginii publice a unei persoane, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre G. Călinescu* de Mircea Bandu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Bufnind pe nări, țâșnind fuioare lungi de aburi, trenul se opri înaintea peronului. Câteva clipe nu se mai putu vedea decât o mare învălmășeală de oameni și de geamantane. Spre norocul lui, Vasile Murășanu ajunsese într-un vagon în care erau tot străini. Un loc mai era liber, dar Vasile nu intră, ci rămase pe coridorul vagonului. O clipă se gândi să se coboare, să cerceteze unde este vreun coleg de-al lui, dar nu se putu hotărî, de teama să nu scape trenul. [...]

Nici nu avu vreme să se gândească mult, se auzi un fluierat prelung, și trenul porni. Vasile Murășanu avu o tresărire de adâncă bucurie, de plăcere: mergea acasă! Era trecut de douăzeci și trei de ani, adeseori în ceasurile de studiu își făcuse planuri serioase, bărbătești, – credea el, – asupra viitorului, și, totuși, bucuria ce-o simți acum era copilărească, dulce, ușoară, ca o alinare. Gara, casele din oraș, stâlpii de telegraf zburau în urma lui, și el simțea, ușor, deliciul apropierei de casa părintească. Căci în clipa dintâi el nu se gândea decât la ai lui, la părinți, la cele două surori mari, la frățiorul mai mic, la casa, la curtea, la grădina lor. Și la gândul că le va revedea în curând, o căldură, o moleșire plăcută i se răspândeau în tot trupul, ca și când ar fi fost iarăși băiat de șase ani și ar fi adormit în mângăierile mamei, care și-ar fi purtat domol degetele prin părul lui.

Ion Agârbiceanu, *Arhanghelii*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o comedie studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene comentate;
- analiza a două componente de structură și de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare, notațiile autorului, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianța 1

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Miercuri, 1 ianuarie 1941

Am pierdut obișnuința de a ține un jurnal și acum îmi vine greu să-l reiau. Din iunie, de la căderea Parisului, de când am renunțat să mai scriu (mi-era silă și mai ales aveam un îngrozitor sentiment de inutilitate...), am mai încercat o singură dată, pe la sfârșitul lui octombrie să reîncep, dar n-am avut destulă stăruință.

Trebuie oarecare energie, anumită încăpățănare pentru a ține un jurnal – cel puțin la început, până te deprinzi, până găsești tonul just. În definitiv, este ceva artificios* în însuși faptul de a ține un jurnal intim. Nicăieri scrisul nu mi se pare mai fals. Îi lipsește scuza de a fi un mijloc de comunicare, îi lipsește necesitatea imediată. (Îmi aduc aminte că, la Paris, cu Poldy, niciodată când eram singuri nu vorbeam franțuzește, deși am fi vrut s-o facem pentru exercițiu. Dar ni se părea nefiresc, pretențios. Ca să vorbim franțuzește în libertate, aveam nevoie să fim constrânși de prezența cuiva care nu știa altă limbă). E ceva din aceeași jenă în dificultatea mea de a scrie „pentru mine”. Scrisul, dacă nu mă ajută să comunic cu cineva (printr-o scrisoare sau printr-un articol sau printr-o carte), începe să mi se pară, cel puțin la început, un lucru absurd, lipsit de intimitate.

Totuși am regretat de atâtea ori că n-am avut destulă vitejie ca să continui jurnalul meu în ultima jumătate de an. Trebuia să privesc cu ochii deschiși tot ce s-a întâmplat de atunci. Mă gândesc acum la lunile mele de „zonă” și parcă nu regăsesc atmosfera lor de teroare. Îmi spun că eram atunci aproape de moarte [...] – dar toate astea sunt acum șterse, indiferente, aproape de neînțeles. Noaptea mobilizării, plecarea din cazarmă, drumul, ireal parcă, spre Oltenița, sosirea în zori, pe ploaie, la Valea lui Soare, cele patru săptămâni de acolo, scenele repetate cu Niculescu, cu Căpșuneanu, scurta permisie de la București, la începutul lui august (cu sentimentul violent că „zona” și „cealaltă viață” sunt două lucruri absolut diferite, ca și cum ar fi pe două planete străine)... [...]

An tragic, an de coșmar, an plin de spaimă, de mizerii, de nenorociri – și totuși l-am terminat astă-noapte fără deznădejde. Cu oroare, dar fără deznădejde. Mai sper încă, mai cred încă. În iunie, când a căzut Parisul, totul mi se părea terminat, pierdut, definitiv pierdut. Astăzi viața îmi pare într-un îndepărtat viitor posibilă. Este și atâtă foarte mult.

Mihail Sebastian, *Jurnal 1935 – 1944*

*artificios – artificial

*zonă – termen folosit în jurnalul lui Mihail Sebastian referitor la graniță; spațiu de manevre militare

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *cu ochii deschiși*. **6 puncte**
2. Menționează anul în care a fost ocupat Parisul, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un scop al scrisului, din perspectiva autorului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care autorul nu a scris în jurnal *în ultima jumătate de an*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, părerea autorului despre comunicarea într-o limbă străină, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă starea sufletească a oamenilor este sau nu influențată de evenimentele sociale sau istorice, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal 1935 – 1944* de Mihail Sebastian, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Trec vremile... ca niște ape
Și fața lumilor o spală...
Se luptă sufletul să scape
Din furtunoasa-nvălmășală
Și din șivoaiele de apă.

Ca-n încheștarea agoniei
S-afundă iar și iar se suie.
Izbește-n porțile veciei,
Dar taina nimeni nu-i să-i spuie,
Și iar s-afundă... și se suie!

Vasile Voiculescu, *Trec vremile*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Dar paserile cele mai curioase și mai caracteristice ale regiunii ce ne ocupă sunt pinguinii. Aceste paseri au pierdut principala însușire a paserilor, căci aripele lor sunt transformate în vâsle ce pot servi la înot și nu pot servi la zbor. Două specii mai ales își împart domnia acestor țări [...]. Pinguinul antarctic, o pasăre ca la 60 de centimetri înălțime, face un mic cuib de pietricele la care clocește două ouă; la fiecare familie, tatăl și mama veghează cu îngrijire pe cei doi copii ai lor și duc crunt război și mare sfădălie* cu familiile vecine. E vorba ca fiecare să-și apere locușorul ocupat pentru stabilirea gospodăriei și acest lucru, ca în familiile omenești, nu se execută fără larmă. Pinguinul papuan, mai isteț, pune în practică principiul asociațiunii, căci toți copiii unui oraș sunt strânși la un loc într-un soi de pension și sunt supravegheați de câțiva adulți ce joacă rolul guvernanelor. Din timp în timp, aceste guvernante se schimbă, pe când alți adulți se ocupă cu hrana copiilor.

Și foci am găsit în strâmtoarea lui De Gerlache și, mai ales, o specie numită *foca lui Weddell*. Un punct asupra căruia se atrăsese atenția noastră era prezența balenelor france, a acelor animale ce se vânează cu atâta destoinicie în mările Nordului; dar n-am văzut balene de acest soi. Alți cetacei* erau foarte numeroși și reprezentați prin două specii, mai ales megaptere*, de 14 ori 15 metri lungime, și balenoptere, de peste 20 de metri.

La 12 februarie am părăsit strâmtoarea De Gerlache și ne-am îndreptat spre sud. Am văzut Țara lui Graham, dar nu ne-am putut apropia de ea din cauza ghețurilor. La 16 februarie, un pământ muntos și întins apără înspre sud; era, fără îndoială, Țara lui Alexandru I, dar încercările noastre de a aborda pe ea au fost zadarnice. Lanuri întinse de gheață se înșirau unul lângă altul așa de strânse, încât nu era chip de pătruns printre ele; ba chiar încercările noastre au avut ca urmare ca „Belgica” să fie prinsă timp de două zile, fără a putea face vreo mișcare. Leșiți în sfârșit în marea liberă din nou, ne-am îndreptat spre sud, ocolind câmpiile de gheață.

La 28 februarie, o cumplită furtună de nord desfăcu puțin sloii banchizei; căi și lacuri de apă liberă se arătară în lanul înghețat. Împinsă cu o forță teribilă, „Belgica” porni spre sud, lunecând cu repezime pe căile deschise, făcându-și drum cu forța unde sloii erau prinși și astfel am înaintat aproape 100 de mile în interiorul banchizei. Dar a doua zi furtuna se potoli, încetul cu încetul câmpiile de gheață se apropiară, apa liberă dispăru și atunci furăm prinși pentru 13 luni în ghețurile australe.

Emil Racoviță, *Expedițiunea antarctică belgiană*

*sfădălie – (regionalism) discuție aprinsă, ceartă

*cetaceu – ordin de mamifere acvative care cuprinde cele mai mari animale actuale, cu corpul de forma unui pește și cu membrele anterioare transformate în lopeți; animal care face parte din acest ordin

*megapter – mamifer de mari dimensiuni

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *pune în practică*. **6 puncte**
2. Menționează o consecință a adaptării pinguinilor la mediu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează tipul de mamifere pe care Emil Racoviță mărturisește că nu l-a văzut în expediția sa, în ciuda așteptărilor, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care „Belgica” nu poate acosta la țărmul Țării lui Alexandru I. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, asemănările dintre comunitățile de pinguini și cele umane, așa cum rezultă din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă omul poate sau nu să înfrunte fenomenele naturii, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Expedițiunea antarctică belgiană* de Emil Racoviță, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

TABLOUL VII
*Același decor.
Spre seară.
Afară-i vreme rea.*
SCENA 1
PAMFIL, BRANĂ

(Pamfil, la birou, își adună hârtiile și dosarele, le pune în sertar, se pregătește de plecare. Gata de plecare, cu pardesiu, cu fular și galoși, este și Brană, care stă în picioare lângă birou, cu pălăria în mână, are o atitudine de subaltern, în așteptarea ordinilor.)

PAMFIL: Să fim înțelepți: orice șovăială ne dă peste cap! Nu știm dacă putem porunci istoriei, dar împrejurărilor, în orice caz, le putem da pîntenii. Știi bine cu ce scop am adus lucrurile până aici. Pentru izbânda pe care o s-o avem acum, muncim și ne zbatem de atât amar de vreme. *(Brană se uită drept la Pamfil, dar pare furat de alte gânduri, îl privește așa numai ca să-i dea iluzia că-l ascultă.)* Brană, cu tine vorbesc.

BRANĂ *(a tresărit)*: Da, cu mine...

G. M. Zamfirescu, *Schimbarea la față*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În prima zi de școală, la 15 septembrie, Creangă intra în clasă zâmbitor, când era în toane bune, și cu gust de vorbă zicea „Bună ziua”. Copiii lui fiind de clasa întâi, intrați abia acum în școală și plini de frica necunoscutului, el lua fața potrivită [...]. Apoi îi rânduia în bănci după înălțime. Odată sfârșită așezarea prin bănci, Creangă se ducea înspre catedră, care era numai o masă, lua scaunul de acolo și-l pune lângă bănci, apoi se așeza pe el. Mișcarea aceasta trezea, firește, curiozitate și temere și în tăcerea anxioasă* micile inimi băteau cu putere. Diaconul îi întreba deodată, mângâindu-i cu „măi țacă”, ce jocuri știau să se joace, dacă se jucau de-a „baba-oarba”, „mijoarca”, „paiul”, „ulcicuța”, „puia-gaea”, „ineluș-învârtecuș”, cum le jucau, cine era mai tare la unul și la altul și alte de acestea. O ușurare mare se producea în sufletele copiilor, urmată de veselie. Copiii, prinzând inimă, intrau firește în vorbă, și diaconul le făgăduia – nici mai mult, nici mai puțin – să-i pună să se joace jocurile ce ziceau că le știu. Cu astfel de vorbe trecea un ceas și clopoțelul suna, scuturat poate la „școliță” chiar de Creangă, care era acolo unicul și de toate. Recreația ținea un ceas întreg. După ce trecea ora de recreație, institutorul venea în curte în mijlocul copiilor, dacă era vreme bună, și se arăta gata să se joace cu ei jocurile de care vorbise. [...]

După un ceas de joacă, [...] le da drumul militărește în șiruri de câte doi, cu porunca de a se păstra rânduiala aceasta cât mai departe în oraș. După un astfel de început de școală, copiii erau nu se poate mai bucuroși și după-amiază veneau cu toată voioșia. Acum Creangă sta iar de vorbă, întrebându-i amănunțit cu „măi țacă” în sus, „măi țacă” în jos cum îi cheamă: Care le e numele de botez? Dar cel după tată ori după mamă? Cum se numește târgul? Pe cine au ca vecini? Astfel de întrebări ușoare linișteau pe toată lumea asupra firii școlii și dădeau oricui sentimentul că știe ceva. Ceasului de convorbire între copii și institutor îi urma iarăși un ceas de recreație, după care, afară ori în clasă, Creangă făcea cu copiii puțină gimnastică. O învățase de la Soueris* ori de la altcineva, fapt este că institutorul era foarte mândru de această noutate. Părintele Vasile Grigorescu, fostul lui catihet supleant* la Fălticeni, vizitându-l la școala din Păcurari, rămase mirat de ceea ce nu mai văzuse în nicio școală, anume, de gimnastica mâinilor pe care o făcu Creangă cu copiii la sfârșitul unei ore.

G. Călinescu, *Viața și opera lui Ion Creangă*

**anxios* – neliniștit, încordat

**Soueris* – maestru de scrimă, profesor de gimnastică la Școala Normală din Iași

**catihet supleant* – profesor suplinitor de religie

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe, cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în toane bune*. **6 puncte**
2. Menționează exercițiul neobișnuit aplicat de Ion Creangă la sfârșitul unei ore. **6 puncte**
3. Precizează câți angajați există la școala unde predă Ion Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență relevantă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care elevii revin după-amiaza cu veselie la școală. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care se desfășoară prima zi de școală, așa cum rezultă din text. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă atitudinea profesorului influențează sau nu modul în care elevul percepe școala, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Viața și opera lui Ion Creangă* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

Coborâi scara ca o furtună. O fată mă întâlnește la parter și se lipi spăimântată lângă perete, văzându-mă cum goneam.

„La dreapta, că-i mai cu noroc”, mă gândii trecând pe sub poartă, fără să mă opresc, fără măcar să șovăiesc.

Pe stradă, oamenii umblau alene sau grăbiți, nepăsători ca totdeauna. Din asfințit soarele împrăștia o lumină vie, fierbinte... Îmi încetinii mersul. Nu știu de ce. În față văzui mai multe firme pe care citii „dentist”. Trecui ulița cu gândul să intru drept în casa aceea. Dar până să ajung pe celălalt trotuar, mă răzgândii și o luai cu pași lungi și grăbiți pe strada Doamnei, spre Colțea. Îmi scosei pălăria și-mi făceam vânt cu ea, să nu mă cunoască de la spate, dacă cumva ar fi pe urmele mele. Mă rodea să mă uit înapoi, să văd de nu aleargă cineva după mine, dar acumă îmi pierise îndrăzneala. Și mai ales voiam să rămân cu iluzia de salvare până-n ultima clipă... Cineva venea grăbit înapoia mea, pășind apăsător, parcă erau cizme grele, poate militarești, poate...

„Sunt ei, mă gândeam ascultând bocănitul potcoavelor. Acumă mi-e indiferent... Cel puțin am încercat ce s-a putut...”

Aproape de strada Colței nu mă putui stăpâni; întorsei capul. În urma mea venea un ucenic cu bocanci militarești în picioare, cu fața murdară și lucitoare de sudori. Altminteri, nimeni... Îmi râdea inima.

Liviu Rebreanu, *Marginea prăpastiei*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

14 iulie 1943, Predeal

Dinu drag,

Sunt fericită că-mi scrii despre noile revelații pe care le ai în legătură cu romanul tău. Aceasta mă face să reînnoiesc ceea ce ți-am spus într-o zi, că niciodată să nu disperi atunci când întruchiparea ideilor tale întârzie să vină, căci timpul și viața trăită la rând îți măresc puterea de înțelegere, îmbogățindu-ți sufletul, dându-i mereu posibilitatea altor renașteri și cuprinsul altor lumini.

Ți-am mărturisit mereu că mă încred deplin în talentul tău și afirmarea spuselor mele nu întârzie să vină. Aș prefera acum să ne plimbăm pe marginea lacurilor noastre și să-ți împărtășesc descoperirile și întrebările mele din ultimul timp.

Pentru că zilele acestea a plouat teribil, norii vătuiându-mi și munții, și pădurile, am fost nevoită să stau în casă, să fac focul în sobă și, instalată cât mai comod, să citesc ca să uit de timp. Am început bineînțeles cu *L'Idiot**. Probabil că vei fi dezamăgit de felul în care am înțeles această carte și de ecourile pe care le-a putut găsi în sufletul meu. Este totuși foarte natural să fie așa.

Senzația pe care am simțit-o în decursul lecturii a fost aceea de chin, înăbușire, apăsare. Deseori simțeam nevoia să deschid fereastra și să respir cât mai mult aer. Dostoievski probabil a coborât în iad să-și adune personagiile, le-a botezat creștinește și apoi le-a dat drumul în lume. Și recunosc că iadul este și pe pământ și că de cele mai multe ori îl descopăr și în sufletul meu.

Prințul Mișkin nu a reușit decât în parte să-mi elibereze sufletul de înlănțuirea suferinței și a păcatelor celorlalte personaje. Și aceasta din următoarele motive:

I. Am înțeles prea mult suferința și structura sufletească a celorlalte personaje principale, Nastasia Philipovna și Aglae, pentru ca să nu le aprob acțiunile. [...]

De Mișkin cred că m-aș fi îndrăgostit și eu nebunește, dacă aș fi luat parte la acțiunea romanului lui Dostoievski.

II. În legătură cu Mișkin am să-ți pun câteva întrebări pe care nu știu dacă am dreptul să ți le pun.

Dacă Mișkin ar fi posedat o inteligență mai complexă decât inteligența sufletească, ar fi putut fi tot așa cum era? Ce folos și ce mângâiere au adus Mișkin și sacrificiul său sufletelor chinuite de celelalte personaje?

De ce Mișkin și toți eroii romanului au trebuit să sfârșească așa cum au sfârșit?

Probabil că nici Dostoievski nu a crezut în posibilitatea vreunei îndreptări sau a unui alt sfârșit pentru sufletul omenesc. [...] Are o forță și o putere de pătrundere de parcă ar fi Dumnezeu.

Probabil că ceea ce ți-am scris te va îndurera. Îmi pare teribil de rău că am simțit și înțeles astfel romanul lui Dostoievski. De fapt, bănuiesc că nu l-am înțeles deloc și mă întreb dacă voi ajunge să-l pătrund cu alt suflet și altă minte vreodată.

Nelli

Dinu & Nelli Pillat, *Biruința unei iubiri*

**L'Idiot* (limba franceză) – *Idiotul*, roman scris de F. M. Dostoievski. Ca majoritatea intelectualilor epocii, Nelli citește mai ales în limba franceză și folosește ortografia franceză a numelor.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *decât în parte*. **6 puncte**
2. Menționează numele a două personaje din romanul *Idiotul* de Dostoievski, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează efectul pe care îl are lectura romanului asupra lui Nelli, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care impasul creator nu ar trebui să-l descurajeze pe Dinu, în viziunea lui Nelli. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a expeditoarei scrisorii, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lectura este sau nu o modalitate de a te detașa de realitate, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Biruința unei iubiri* de Dinu & Nelli Pillat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

Notă

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea (10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Sunt solitarul pustiilor piețe Cu tristele becuri cu pală lumină – Când sună arama în noaptea deplină, Sunt solitarul pustiilor piețe.	Tovarăș mi-i râsul hidos, și cu umbra Ce sperie câinii pribegi prin canale; Sub tristele becuri cu razele pale, Tovarăș mi-i râsul hidos, și cu umbra.
---	---

Sunt solitarul pustiilor piețe
Cu jocuri de umbră ce dau nebunie;
Pălind în tăcere și-n paralizie, –
Sunt solitarul pustiilor piețe...

George Bacovia, *Pălind*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea (30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje* dintr-un basm cult studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, moral, psihologic etc. al celor două personaje;
- evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Până la venirea lui Creangă la Junimea, culegătorii și povestitorii de povești erau domnii Slavici și Pompiliu, amândoi transilvăneni. Poveștile lor se resimțeau de această origine; scrise într-o limbă grea, de multe ori orășenească, poveștile lor trădau un fel de combinații literare care le stricau farmecul.

Marele merit al lui Creangă a fost că el a scris poveștile întocmai sau aproape întocmai cum ele se spun la țară.

Când a venit Creangă la Junimea și și-a citit el singur poveștile, a fost o adevărată sărbătoare. Mi se pare că a început seria sa de povești cu *Soacra cu trei nurori*.

Toți au început atunci a-l ruga pe Creangă să aducă și altele și cât mai curând. Apoi a urmat seria *Capra cu trei iezi*, *Pungulița cu doi bani*, *Dănilă Prepeleac*, *Moș Nichifor Coțcaru* etc.

În ce consistă valoarea poveștilor lui Creangă? Și cum reușește Creangă ca să fie povestitorul cel mai apropiat în limba poporului? Căci trebuie să admitem că dacă este ceva fermecător în poveștile lui Creangă este acel aer de țară, sunt acele expresii plastice, pentru noi cu totul dintr-o altă limbă, sunt acele apropouri naive, acel dialog de o sinceritate primitivă și acele cunoștințe foarte naive și reduse ale țaranului.

Cum că Ion Creangă era un om foarte deștept, foarte ager la minte nu mai rămâne îndoială; dar cunoștințele lui nu erau întinse. Creangă a rămas până la moarte țaranul din satul Vânători de lângă târgul Neamțului, și tot ce a învățat și a deprins peste fondul cu care a venit la oraș nu s-a prins, nu s-a asimilat cu dânsul. Afară de cunoștințele căpătate în școala preparandală privitoare la profesiunea de învățător, încolo Creangă a rămas ceea ce fusese.

Aceasta explică succesul ce a avut cu poveștile. Dacă Ion Creangă devenea un om cult în sensul nostru, dacă s-ar fi depărtat de la felul deprinderilor căpătate în copilărie, el ar fi fost un povestitor ca toți surtucarii* de orașe. Din contră, cultura neputând să-l domineze și să-i schimbe ideile și vorba, Creangă, care avea în același timp și o inteligență vie, a putut să reproducă în limbajul în care crescuse poveștile pe care le auzise, fără ca deprinderi noi și limbajul nou să le defigureze.

Un povestitor de povești populare, ca să reușească, trebuie să pună pe un țaran de la țară ca să istorisească povestea, iar el să o scrie cuvânt cu cuvânt; altminterlea este imposibil ca un om care gândește altfel, care vorbește altfel, să poată să reproducă un limbaj, impresii și imagini care nu sunt din fondul cunoștințelor sale obișnuite.

De aici vine artificialitatea celor mai multe colecții de povești populare. Regretatul Ureche, care a scris și povești, este un exemplu izbitor de cele ce spun.

Creangă n-avea decât să se lase târât de suvenirurile vii și nepieritoare ale vieții sale de la țară, pentru ca poveștile sale să fie aproape ca cele ce se ascultă la șezătoare.

George Panu, *Amintiri de la Junimea din Iași*

*surtucar – (pop.) târgoveț

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *cât mai curând*. **6 puncte**
2. Menționează profesia pentru care s-a pregătit Creangă, prin studiile efectuate, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură morală a lui Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care venirea lui Creangă la Junimea reprezintă un eveniment. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o caracteristică a poveștilor lui Creangă, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă simplitatea este sau nu o piedică în calea succesului, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din *Amintiri de la Junimea din Iași* de George Panu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice în textul de mai jos.

În noaptea tristă care ne desparte,
Tu poate simți în jurul tău suspine
Și fâlfâiri de aripi și de șoapte...
E dorul meu ce vine de departe
Și ostenit adoarme lângă tine,
Cuminte ca un fluture de noapte
Ce s-a lăsat la capul tău, pe-o carte
Închisă de la sine
Când ai simțit că somnul ne desparte...

George Topîrceanu, *Șoapte*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Copilăria și adolescența lui Caragiale se caracterizează prin zburdălnicie, independență [...]. Luca și Ecaterina au avut de luptat cu temperamentul rebel, greu de stăpânit al lui Iancu*. Ei au adoptat, în împrejurare, cea mai bună metodă, a îngăduinții relative, care dă rezultate mai bune decât constrângerea. [...] Dacă este adevărat că a absolvit și clasa a V-a secundară, probabil în capitală, lucrul arată că școlarul, chiar dacă se lăsa greu, nu era o fire cu totul neînfrănată. La moartea tatălui, însă, Iancu [...] începe a-și impune voința în fața văduvei. Strămutarea familiei la București este a doua biruință a tânărului voluntar*, înlesnită probabil de sfaturile rudelor bucureștene. Din acest moment, un fiu rău s-ar fi emancipat cu totul de obligațiile familiale, părăsindu-și mama și sora. Iancu s-a arătat vrednic de îndatoririle unui pretimpuriu șef de familie. De la vârsta generoasă a celor 18 ani, s-a purtat bărbătește, căutând să-și găsească mijloacele de întreținere pentru dânsul și ai lui. Ca sufleur de al doilea și copist în trupa lui Pascaly, concesionară* a Teatrului Național din București, suficient retribuit, a putut face față nevoilor. Pentru Caragiale, datoria, credem noi, nu era atât un comandament etic, cât elanul afectiv al inimii. Iancu se simțea legat de ai lui organic, fără să-și bată capul cu principiile morale. La 20 de ani, cum îi încredințează mai târziu lui Vlahuță, este sănătos și robust și duce bine la tăvăleală*, în felurile îndeletniciri, muncind și alergând toată ziua și sfârșind cu lucrul de noapte al corectorului. Nu s-au păstrat scrisori de familie din vremea când Caragiale locuia, desigur, împreună cu Ecaterina și Lenci*. Numai când nevoile profesionale l-au despărțit de ele, le-a dat prilejul să-i scrie. Scrisorile datează din anii revizoratului său (1881 și următorii). Sunt mărturii impresionante, prin confirmarea calităților filiale. Femeile nu aveau alt sprijin decât în Iancu. Mai toate scrisorile rostesc mulțumiri calde pentru ajutoarele bănești, trimise neprecupețit. Din leafa modestă de revizor școlar, Caragiale găsește mijlocul să asigure mamei și surorii o viață așezată, chiria și întreținerea unei slujnice. [...] Mai în termen, mai cu întârziere, Iancu trimite cât i se cere. Niciuna din solicitările bănești nu rămâne nesatisfăcută. Ecaterina mulțumește în cuvinte mișcătoare: „Îți mulțumesc, dragă, de parale, că nu mă uiți niciodată, nici pe tine, dragu' mamii, să nu te uite Dumnezeu și tot binele din lume”. Sau: „Îți mulțumesc, scumpu' meu fiu, de toate, să trăiești, să-ți dea Dumnezeu toate fericirile”. Altă dată se minunează de activitatea rodnică a fiului ei: „Iancule dragă, scump și neprețuitu-meu fiu, te sărut dulce, dulce! Am primit cu multă veselie epistola ta, împreună cu 70 lei noi. Domnul să-ți sporească în toată vremea, dragul meu copil! Dar activ ai fost, domnule, nu glumă, ce să zici, fă-mă, mamă, să-ți semăn.” Scrisoarea se încheie cu recomandările din care se vede că afecțiunea mamelor nu ține seamă de vârsta copiilor: „Iancule dragă, păzești-te de timpul ăsta, nu scoate flanela de pe tine că te-nșală vântul de primăvară”.

Șerban Cioculescu, Viața lui I. L. Caragiale

*Iancu – apelativ pentru I. L. Caragiale

*voluntar – care acționează din proprie inițiativă

*concesionar – care are dreptul de a utiliza anumite bunuri ale statului

*a (o) duce (sau ține) la tăvăleală – a fi rezistent la eforturi fizice

*Lenci – fiica Ecaterinei și a lui Luca, sora lui I. L. Caragiale

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în toată vremea*. **6 puncte**
2. Menționează două dintre îndeletnicirile care îi asigură venituri tânărului I. L. Caragiale, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează principiul pe care părinții îl aplică în educarea lui Iancu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care I. L. Caragiale ajunge să comunice prin scrisori cu mama și cu sora sa. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui I. L. Caragiale, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă greutățile vieții pot determina sau nu neglijarea responsabilităților față de familie, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Viața lui I. L. Caragiale* de Șerban Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Limpede vârtej în cerul nostru,
anii ca un stol ne însoțesc.
Fragede au fost potecile.
Acum privirea ta luminează înainte.
Ascultă cum îngână fântânile
cuvintele rămase din trecut.
Ce cuminte mâna ta pe umăr
în acest țărm cu singur drum,
unde vremea ne poartă ca un cântec de leagăn!

Ion Vinea, *Drum*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale nuvelei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 1

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Înainte cu douăzeci de ani, în o dimineață de februarie a anului 1866, redacțiunea noastră primi o epistolă din Bucovina. Epistola conținea poezii, primele încercări ale unui tânăr, care se subsemna „Mihail Eminovici”. Comitiva* poeziilor ne mai spunea că autorul lor este de numai 16 ani.

Farmecul gingaș al poeziilor, considerând și etatea tânără a autorului, ne indică un talent adevărat, care avea un viitor frumos în literatura română. De aceea publicarăm cu plăcere acele inspirațiuni juvenile; prima apărură în nr. 6 al *Familiei* din anul acela.

Redactorul însă își permise o mică schimbare. Numele Eminovici nu-i suna bine, căci avea o terminațiune slavă; romaniză dară numele, modificând terminațiunea și, astfel, poeziile acele apărură în foaia noastră sub numele Eminescu.

Autorul n-a protestat, ba a adoptat însuși acest nume și semnă apoi așa toate poeziile și scrierile sale în viitor. Astfel fu introdus numele Eminescu în literatura noastră; scriitorul acestor șire* i-a fost nașul.

De atunci a trecut un timp îndelungat. În intervalul acesta, speranțele noastre cari ne îndemnară să publicăm primele acorduri ale lirei tânărului începător se realizează. Eminescu s-a înălțat din ce în ce mai sus pe calea Parnasului* român și astăzi putem să constatăm că dânsul este o decorare a beletristicii noastre.

Cu bucurie vedem aceasta, căci *Familia* a fost cuibul de unde a ieșit acest talent mare, noi l-am prezentat pentru prima oară publicului, cu cea mai mare plăcere venim dar să-i aducem tributul stimei, punând în fruntea acestui număr portretul său. [...]

Din scrierile sale au apărut numai două volume. Unul conține tragedia *Moartea lui Wallenstein*, tradusă după Schiller, și altul – o culegere din poeziile sale, culegere apărută în 1884 la „Socec et Comp.”, în București, în edițiunea elegantă (4 lei), sub titlul *Poesii* de Mihail Eminescu, cu o scurtă prefață de dl T. Maiorescu.

Reflexiv doar și prea mult, poeziile lui au timbrul filosofic, care se manifestă în formă serioasă ori satirică, dar totdeauna printr-o cugetare adâncă. Drept specimen, reproducem mai la vale *Epigonii*, una din cele mai frumoase poezii ale lui, care deodată este un elogiu și o satiră; elogiu al poeziei noastre din epoca renașterii literare și satira literaturii noastre actuale, prezentându-se totodată și o altă notă caracteristică a lui Eminescu: pesimismul.

Eminescu este un nume nepieritor în literatura noastră; dl T. Maiorescu îl citează în o critică îndată după Alecsandri. Meșter al limbei noastre, ne-a prezentat frumuseți necunoscute ale ei, ne-a descoperit nuanțe și forme noi, a dat graiului poetic românesc o putere mai înaltă. Talent important, dânsul a cutureierat adâncimile cele mai profunde și s-a urcat în sferele cele mai înalte, aducând de pretutindeni comori neprețuite și dând astfel poeziei române un avânt nou.

Iosif Vulcan, *Mihail Eminescu*, în volumul *Mărturie despre Eminescu*

*comitivă – scrisoare de recomandare

*șire – (la plural, în text) șiruri, rânduri

*Parnas – munte în Grecia, considerat lăcașul poeziei

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în fruntea*. **6 puncte**
2. Menționează numele editurii care a publicat primul volum de poezii eminesciene, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează caracteristica poeziilor cu care debutează Mihail Eminescu în revista *Familia*, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care numele Eminovici a fost schimbat în Eminescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a limbajului poetic eminescian, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă recunoașterea timpurie a unui talent influențează sau nu dezvoltarea acestuia, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Mihai Eminescu* de Iosif Vulcan, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

Îmi plăcea să rămân ore întregi în fața barăcilor fotografiilor, contemplând persoanele necunoscute, în grupuri sau singure, împietrite și zâmbitoare, în fața peisagiilor cenușii cu cascade și munți îndepărtați. Toate personagiile, prin decorul lor comun, păreau membrii unei aceleiași familii, porniți în excursie în același loc pitoresc unde se fotografiaseră unul după altul.

Într-un rând, într-o asemenea vitrină dădui peste propria mea fotografie. Întâlnirea aceasta bruscă cu mine însumi, imobilizat într-o atitudine fixă, acolo, la marginea bălciului, avu asupra mea un efect deprimant.

Înainte de a ajunge în orașul meu, ea călătorise desigur și prin alte locuri, necunoscute mie. Într-o clipă, avui senzația de a nu exista decât pe fotografie.

M. Blecher, *Întâmplări în irealitatea imediată*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două scene/secvențe relevante pentru tema textului dramatic studiat;
- analiza a două componente de structură și/sau de limbaj, semnificative pentru textul dramatic studiat (de exemplu: acțiune, personaj, notațiile autorului, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Era în anul 1938. Apăruse cartea mea. [...] Și, în momentul acela, noi coboram – mi se pare că strada e în pantă – și urca un bărbat cu un pas greoi, cu părul alb, cu ochi frumoși, negri, și au avut un moment de ezitare, mi s-a părut, și Camil, și Lovinescu, dar s-au oprit, cu toate că erau în polemică drastică. Și-atunci, Camil mi l-a prezentat pe Lovinescu. Lovinescu s-a uitat mirat la mine, pentru că păream mai tânără decât eram de fapt, și mi-a spus: „Dumneata ai scris *Pânza de păianjen*?” „Da!” „Păi am lăsat vorbă de atâtea ori [...] să vii la cenaclu, la *Sburătorul*. De ce n-ai venit până acum?” Nu știu ce-am spus.

După ce ne-am despărțit – și acest lucru iarăși l-am povestit, pentru că este foarte impresionant față de ceea ce știam eu sau credeam despre personalitatea lui Camil – m-a luat de mână Camil Petrescu și m-a dus într-o cofetărie și mi-a spus: „Vreau să stăm de vorbă, pentru că nu trebuie să treci peste ziua asta, peste clipele acestea, fără să-ți amintești de ele toată viața. Să nu te lași influențată de polemica dintre mine și Lovinescu; probabil c-ai fost influențată dacă te-a invitat și nu te-ai dus. Să ții minte numai atât, că este cea mai importantă zi din viața ta. Lovinescu este un om de cultură și are o poziție în literatură pe care nimeni n-a avut-o de la Maiorescu până la noi...” Și mi-a ținut o adevărată lecție. [...]

Și așa s-a întâmplat că am ajuns în fața maestrului. Și pot să spun că, într-un fel, destinul meu literar s-a hotărât atunci, pentru că, deși cartea mea apăruse, deși scriseseră despre mine Pompiliu Constantinescu și alți critici de aceeași valoare, deși nu pot să spun că m-am format la cenaclul lui Lovinescu, pentru că tot ce-am citit acolo, sau aproape tot, erau lucruri pe care pe parcurs le publicam sau mi se publicau, la *Viața Românească* și la *Revista Fundațiilor*, totuși a avut o importanță extraordinară această întâlnire. Pentru că Lovinescu, fie că a bănuțit, fie că n-a bănuțit, dar m-a întrebat: „Ce-ai de gând să mai scrii? Foarte bine, foarte frumos, ai scris o carte. Ei, acum ce faci? Cum va urma? Ce se va întâmpla mai departe?” Nu știu cum a dibuit că eu nu am intenția să mai scriu altă carte. Am avut ceva de spus, am spus și nu voiam să devin scriitoare. Adică nu credeam că voi fi în stare și nu simțeam nevoia să scriu cărți. Simțisem nevoia să scriu o carte. Dar Lovinescu nu m-a lăsat și m-a întrebat așa: „Hai, hai, spune, ce-ai de gând să mai scrii? Vezi că unii și alții te mai înțepă ici, colo: că e cartea așa, că e cartea pe dincolo, dar, mă rog, de aia sunt ei critici... și cam toți te bănuiesc pe undeva c-ai pus toată experiența pe care o aveai într-o singură carte. Ce-i adevărat în chestia asta și ce ai de gând să scrii?” În momentul acela am fost atât de impresionată de această bănuială și am fost atât de impresionată de prietenia cu care îmi vorbea și de încrederea pe care simțeam că o are în mine, încât n-am îndrăznit să-i spun că nu voi mai scrie. Și am spus: „Mai am o singură experiență pe care n-am pus-o în cartea asta.” „Și care anume?” „Experiența scrisului. Am pus tot. Dar n-am pus anii în care am scris. Despre anii în care am scris, despre această cursă de obstacole, despre această ocnă, despre cioplitul în piatră sau la sare, care este scrisul, eu n-am știut. Experiența asta n-am avut-o și experiența asta vreau s-o pun în carte, adică vreau să scriu despre cum se scrie o carte și eroina mea voi fi eu, dar într-o altă perioadă, în perioada scrisului.” Și mi-a spus: „Interesant. Foarte interesant.”

Cella Serghi, *E. Lovinescu evocat de...*, în volumul *Amintiri și evocări despre E. Lovinescu*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *ai de gând*. **6 puncte**
2. Menționează două titluri de reviste care publicau creațiile Cellei Serghi, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea lui Camil Petrescu față de E. Lovinescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Cella Serghi consideră că E. Lovinescu i-a marcat destinul literar. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o caracteristică pe care o are experiența scrisului, în viziunea autoarei. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă diferențele de opinie împiedică sau nu recunoașterea meritelor celuilalt, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri și evocări despre E. Lovinescu*, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

Vezi înaintea ochilor un șir de case ca și cum le-ai privi din stradă. Sunt acolo trei prăvălii modeste, de târgușor provincial. Întâia este a lui Take, a doua este a lui Ianke și cea din urmă și micuță de tot, a lui Cadîr. Casa lui Take și a lui Ianke sunt construite absolut la fel, numai că sunt cu totul altfel zugrăvite. De pildă, zidurile casei lui Take sunt roșii, iar tabla de pe acoperiș albă, pe când casa lui Ianke are zidurile albastre și tabla de pe acoperiș roșie. Firma lui Take, pe care-i scris doar: „La Take”, e neagră cu litere galbene, iar a lui Ianke e galbenă cu litere negre. Căsuța micuță a lui Cadîr și firma lui au luat de la fiecare câte o culoare. Așa, de pildă, zidurile sunt roșii, tabla neagră, firma galbenă cu litere albe. [...] E vreme de vară. Toate cele trei prăvălii au perdele în față, cât ține micul trotuar provincial – firește, și ele deosebit colorate. E cald și zăpușeală. Ghicești apropierea serii – dar vipia nămiezii s-a prelungit până aici. Poate să fie ora cinci. Ulița e pustie și nu se aude decât foarte departe – undeva – cântecul trist al unei flașnete*. Toți trei negustorii, ușor și comod îmbrăcați de vară, dormitează pe scaune înadins puse în față, fiecare la prăvălia lui.*

SCENA I

TAKE, IANKE și CADÎR

TAKE (somnoros și lehametit de căldură, își șterge nădușeala oftând): Ooof, cald e!

IANKE: Și ce-mi spui asta mie?

Victor Ion Popa, *Take, Ianke și Cadîr*

*vipie – (regionalism) căldură mare, arșiță

*flașnetă – mică orgă mecanică portativă, acționată prin învârtirea unei manivele

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Ion Creangă sau lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;

– evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Spuneam că m-am născut și că am crescut între cărți. Spațiul și timpul nu-mi îngăduie aci incursiuni memorialistice, pentru a lămuri în amănunt datorită căror conjuncturi și structuri firești, prin ce proces această prezență a cărților – cărți de biolog și de știință experimentală în laborator, cărți de cultură generală și de literatură românească și universală – nu mi-a alterat, pe de o parte, prospețimea senzațiilor de copil cu porniri hoinare și animalic îndrăgostit de natura în care mă simțeam eu însumi un element al naturii, cum, pe de altă parte, nu mi-a alterat și nu mi-a deviat nici sănătoasa dragoste pentru literatura și arta sănătoasă, valabilă, decantată și ratificată de timp, deși am devorat cu o aviditate barbară cărți după cărți, cărți peste cărți, cu totul nepotrivite vârstei și priceperii, încă din anii când alți copii mai adormeau sub pernă cu poveștile lui Andersen sau ale fraților Grimm.

Mai anii trecuți, printre cele vreo 8000 – 9000 de volume și colecții de reviste câte amenință să mă expulzeze din casă, un prieten descoperise un volumaș vechi și ferfenițit, cusut cu ață și lipit cu clei, pe care a socotit de cuviință să-l predea unui legător de cărți pentru a-l fățui și pieptăna, să capete un aspect mai chipeș, mai demn și mai onorabil. Argumentele sale erau justificate într-o oarecare măsură. Volumașul putea fi socotit un soi de document. E semnat de Alexandru Vlahuță, se intitulează *Din durerile lumii* și poartă pe prima filă mențiunea cu cerneală decolorată, cu litere inegale și strâmbe, școlarești: „Citită de mine Mercuri (data ilizibilă) ianuarie 1902, Petrescu D. Cezar”. Miercuri, nu știu câte ianuarie 1902, lectorul cărții împlinise nouă ani, o lună și câteva zile. Totuși, citise volumul lui Vlahuță *Din durerile lumii*. [...]

La finele claselor primare, absolvite cu dispensă de vârstă, citisem cu hurta* și, evident, pe ascuns de tata și întru disperarea principiilor sale educativ-pedagogice tot ce-mi căzuse în mână: Creangă, Alecsandri, Eminescu, Vlahuță, Coșbuc, Delavrancea, Caragiale, Duiliu Zamfirescu, Jules Verne, Gustave Aimard, Fenimore Cooper, Dickens, Sienkiewicz, Alexandre Dumas, Gogol, Turgheniev, Eugène Sue, ba chiar și Zola, iar colac peste pupăză și *Crimă și pedeapsă* de Dostoievski, pe lângă aproape toate numerele din „Biblioteca pentru toți” și imensa colecție de reviste mai noi și mai vechi din rafturile bibliotecii paterne, pe care-o deschideam cu chei potrivite, cât am fost pus sub observație, până ce vigilența tatei a obosit la prea greaua încercare pusă de o asemenea pramatie de odrasla. Biblioteca, firește, răsturnată și învălmășită în capul meu.

Dar nu atât de grav și haotic pe cât s-ar putea crede, fiindcă după fiecare criză ciclică de lecturi, intervenea cura tonică de viață copilărească, de haimanalăcuri, de scăldat, de înot, de săniuș, de ghețuș, de picioare scrântite, de degete zdrelite, de epice isprăvi în hoarde constituite cu alte pramatii de vârsta mea [...].

Cezar Petrescu, *Cum am devenit scriitor*, în volumul *Evocări și aspecte literare*

*cu hurta – (loc. adv.) cu grămada, cu toptanul

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în amănunt*. **6 puncte**
2. Menționează două titluri de cărți citite de Cezar Petrescu în copilărie, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o modalitate prin care copilul Cezar Petrescu se abate de la regulile stabilite de tatăl său, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care volumul scris de Alexandru Vlahuță merita recondiționat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a copilului Cezar Petrescu, așa cum reiese din primul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este necesară sau nu îndrumarea lecturii copiilor de către adulți, raportându-te atât la fragmentul extras din textul *Cum am devenit scriitor* de Cezar Petrescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Un vânt răzleț își șterge lacrimile reci
pe geamuri. Plouă.
Tristeți nedesluite-mi vin, dar toată
durerea,
ce-o simt, n-o simt în mine,
în inimă,
în piept,
ci-n picurii de ploaie care curg.
Și altoită pe ființa mea imensa lume
cu toamna și cu seara ei
mă doare ca o rană.
Spre munți trec nori cu ugerile pline.
Și plouă.

Lucian Blaga, *Melancolie*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În anul acela am avut un alt profesor de română, pe Mazilu. Ne-a plăcut de la început tuturor pentru că era mucalit*, îi plăcea să citească tare compozițiile noastre, comentându-le cu mult haz și ne vorbea neîncetat de literatură, ne îndemna să citim pe Odobescu, pe Slavici, pe Hogaș, „ca să ne îmbogățim mintea și vocabularul”, cum obișnuia să ne spună. În martie ne-a dat acest subiect pentru compoziția de scris acasă: *Cum am simțit că se face primăvară?*

De data aceasta, n-am mai amânat compoziția până în ultimul moment. Am început să scriu la începutul după-amiezii și n-am încheiat-o decât când m-a strigat mama de jos, din capul scării, să vin la masă. Vreo 20 de pagini de caiet, pe care le-am scris cu o stranie, necunoscută bucurie; parcă m-aș fi trezit deodată într-una din lumile cărților pe care le citisem, singurele lumi reale și cu sens pentru mine; parcă aș fi scris și eu ca unii din autorii aceștia adevărați – cei pe care nu-i învățam încă la școală – și aș fi scris ca să fiu citit de unul ca mine, iar nu de un profesor, pentru notă. Mazilu avea obiceiul să ne privească zâmbind, în ochi, încercând parcă să ghicească autorul textului celui mai pitoresc, textul care i-ar fi dat lui prilejul să ne corecteze făcând o sumă de glume, cutremurând întreaga clasă într-o cascadă de hohote. Alegea câteva caiete, apoi se întorcea la catedră și începea să citească. Nu înțeleg cum am știut că, de data aceasta, va alege și caietul meu. Îl priveam cu un zâmbet complice și probabil că gestul acesta cutezător mă făcuse să roșesc pentru că, după ce a șovăit o clipă în dreptul băncii de alături, Mazilu s-a întors și mi-a cerut caietul. [...]

După prima pagină, Mazilu a ridicat ochii din caiet și m-a întrebat: „De unde ai copiat-o?” și, pentru că mă pregăteam să protestez, a adăugat: „Vreau să spun, de unde te-ai inspirat? Din ce carte?”. M-am îmbujorat și am ridicat neputincios din umeri. Mazilu a ghicit încurcătura mea și a reluat lectura cu un zâmbet misterios. La răstimpuri, ca să nu lase impresia că e vorba de o capodoperă, sublinia un adjectiv prea strident sau se întrerupea ca să-mi explice că făcusem o inadvertență. Dar, când a terminat de citit, m-a privit în ochi și mi-a spus: „Bravo! Sunt nevoit să-ți dau nota zece!...”

A fost prima mea victorie: recunoașterea, în fața întregii clase, că nu mai eram corigentul la limba română de anul trecut. Probabil că Mazilu fusese atât de surprins de povestirea mea, încât a vorbit în cancelarie, căci, la sfârșitul recreației, Moisescu a venit la mine și mi-a cerut caietul. Voia să citească și el aventurile mele onirice*, cu Crivăț-Împărat și toți cei care mai erau și pe care i-am uitat de mult. Un adevărat triumf pe care, odată ajuns acasă, l-am relatat cu amănunte, deși nu știu dacă am reușit să înduplec rezerva și scepticismul părinților. (Tata mi-a spus că se va lăsa convins numai după ce va vedea nota zece trecută în carnet, adică la sfârșitul trimestrului.)

Dar, pentru mine, experiența aceasta a avut urmări mult mai adânci. Descoperisem că, dacă sunt „inspirat”, pot scrie cu aceeași ușurință – deși nu cu aceeași viteză – cu care, câțiva ani înainte, urmăream pe ecranul meu interior aventurile armatei secrete. De mai multe ori până atunci încercasem să scriu, dar, după câteva pagini, mă simțeam deodată fără chef, reciteam consternat, umilit, ultimele rânduri și rupeam cu furie foile din caiet, le mototoleam, le azvârleam în foc. Acum mi se părea că aflasem secretul: nu puteam scrie bine decât dacă eram „inspirat”.

Mircea Eliade, *Memorii*

*mucalit – care știe să stârnească râsul, păstrând un aer serios; poznaș

*oniric – privitor la vise, care aparține visului

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *cu amănunte*. **6 puncte**
2. Menționează două modalități prin care profesorul Mazilu se face plăcut elevilor, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează reacția pe care le-o provoacă părinților relatarea lui Mircea Eliade, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care elevul Mircea Eliade simte bucurie în timpul redactării temei. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea profesorului Mazilu după ce citește compunerea lui Mircea Eliade, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă inspirația este sau nu stimulată de lectură, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Memorii* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Rosmarin surâdea, în vreme ce Liana striga vesel:

— Sunt frumoasă, Tincuțo?

Bătu din palme și se răsuci cu pași de dans împrejurul camerei, parcă ar fi auzit o mare noutate. Apoi, după ce Tina ieși cu haina și blana, se așeză la masă, începând să examineze cu amănuntul cumpărăturile, explicând fiecăru lucru în vederea zilei de mâine.

Era obișnuită să primească complimente și totuși îi făceau plăcere ori de la cine veneau. Pe stradă bărbații întorceau capul după ea ca și când ar fi răspândit o vrajă irezistibilă. Figura ei de fetiță mirată și nevinovată, cu părul blond natural, cu obraji puțin buclăți, cu nasul mic obraznic, nu o prea distingeau din mulțimea de femei drăgălașe care dau străzilor bucureștene, altfel puțin remarcabile, un aspect atât de simpatic. Ochii ei însă fascinau prin culoarea lor albastră închisă cu reflexe violete, adumbriți de lungile gene blonde ca într-un cuib de aur. În privirile lor scăpăra curiozitatea inteligentă, un etern semn de întrebare și, mai ales în momentele de uitare de sine, o pâlpâire stranie, o melancolie tulburătoare ca un avertisment ascuns.

Liviu Rebreanu, *Jar*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 7

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Primele îndrumări, care probabil au hotărât în bună parte mersul carierei mele de profesor și publicist, le-am primit de la tatăl meu. Zic „probabil”, fiindcă despre propria viață cine face mărturisiri nu poate să nu amestece în ele și o mare doză de subiectivitate.

Tatăl m-a crescut foarte sever. Severitatea era în firea sa și era și în metoda educației de pe acea vreme. Acum șaptezeci de ani nu era la modă pedagogia indulgentă de astăzi. Copiii nu aveau dreptul să-și facă toate plăcerile. Mi-a fost interzisă astfel orice distracție prelungită și cu deosebire eram ferit de orice distracție care se putea preface în obicei. Un servitor al casei, [...] scripcar* în ceasurile lui libere, își pusese în cap să mă învețe și pe mine meșteșugul lui, dar tatăl meu, prinzând de veste, l-a certat strașnic și l-a mutat numaidecât cu serviciul. Aveam pe atunci trei ani și mi-aduc aminte bine de vorbele cu care l-a certat [...]: „Ce vrei, [...] să faci din copilul meu un pierde-vară?”. Severitatea aceasta ceda în cazul când eram bolnav. Atunci era de acord și tatăl cu pedagogia indulgentă.

Prima clasă primară am făcut-o în școala satului meu natal, Butoiești, în județul Mehedinți, la vârsta de șase ani. Aveam ca învățător pe un bătrân, care știa citi și scrie potrivit, dar de socotit era rămas la cele patru operații aritmetice elementare. Când am terminat anul primei clase primare, știam mai mult decât învățătorul, dar nu fiindcă tatăl mă ajutase, ci prin munca proprie, făcută sub ochiul lui sever. Acest ochi sever m-a urmărit în tot cursul studiilor mele. N-a fost moment, chiar când mă găseam la studii universitare în străinătate, în care să nu-l simt îndreptat asupra-mi.

De la a doua clasă primară înainte, până la terminarea claselor secundare, am fost în școlile din Craiova, apoi patru ani în Universitatea din București; tot timpul de vacanță însă, și timpul de vacanță școlară la noi este destul de lung, eram din nou la țară, la Butoiești, în tovărășia tatălui meu. Până la vârsta de douăzeci și unu de ani, am fost astfel sub continua lui supraveghere. Independența totală de sub influența tatălui a început la mine după această vârstă, deodată cu plecarea în străinătate pentru continuarea de studii.

Îndrumările tatălui pe timpul vacanțelor școlare nu-mi erau date sub formă didactică. Nu eram nici examinat, nici obligat să ascult lecții în toată regula. Dacă ar fi procedat așa, desigur că influența lui asupra mea ar fi fost foarte scăzută. Eram prea sătul eu de lecțiile auzite în timpul școlii; apoi și cunoștințele lui științifice se mărgineau la acelea primite în șase clase secundare urmate la Liceul „Râureanu” din București și acestea încă nu în mod regulat. Procedarea tatălui consta în folosirea oricărei ocazii pentru a-mi atrage atenția și a-mi da explicațiile sale asupra faptelor care întâmplător ieșeau înaintea noastră și care prezentau pentru dânsul un interes.

C. Rădulescu-Motru, *Mărturisiri*

*scripcar – (reg.) lăutar care cântă la vioară

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *prinzând de veste*. **6 puncte**
2. Menționează localitatea în care s-a născut C. Rădulescu-Motru, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează situația în care tatăl autorului devine mai indulgent, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tatăl schimbă locul de muncă al unuia dintre servitorii casei. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care tatăl continuă, în timpul vacanțelor școlare, procesul de instruire a fiului său, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă severitatea este sau nu eficientă în educarea copiilor, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Mărturisiri* de C. Rădulescu-Motru, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Încă o zi cu tine, o zi de fericire,
În dulcele extazuri ce simț când te privesc:
Încă un ceas... un zâmbet... Adânca mea iubire
Izvoarele nădejdei mai mult nu o hrănesc.

Și soarele mai palid din zi în zi îmi pare,
Și coardele vieții în pieptu-mi obosit
Se rup! Nici tinerețea, nici scumpa-ți sărutare,
Nu pot ele să schimbe ce soarta a voit.

Întorc acum asupra-ți privirea-mi dureroasă,
Ca cel din urmă-adio la tot ce am pierdut:
Din ceața veșniciei, stea blândă, luminoasă,
Te văd lucind departe, departe în trecut. [...]

Grigore Alexandrescu, *Încă o zi* (fragment)

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Camil Petrescu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj din textul narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Pe Doamna Elena* am văzut-o în zilele serbărilor amintitoare ale Unirii. Întovărășeam două studente ale Universității din București care veneau să-i înfățișeze o adresă de omagiu* din partea colegelor lor.

Casa ei o dăruise Doamna Elena lui Theodor Rosetti, atunci când ea se hotărâse a părăsi țara. Întorcându-se – nu știu de ce plecase, dar se întorsese de dor – ea primi găzduirea unei familii bogate din Piatra-Neamț, care-i puse la dispoziție o căsuță curată și veselă, în care ai fi crezut mai degrabă că se sălășluiește* primăvara unei familii de funcționari săraci, decât că în ea se adăpostește aceea care a fost Doamna țării.

Multă simplitate și la primirea de către personalul străin care o înconjura pe Măria Sa. Și multă cuviință rezervată, multă liniște rece. Mi se părea că într-un într-un cavou și că dincolo de ușa închisă, [...] voi găsi o umbră din acelea care multă vreme încă flutură în jurul mormintelor mari, fără plâns, fără glas.

Și nu, în acea odăiță neagră, în care se deslușea, în fundul unui fotoliu, dintr-o săracă rochie de doliu veșnic, sub un cauc* de călugărită acoperit cu un vâl simplu de lână, o figură mărunță, săpată fin în fildes palid, – în odaia aceea era o vieață care știa, cetea, afla, care una cunoștința întreagă a trecutului cu cunoștința desăvârșită a celor de astăzi, era o cugetare sigură și cuminte, era o inimă care bătea pentru tot ce e nobil și ochi în care nu secase izvorul lacrimilor acelora care țin vii durerile cele mari, ascunse de lume, pe care ele n-o privesc.

Când una din cele două fete îi citi, cu emoția ce și-o poate închipui oricine, rândurile din închinare, Doamna se ridică, sprijinindu-se greu pe bițele mâinii bătrâne, care făcuseră odată atâta bine și care tremurau slăbite în mânecile de lână neagră. O vedeam acum limpede: era o femeie micuță de stat, foarte delicată, pe care o simțai însă că putuse sta odinioară alături de un Domn – și ce Domn!

Îndrăznii a mă uita în ochii ei [...]. În orbitele adânc săpate, pline [...] de o umbră tristă, ochiul rămăsese, în liniștea lui împăcată, viu și puternic, uneori cu căutătura stăpânitoare, alteori înduioșat, bun, plin de binecuvântare.

Cât se auzi pomenindu-se numele și faptele aceluia pentru care avuse toată iubirea femeii și o iertare pe care puține o pot da, acest ochi privi undeva, departe, unde mergea și gândul tuturor celor de față. Apoi, în arcuitura de jos a orbitei adânci, o lacrimă mare se strecură încet. După patruzeci de ani, ea putea să plângă încă pentru dânsul.

Și vorbi, cu un glas care n-avea îndoieli [...] și în care slăbiciunea punea doar un ritm încet, care te făcea să simți că acestea nu sunt vorbe ale tuturor celorlalți oameni, că e într-insele ceva imaterial, aș zice aproape supranatural, ca în tot ce privea pe această femeie demult ieșită din rândurile grăbite, zgomotoase, pătimașe și vulgare ale oamenilor.

Și, în felul ei de a vorbi, știa să amestece două elemente care nu mai merg împreună azi, dar care prin unirea lor făceau și marele farmec al elocvenței marelui ei soț: cea mai desăvârșită simplitate și cea mai autentică maiestate.

Când cetirea adresei se isprăvi, auzii aceste cuvinte de mulțumire, pe care le întovărășea un adevărat gest de suverană: „Să trăiască România tânără!”.

Nicolae Iorga, *Doamna Elena Cuza*, în volumul *Oameni cari au fost*

*Doamna Elena – soția lui Alexandru Ioan Cuza

*adresă de omagiu – scrisoare omagială

*a se sălășlui – a se așeza, a se stabili

*cauc – potcap; acoperământ de cap, înalt și rotund, făcut din pâslă, purtat de preoții și călugării ortodocși

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de față*. **6 puncte**
2. Menționează scopul cu care studentele o vizitează pe Elena Cuza, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o reacție a Elenei Cuza când aude pomenindu-se numele soțului ei, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Elena Cuza locuiește la Piatra-Neamț, după revenirea în țară. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a Elenei Cuza, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă întâlnirea cu o personalitate (istorică, socială, culturală etc.) produce sau nu emoție, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Doamna Elena Cuza* de Nicolae Iorga, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Radu Comșa, oprit în ușă, îi căuta cu ochii peste mese.

Când zări mâna colonelului ridicată, făcu semn că i-a văzut.

Era însoțit de un om în haine castanii, vârgate, decolorate pe umeri, cu fața ascunsă de umbra unei panamale* demodate, cu borurile foarte largi.

— E cu un tip! anunță unchiul Pol.

Tonul acestei constatări lămură îndestul că, după aparență, colonelul îl categorisise printre indivizii de la periferia umanității, care nu prezintă niciun interes pentru neamul Vardarilor.

Tipul voia să se despartă și, din gesturi, se înțelegea că Radu Comșa stăruia să-l târâie după dânsul.

— Dar e domnul Probotă! strigă Mihai, recunoscându-l și sărind de pe scaun. Mă duc să-l aduc!...

Virgil Probotă, coleg de școală și prieten al lui Radu Comșa, dascăl de științe la un liceu din Capitală, fusese, ca student, preceptorul* Luminiței și al lui Mihai. Cu toată sarcina ingrată de a iniția doi copii răsfățați în tainele trigonometriei, în legile lui Newton și paragrafele lui Tacit, lăsase foștilor elevi amintirea unui om cu multe ciudățenii și stângăcii, amuzant de deformat, până la pedanterie, de învățătură, dar de o largă înțelegere și de o pasionată dragoste a cărților.

Cezar Petrescu, *Întunecare*

*panama – pălărie făcută dintr-o țesătură ușoară

*preceptor – persoană însărcinată cu educarea și instruirea particulară a unui copil

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o comedie studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două scene/secvențe comentate;

– analiza a două componente de structură și/sau de limbaj ale comediei studiate, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, modalități de caracterizare, notațiile autorului, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2022

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 1

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ne-am cunoscut în vara anului 1920, la seminariile profesorului Mihail Dragomirescu. Mi-a provocat același șoc pe care l-a simțit și I. L. Caragiale, când l-a cunoscut pe Mihai Eminescu în trupa unchiului său, Iorgu. Vă amintiți, desigur, celebrul paragraf: „Era o frumusețe! O figură clasică încadrată de niște plete mari, negre: o frunte înaltă și senină, niște ochi mari – la aceste ferestre ale sufletului se vedea că cineva este înăuntru; un zâmbet blând și adânc melancolic. [...]”

Colegul meu nu purta chica* eminesciană din portretul de la vârsta de douăzeci de ani. Părul era însă ondulat, iar portul său mândru, cu capul sus și privirea deasupra noastră, „peste veac”, îi conferea acea prestanță pe care avea s-o păstreze până la sfârșit. Asemuindu-l la fizic și la moral cu autorul lui *Făt-Frumos din Teiu*, îi spuneam Făt-Frumos din Teiu (Teiu-Argeș, satul său natal!).

Fire complexă și aparent contradictorie, Vladimir Streinu pendula între mari expansiuni juvenile, care-l făceau încântător în societate, și între prelungi închideri în sine, ale unui solitar, neîmpăcat cu semenii săi, uneori chiar nesuferit, distant și disprețuitor. De pe băncile liceului cultiva însă cu savoare controversale literare și estetice pe care avea să le continue la seminariile lui Mihail Dragomirescu și la Institutul de Literatură al aceluiași dogmatic profesor. Debutase de pe băncile Universității cu poezii în revistele din Capitală și de la Cluj. [...] Doritor să-și impună opiniile, își dezvăluia, în ceasurile de expansiune, plăcerea controverselor pasionate, în atitudini de inspirat și cu un ton fără replică. La *Sburătorul* și la *Cugetul românesc*, unde i-a urmat lui Basil Munteanu ca secretar de redacție, dădea, pe lângă poezii, note acidulate de critică. [...]

Luam uneori cu el masa de seară, ca student, la restaurantul „Carpați”, unde astăzi se găsește librăria „Mihai Eminescu”. Purta în deget un inel greu de aur cu rubin măricel. Masa noastră era lângă tejghea. L-am cerut să-l văd mai de aproape. Mi l-a dat. L-am privit cu admirație. L-am întrebat:

- De unde îl ai?
- Mi l-a dat mama.
- E foarte frumos.
- Da, țin grozav la el. Vezi tu, de la mama am moștenit simțul limbii noastre.

Am dat să-i restitui inelul. Printr-o mișcare greșită, din vina mea, inelul a căzut. Nu era sub masă. Căzuse sub tejgheaua grea, care nu putea fi urnită decât după închiderea localului. Ni s-au dat asigurări formale că va fi căutat și negreșit înapoiat a doua zi. Vorbă să fie! Același personal l-a făcut pierdut, și pierdut a rămas. Ei bine! Niciodată Streinu nu mi-a imputat paguba, agravată prin acel *pretium affectionis** al scumpului suvenir. A afectat o suverană indiferență, ascunzându-și la perfecție mâhnirea. Eu unul, însă, n-am putut uita niciodată greșeala mea, dar nici mărinimia cu care a știut să treacă peste acest incident, care n-a umbrît nicio clipă prietenia noastră. Ajunseserăm inseparabili. Ieșeam împreună de la cursuri, controversam ceasuri întregi, ne despărțeam târziu și ne dădeam întâlnire pentru a doua zi.

Șerban Cioculescu, *Cum l-am cunoscut pe Vladimir Streinu*, în volumul *Amintiri*

*chică – păr lăsat să crească lung pe ceafă sau pe spate; plete

*pretium affectionis – (limba latină) valoare afectivă

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *să treacă peste*. **6 puncte**
2. Menționează activitatea profesională îndeplinită de Basil Munteanu la *Cugetul românesc*, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează statutul social al lui Vladimir Streinu în momentul debutului literar, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care lui Vladimir Streinu i se spunea „Făt-Frumos din Teiu”. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui Vladimir Streinu în raport cu societatea, așa cum reiese din al treilea paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă un incident influențează sau nu o relație de prietenie, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Cum l-am cunoscut pe Vladimir Streinu* de Șerban Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

SCENA II
ACEIAȘI, VICTORIA

Din vestibul se aude învârtirea cheiei din broască, apoi deschiderea ușii grele, urmată de glasul Servitoarei: „Sărut mâna, conifă!”. Mică pauză. Ușa se reînchide, cheia se învârtește iar, în vreme ce, [...] în vestibul, apare Victoria urmată curând de Servitoare.

VICTORIA (*soția primarului Jean Arzăreanu, 27 de ani; drăguță, vioaie, dar cu o melancolie romantică în privire care-i dă o înfățișare serioasă și gânditoare; energia ei merge când trebuie până la încăpățănare. E îmbrăcată de iarnă. Se oprește [...], privind spre salon, ca să-și lepede haina și pălăria. Către Servitoarea care-i dă ajutor*): Ce ger, Tincuțol!... Brrr!

Liviu Rebreanu, *Plicul*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje dintr-un basm cult studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al celor două personaje;

– evidențierea relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru evoluția relației dintre personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2022
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianta 3

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În dimineața lui 23 aprilie, Bacovia a fost de părere să facem o plimbare spre Gherăești. Auzisem că sunt crânguri tinere, zăvoaie minunate în această parte din lunca Bistriței.

Șoseaua era mărginită de cireși cu fructele amare. Până în 1936, când a devenit parc public, la Gherăești era un colț primitiv de natură, cu vegetație foarte bogată.

Cireșii erau înfloriți și răspândeau o mireasmă amăruie, asemeni crizantemelor toamna. Cerul era senin. Păsările cântau gureșe prin ramuri și, prin iarbă, zburdau găze de tot felul. Mergeam apropiați, voioși că putem respira primăvara de pretutindeni. Am intrat într-o zonă de arbuști înfloriți, apoi direct pe malurile foarte largi, ascunse de copacii deși, cu frunze destul de crude. Păreau din smalt fragil, pe care soarele răsfrângea aurul luminii pale. Bistrița tot nu se zărea. Eram abia în codrii din preajma ei. Pășeam prin iarba fragedă, plină de toporași. Îmi culesei un buchet, în timp ce Bacovia se așeză pe o buturugă asemeni unui scăunel [...]. Cîrîpîitul păsărilor era o cascadă de triluri. Am stat și eu pe alt ciot de arbore retezat și ascultăram tăcuți simfonia primăverii.

Am respirat cu nesaț prospețimea pajiștii înverzite, apoi am continuat drumul până am dat de malurile ondulate ale Bistriței. Deodată se iviră plute imense, conduse de țapinari* la vale. Cântau un cântec ce se stingea în largul apelor într-un vag ecou. De pe malul celălalt se auzea o doină din fluier și zărirăm ciobani cu oile. Unul ducea pe brațe un miel alb, pătat cu negru pe urechi și pe spate. Aici apa nu era prea lată. Nu trecu mult și se auzi un buciom îndepărtat dintr-un fund de pădure. Clipocitul apei se făcu simțit ca un pianissimo*.

Îmi adusei aminte versurile: *Și vine, ca-n vreme de demult, / Din margini, un buciom de-alarmă...**

— Acesta nu mai e de alarmă, interveni poetul. Vestește ciobanilor venirea primăverii. Pe aici m-a prins într-o zi o furtună cumplită. Eram în clasa a IV-a*. Plecasem într-o după-amiază de acasă. Voiam să mă plimb pe malurile acestea liniștite, să ascult șoaptele valurilor și cântecul plutașilor. Deodată, s-a înnorat. Până să-mi dau seama, să-mi caut un adăpost, s-a pornit o rupere de nori cum nu mai văzusem niciodată. Am avut vreme să intru într-o scorbura de copac. Nu-l mai văd, l-au tăiat. Tuna, trăsnea, fulgera cu mii de artificii. Mă mir că nu a trăsniț copacul în care mă aflam. A fost teribil, teribil. Când a stat ploaia se înserase și uitasem drumul. Rătăceam așa fără să știu unde. Întâlnii un cioban. Mă văzu ud și și plin de noroi. Trecusem printr-o mare emoție. Se uită la mine mirat. „Încotro?”. Îi spusei că am rătăcit drumul. Mă văzu elev. Se miră că am venit prin aceste părți, dar mă scoase la drumul cu cireși. Acasă, după ce mi-am revenit din spaimă, am început primele versuri din poezia *Furtună*. Mi-am adus aminte că aveam pe a doua zi niște versuri de tradus la limba latină și am lăsat poezia la o parte. După o altă furtună, în altă parte a Bistriței, am reluat-o și așa s-a născut acea poemă a spaimei încercate prin codrii Bacăului. Dar aici a fost grozav. Părea că se lăsase cerul pe lume cu toate spaimele lui.

Eram înfiorată. Mi-a spus poezia în timp ce eu urmăream curgerea apei învolburate cu clipocitul ei înfundat. Scoase un carnețel, notă ceva și câteva note pe două linii de portativ. Părea că se ferește, să nu-l văd. M-am și făcut că n-am observat nimic. Pe drum, la întoarcere, prin zăvoi, îmi fredonă un cântec.

— L-am prins din clipocitul apei... acest cântec subțire și cam vag... nu-i așa?

Agatha Grigorescu-Bacovia, *Bacovia. Poezie sau destin*

**țapinar* – muncitor care manevrează buștenii folosind o unealtă specifică, numită țapină

**pianissimo* – foarte încet

*Versurile aparțin poeziei *Toamnă* de George Bacovia.

*Clasa a IV-a corespunde, în perioada antebelică, clasei a XII-a din prezent.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de tot felul*. **6 puncte**
2. Menționează numele râului pe malul căruia se plimbă cei doi tineri, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează florile al căror miros este asociat de autoare cu cel al cireșilor înfloriți, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Bacovia se oprește din scrierea poeziei *Furtună*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a autoarei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă experiențele de viață influențează sau nu procesul de creație, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Bacovia. Poezie sau destin* de Agatha Grigorescu-Bacovia, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă în fragmentul de mai jos.

Părintele crezu că a isprăvit cu bine tot și se simțea mulțumit; i se păru chiar că nimic nu se întâmplase în viața lui tihnită. Dar când ieși mai întâi pe uliță, i se păru ciudat că ochii trecătorilor se ațin după dânsul. Nici când până acum oamenii nu se opriseră în drum să privească după el. Teleguțenii* vedeau ceea ce el nu vedea: popa Man îmbătrânise tare. Părea că-i ceva frânt în el; umbla aplecat de spate, ca și când ar duce o povară grea.

Când crezu că își poate începe viața lui obișnuită, popa Man simți o mare neîndemânare, o stângăcie ce-l umplu de teamă. Nu cuteza însă să cerceteze de unde-i izvorăște acea neîndemânare. Ca într-o nețărmită depărtare simțea răspunsul, deși nu cerceta.

Ion Agârbiceanu, *Popa Man*

*teleguțean – locuitor din Teleguța

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. a)
Limba și literatura română

Model

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Așa a fost Ion Luca Caragiale. Fața lui fină, ochii mari, privirea răscolitoare, gesturile scurte, cu precizări psihologice uimitoare, puterea de eliminare a inutilului în povestire și în scris, ironia scilicitoare – armă cu două tăișuri, îi apăra sensibilitatea și distrugea vulgaritatea – mersul lui ușor de fiară blândă, mâinile feminine, subțiri și întoarse la vârful degetelor, atitudinea capului rotund cu bărbia puțin înaintată cercetând parcă un orizont marin, toată ființa lui cizelată cu artă exprima geniul său literar. În scris, nu-și îngăduia decât esențialul, verbul dinamic, adjectivul plastic. Ocoala detaliul nesemnificativ, alegea cu grijă nuanța în fraze scurte, de aceea scria greu, trecându-și ideea prin multe filtre cerebrale, până ce o așternea definitiv pe hârtie, scânteind de viață.

Tata scrie despre el: „Descarcă pe eroii lui de partea banal-indiferentă și îi reduce la sufletul lor real estetic, etern real.”

Evenimentele importante din viața lui au fost asemeni ființei lui, precise și lapidare.

Pe când era directorul Teatrului Național, s-a îndrăgostit de fata frumoasă ce avea să-i devină soție devotată, zărind-o la o reprezentație cu Sarah Bernard, în decembrie 1888. S-a informat despre numele ei. A doua zi, dimineața, devreme, suna la domnul Burelli: „Mi-o dai, tată-socrule?”

Căsnicia i-a fost fericită, cu cei doi copii ai lor, un băiat și o fată. Dintr-o primă căsătorie, avusese un fiu, Mateiu, care a fost mai târziu un prozator și poet foarte talentat.

Mutarea familiei la Berlin a fost hotărâtă la repezeală. Un instinct bun îl mâna. Avea nevoie de liniște pentru a-și potoli necazurile și de discreția străinilor care pricepuseră că acest *Herr Director* este un om cu totul deosebit. Se împrietenise acolo numai cu cei modești din strada lui. Sta de vorbă cu negustorii, cumpăra flori, mai ales garoafe, glumind cu vânzătoarea. Zile întregi nu ieșea din apartamentul lui confortabil. Am locuit la el două luni în anul 1912, când dădeam concerte în Germania.

Pe atunci era frământat de proiectul unei noi piese de teatru. Se plimba prin toate odăile, încruntat. Apoi, destins, mai fredona câte un crâmpel de simfonie. La masă tăcea și doar ciugulea din bucate, iar după câteva ore apărea, cu un surâs șiret luminându-i tinerește fața delicată, și ne spunea numele personajelor care aveau să apară în noua comedie.

Dimineața venea [...] în odaia unde studiam la pian. Asculta cu capul plecat pe umăr. Preludiile și fugile lui J. S. Bach erau pentru el „pâinea cea de toate zilele”. Surâdea duios la intrarea temelor, le modela cu degetele răsfirate în aer. În sonatele lui Beethoven mi-a dat sfaturi care și astăzi au valoare. [...]

La primul meu concert în Berlin, mi-a ținut o cuvântare întrețesută cu glumă și emoție: „Ascultă, Aghiută... Diseară tu ai să cânti pentru publicul cel mai pretențios din lume, tu, ciobănașul din Munții Vrancei. [...] Să nu uiți că tu ai să reprezinți diseară talentul muzical din patria noastră în țara muzicii. Vreau să citesc mâine laude despre tine în gazete.”

Critica muzicală a fost pe placul marelui meu prieten. Mi-a citit-o cu glas solemn, potrivindu-și mereu ochelarii pe nas, ca să-și ascundă înduioșarea.

Cella Delavrancea, Dintr-un secol de viață

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *la repezeală*. **6 puncte**
2. Menționează două trăsături fizice ale lui I. L. Caragiale, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează domeniul cultural în care se manifestă Mateiu Caragiale, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care, în viziunea autoarei, I. L. Caragiale scrie cu dificultate. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui I. L. Caragiale față de oamenii de pe strada sa, în timpul șederii la Berlin, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă muzica este sau nu importantă în viața oamenilor, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Dintr-un secol de viață* de Cella Delavrancea, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Caut, nu știu ce caut. Caut
un cer trecut, ajunul apus. Cât de-aplecătă
e fruntea menită-nălțărilor altădată!

Caut, nu știu ce caut. Caut
aurore, ce-au fost, țâșnitoare, aprinse
fântâni – azi cu ape legate și-nvinse.

Caut, nu știu ce caut. Caut
o oră mare rămasă în mine fără făptură
ca pe-un ulcior mort o urmă de gură.

Caut, nu știu ce caut. Subt stele de ieri,
subt trecutele, caut
lumina stinsă pe care-o tot laud.

Lucian Blaga, *Lumina de ieri*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *relația dintre două personaje într-un roman postbelic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al fiecăruia dintre cele două personaje;
– evidențierea evoluției relației dintre cele două personaje, prin două episoade/secvențe comentate;
– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru evoluția relației dintre cele două personaje (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 4

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

[Să revenim la 1879.] Anii următori nu au adus nicio schimbare în viața noastră, doar copiii creșteau fiecare după firea și dispozițiunile lui.

Ionel avea un talent deosebit pentru toate studiile, dezvoltat de profesori eminenți. La matematici, când bietul d. Alecu Borănescu se încurca la o problemă sau o teoremă, zicea: „Să iasă Brătianu și s-o dezlege”. La soluțiunea dată, adăuga, ca să aibă aerul de-a fi glumit: „Toți matematicienii mari încep cu B: Bertrand, Briot, Biot, Borănescu, poate într-o zi și Brătianu?” [...]

Ionel se destină ingineriei. După ce-și luă bacalaureatul, intră ca voluntar în Regimentul 2 Artilerie și, cum nu era ocupat la cazarmă decât dimineața de la 6 [la] 12, după-amiaza se ducea la Școala de Poduri și Șosele, admirabil organizată de G. Duca, unde cei mai buni profesori și absolvenți ai școalelor străine țineau cursuri.

D. Duca, în special, s-a ocupat cu prepararea lui pentru Școala Politehnică din Paris. A făcut la București anul de elementare. Cele șase luni de voluntariat au fost în aceste condițiuni foarte oboșitoare.

Dinu, mai liniștit, dar fără șovăire și cu multă conștiință, a urmat exact același program de la începutul la sfârșitul studiilor lor.

Vintilă, trimis la liceu dintr-un început, în clasa I, deși mama ar fi voit să-l mai ție acasă, a mers bine un an. Într-al doilea însă, din cauza boalei Piei și a mea, mama neputând să controleze destul de des ce făcea la școală, unde nici buletinele nu le da, nici punctualitatea profesorilor nu-i ținea în strună, având și un tovarăș de bancă ușurel și amator de panoramă* (care atunci preceda cinematografului), s-a legat cu Teodor Florescu și, în loc de a se plictisi în clasă, se desfătau prea des la panoramă, patinaj, Șosea sau jocuri prin curtea liceului. Rezultatul la examenul final n-a fost cel normal în familia noastră; Vintilă trecu clasa fără strălucire; părinții, mortificați și îngrijați, îl *oropsiră* pe timpul vacanței. Nicio pedeapsă materială nu-i fu dată; în aparență ducea aceeași viață ca noi, dar, când seara veneam în șir să îmbrățișăm părinții zicându-le noapte bună, în loc de sărutările și mângâierile date celor *demni*, Vintilă trebuia să treacă fără a primi măcar o privire de la tata. Bietul vinovat în fiecare zi își suferea chinul și se ducea la pat nenorocit, până când, la o serbare de familie, tata îl iertă. Rezultatul a fost radical. În urmă, niciunul n-a muncit atât în tot timpul studiilor și, pot zice, în tot timpul vieții. [...]

Dar nu numai la partea materială a vieții se gândeau părinții, ci, pe lângă învățătura ce ne dădeau, voiau să ne împodobească sufletul și cu simțul artelor. Îndată ce copiii începeau să se dezvolte, lecțiile de muzică erau completate cu audițiunea concertelor. Noi am fost printre primii abonați ai lui Wachmann la concertele simfonice în Ateneul de lângă Cișmigiu; nu venea un artist de seamă fără să nu-l auzim; mergeam la operă de câte ori se putea. [...]

Rarele expoziții de pictură le vedeam regulat. Frații și surorile și-au dezvoltat gustul artistic după mijloace și împrejurări, dar niciunul n-ar fi neglijat vizitarea monumentelor și a muzeelor în călătoriile lor. Ionel nu scăpa nicio ocaziune spre a cunoaște chiar cele mai mici rămășițe interesante ale trecutului de câte ori străbătea cu automobilul un oraș sau un sat.

Sabina Cantacuzino, *Din viața familiei Ion C. Brătianu, 1821 – 1891*

**panoramă* – tablou desfășurat circular, iluminat astfel încât spectatorul aflat în centrul încăperii să aibă iluzia unei imagini reale

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de seamă*. **6 puncte**
2. Menționează statutul pe care îl are Ionel Brătianu în Regimentul 2 Artilerie, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o caracteristică a celor care predau la Școala de Poduri și Șosele, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care părinții îl pedepsesc pe Vintilă în timpul vacanței. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a lui Vintilă Brătianu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă familia are sau nu un rol important în dezvoltarea gustului artistic, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Din viața familiei Ion C. Brătianu, 1821 – 1891* de Sabina Cantacuzino, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente;

14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

Casa de la Snagov a sculptorului Crudu. Un hol mare. [...]

MANOLE (*singur, s-a prăbușit într-un fotoliu cu schițele risipite lângă el. După o clipă se apleacă cu greu și începe să le strângă. Și le așază pe genunchi, trecându-și palma peste ele cu un gest de mângâiere. Apoi se ridică brusc, scrâșnind cu furie.*): Idiotule! Idiotule!

(*Și pe această invectivă*, deschide larg ușile atelierului. Îl vedem apucând un ciocan și o daltă. Apoi dispare din ochii noștri; prin geamul mat îi vedem bine silueta, lângă un bloc uriaș de piatră. Ridică ciocanul și lovește, o dată, de două ori, de trei ori. Apoi, ciocanul îi cade din mână. Reintră în scenă descompus, cu mâna pe inimă. Se târăște până la fotoliu. E țeapăn, respiră greu.*)

MANOLE: N-o să mai pot lucra niciodată. Niciodată... (*Din interior apare Cristina.*)

CRISTINA: M-a trimis mama... (*Dar, când îl vede mai bine, rămâne împietrită, speriată. Tăcere. Manole ridică ochii spre ea și o privește un timp, care pare nesfârșit.*)

Horia Lovinescu, *Moartea unui artist*

*invectivă – jignire, injurie

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Ion Barbu sau lui Nichita Stănescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2023
Proba E. a)
Limba și literatura română

Varianța 6

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ninsese și omătul era „de o palmă domnească” de gros. Dis-de-dimineată, pe la orele șase și jumătate, Creangă privi din arhondaricul* mănăstirii un curcubeu ivit la răsărit, semn, poate, pentru el, de schimbări în bine. E de bănuț că o superstiție caracteristică bolnavilor cuprinsese sufletul povestitorului, fiindcă de aici încolo el pare a urmări de aproape starea lui Eminescu. Va fi avut credința că, dacă poetul învinge boala, oarecum asemănătoare cu a lui, ar fi biruit-o și el.

Eminescu pleacă deocamdată la Botoșani, la Harieta, și Creangă rămase singur. Nemaicrezând în puterea apelor de la Slănic, și mai ales nemaicăpătând bilet gratuit de băi, începu să se tragă spre locurile copilăriei. Presimțea că n-are s-o mai ducă mult și, cu instinctul oamenilor simpli, voia să mai guste o dată din bucuriile vieții de sat. Poate că, sătul de leacurile doctorilor mari, care nu știau să spună nimic, cugetă să întrebe înțelepciunea poporului. În toamnă se duse pe la Târgu-Neamț. Zicea cum că el nu mai are mult de trăit și mai vrea să vadă o dată locurile copilăriei și neamurile. Pieptul îi era umflat de hârtii și, de acolo, scoase un exemplar din *Povățuitor**, singurul pe care zicea că-l mai are, și-l dăruie școlii unde învățase el împreună cu Conta și la vederea băncilor căreia va fi lăcrimat, scriind pe el: „Școalei primare de băieți No. 1, pentru bibliotecă”. Ruda cu care se-nvoia mai mult era cumintele și acum bătrânul popă Gheorghe. Pe acesta va fi căutat să-l ispitească asupra răspunsurilor bisericii la grozavele întrebări ale vieții și morții, însă părintele era om simplu, care nu pătrundea astfel de probleme. Poate că acum, încăpățânându-se într-o presimțire rea, Creangă voi să meargă și la biserica din Humulești, unde-l învățaseră carte bădița Vasile și părintele Ioan.

„— Moșule – zise el către părintele Gheorghe – hai la Humulești, să vedem pe părintele Teofan Focșa!” [...]

În 2 septembrie, la Iași sau la Neamț, după o vară secetoasă, la orele trei după-amiază, Creangă văzu pe cer la răsărit un alt curcubeu, care-i dădu poate o nouă alinare. De la Eminescu auzi iarăși știri bune. Însă peste câteva luni, prin februarie și mai 1888, fu din nou rău. Căderile îi erau grele, „asămine cu moartea”, și după aceea trupul mai era mișcat de convulsii.

„Bădița Gheorghe dragă și preaiubite verișoare Anetă și Elenuță – scria el părintelui Creangă în stil înlăcrimat – mă aflu acum puțin mai bine, dar tot îmi tremură carnea pe mine și sunt trist și descurajat din această pricină.” Din trebuința de a se agăța de ceva în viață devenise mai afectuos [...]. Se pare că din 1887, de când își luase rămas-bun de la locurile copilăriei și plânsese [...], Creangă nu mai mersese pe la Târgu-Neamț. Nici peste vară nu se mai duse la Slănic, zicând că nu poate și necerând la vreme nici bilet de băi gratuit, fără de care nu-nțelegea să se urnească, deși abecedarul lui stă să iasă în cea de a douăzeci și una ediție, fiind el totodată institutor cu patru gradații, debitant* de tutun și proprietar asociat de tipografie. În iarna lui 1888, însă, Creangă se porni iar la București împreună cu tipograful I. S. Ionescu, asociatul său. De bună seamă, plecase să se întâlnească cu Constantin și să mai vadă un doctor pentru boala sa.

G. Călinescu, *Ion Creangă. Viața și opera*

**arhondaric* – aripă a unei clădiri dintr-o mănăstire ortodoxă, rezervată oaspeților

**Povățuitor* – carte pentru uz didactic, realizată de Ion Creangă și de Gheorghe Enăchescu

**debitant* – proprietar al unei tutungerii

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *de bună seamă*. **6 puncte**
2. Menționează două dintre sursele de venit ale lui Ion Creangă, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o posibilă semnificație a curcubeului pentru Ion Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care Ion Creangă călătorește la Târgu-Neamț. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Ion Creangă, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă oamenii trebuie sau nu să exprime recunoștință față de școlile în care au fost formați, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Ion Creangă. Viața și opera* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

A mele visuri risipite!
Ce-mi umplu inima de jale,
Le văd în frunzele pălite
Și-n pustiirea de pe vale.

De-a pururi sta-vor troienite,
Sub vremea ce s-așterne-n pale*,
A mele visuri risipite,
Ce-mi umplu inima de jale!

Copac, când zile fericite
Îți vor întoarce iar în cale
Podoaba ramurilor tale,
În noapte-or sta mai adâncite
A mele visuri risipite!

Al. Vlahuță, *A mele visuri...*

*pale – straturi

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 1

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

București, joi 22 decembrie 1927

E prima zi de vacanță! Ce cuvinte miraculoase pentru o elevă! Cu toate astea, nu mă bucur. Așa sunt eu; aștept, aștept cu nerăbdare un lucru și după ce l-am căpătat nu mai îmi face nicio plăcere. Așa a fost și cu vacanța. Nu-i vorbă, nu mi se arată prea strălucită. Când mă gândesc că o să vină Bubi la București mi se face rău. O să-l am toată vacanța pe cap. N-ar trebui să scriu aceste cuvinte, căci e „un băiat foarte reușit” (cum îi zice mama). Știe mai multe limbi, face scrisori frumoase (cu stil), e primul în clasă, face sporturi, în fine, e *un băiat model*. Deși am scris în răs toate astea, văd că așa e. Nu știu de ce oare nu-l prea am eu la stomac. [...] Mă uit să văd ce am scris până acum [...]. În loc să spun ce am făcut azi, am înșirat vrute și nevrute. Așa, acumă să anunț marele eveniment care s-a săvârșit azi: am fost prima dată la patinaj. Mă înțelesesem cu Dida să vină să mă ia la 9½, dar a venit la 10¾, așa că până atunci m-am învățat și am exersat la pian. Era să fac cunoștință cu băiatul lui Rusu (chiriașul nostru), dar nu l-am găsit acasă, plecase de la 7 dimineața. La patinaj. Parcă mă văd cu inima cât un purice și cu pieptul înainte, cum băteam la ușa lui Rusu. Orice aș face, tot timidă rămân cu străinii. În casă sunt obraznică și cu un străin mă fac mică, mică [...]. După cum am spus, la unsprezece a sosit Dida. Era foarte drăguță cu costumul ei de patinaj. Adică nu – am greșit – nu era drăguță cu costumul, ci cu figura ei. Are o față mică și simpatică, așa că o îmbracă bine orice pune. Și eu... când mă gândesc mi se strică toată buna dispoziție. [...] Deci îmi reiau firul povestirii, această persoană care nu e decât una și aceeași cu mine a plecat azi-dimineață la patinaj. Mai întâi am colindat câteva magazine ca să-și ia Dida patine și, după aceea, ne-am dus la Cișmigiu, la patinoarul din față. [...]

Tineri, tinere, toți petrec, patinează, beau, mănâncă... Numai inima mea se strânge și pocăie sărăcuța... Și stau, tremur, mă uit cum se duce și vine lumea, numai eu nu patinez. De ce? Mi-e frică! Ah! Frica asta în fața oricărui lucru mă omoară. Tare mi-e frică să nu dau înapoi și în fața evenimentelor mai însemnate din viață. A, da. Iar am scris: mi-e frică, se putea altfel?

După ce am dărdăit bine, de mi s-au făcut picioarele sloi, m-am avântat pe gheață „de brațul Didei”. N-am avut nicio altă senzație decât... frica. După ce-am mers puțin pe gheață, m-am dus iar în sală. Și iar tremuram de frig și iar mă simțeam oropsită, tare oropsită. Trecea atâta lume prin fața mea și toată mulțimea aceea era fericită... sau părea, cel puțin. Poate fiecare învățase să-și spuie că-i fericit. Cel puțin fața lor așa arăta.

Stam și mă gândeam: sunt fată sportivă, patinez, joc tenis, am să ajung o fată modernă! Eu? Nu, niciodată, simt că nu-s făcută eu pentru asta. Și Fanny care mă invidiază că pot merge la patinaj! Dacă aș putea, cu dragă inimă aș lăsa-o în locul meu. Dar nu se poate... fiecare trebuie să meargă cum îi dictează mediul în care trăiește, nu după înclinările sale.

Maria Banuș, *Însemnările mele*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *vrute și nevrute*. **6 puncte**
2. Menționează instrumentul muzical la care cânta Maria Banuș când era elevă, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea Mariei Banuș față de Bubi, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care, aflată la patinaj, eleva Maria Banuș se simte diferită de ceilalți. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a Mariei Banuș, așa cum reiese din primul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă emoțiile influențează sau nu comportamentul unei persoane, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Însemnările mele* de Maria Banuș, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Trecutu-l știm atât cât l-am aflat
C-a fost trăit și că s-a spulberat.
Acumul se trăiește tot la fel.
Se spulberă-n tăcere și nevăzut și el.
Nu-l înțeleg de noi cum se desparte,
Trăind cu noi și totuș mult departe.
Că viața-și pierde și văzută drumul,
Ca umbra și ca fumul.
Au fost frumoase și trăite toate.
Firește, zice gândul, și se poate.

Trăiește-ntr-adevăr tot ce se vede?

Tudor Arghezi, *S-a spulberat*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Mihail Sadoveanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj ale textului narativ studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2023

Proba E. a)

Limba și literatura română

Varianta 5

Filiera teoretică – Profilul umanist; Filiera vocațională – Profilul pedagogic

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

— Întrebările ce urmează vor să scoată în lumină secretul tinereții fără de bătrânețe, cuprinse deopotrivă în literatura pe care o scrieți. Care este cel mai vechi început?

— În 1942, spre primăvară, am cunoscut redacția literară a *Timpului*. Era condusă de M. R. Paraschivescu. Dar nu mai țin minte cum am ajuns la *Timpul*. Țin minte cum am ajuns să pun un picior pe țărmul literaturii. Prin legătură de generație. L-am cunoscut pe Geo Dumitrescu. De ce el și nu altul? Apăreau multe reviste. Mi-a căzut în mână *Albatros*. Filiațiile acestea literare nu sunt hotărâte voit, ci prin instinct. „La asta mă duc”, mi-am zis. Am citit adresa pe coperta revistei și m-am înființat pe Calea Griviței, numărul 257. Ei bine: la postul lui se găsea un băiat ca mine, un măruntel foarte viori, ai fi zis că mă aștepta.

— Câți ani aveai?

— 18 și unul, și altul.

— Se putea scoate revistă la 18 ani?

— Uite că se putea. Geo era acolo, afișase *Albatros* pe ușa odăii. O odaie de patru pe patru, așa ceva. Și asta era și casa lui. Cum s-ar zice, se afla la domiciliu și la datorie în același timp. Ceea ce nu știu e dacă tinerii din zilele astea mai sunt atât de stabili. Pe atunci, nu era o glumă că Geo se afla la postul lui. Geografic, el reprezenta orașul. Venisem de foarte puțină vreme și nu cunoșteam pe nimeni în București. [...]

— Cum v-a primit Geo Dumitrescu?

— Am intrat, am discutat c-o fi, c-o păți. Cei de aceeași generație au mereu ce vorbi. Despre literatură, firește. Iar pe urmă nu mai avea să ne despartă nimic. Asta nu înseamnă că am evoluat împreună. [...] Dar iată că, după 30 de ani de carieră literară, această luminiță care s-a aprins pe Calea Griviței a rămas mereu aprinsă, cu voia sau fără voia lui.

— A „lui”, Geo Dumitrescu?

— Da. Pentru că tot datorită lui, probabil, nu mai țin minte prea bine, dar cred că tot prin Geo am ajuns la *Timpul*. Am intrat corector. [...]

— Pentru o mare parte din cititori, afirmațiile dumneavoastră vor fi descoperiri.

— Sunt și pentru mine unele dintre ele, pe măsură ce mi le împrăpătez. Țin minte că atunci, din tipografie, unde eram corector, am trimis la un moment dat o bucată literară intitulată *Pârlitul*. Tot la *Timpul* am trimis-o redactorului de pagină a II-a – care era pagina culturală. Nu mi-am făcut nicio idee dinainte despre ceea ce va urma și surpriza a fost copleșitoare: redactorul paginii (intitulată *Popasuri*), pe care nu-l cunoșteam și care era un poet, anume M. R. Paraschivescu, mi-a făcut o invitație la locuința lui Tiberiu Tretinescu, băiat tot din generația noastră și unde M. R. Paraschivescu, în maniera sa, care avea să devină fascinantă, care avea să fascineze și generațiile viitoare, a scos din buzunar un manuscris: „să vă citesc ceva formidabil!” a anunțat el. Când colo, aud că titlul lucrării era *Pârlitul*.

Interviu cu Marin Preda, realizat de Sânziana Pop și publicat în *Luceafărul*, nr. 29/18 mai 1974

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *țin minte*. **6 puncte**
2. Menționează numele revistei al cărei sediu se află în locuința lui Geo Dumitrescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează un efect pe care îl are asupra lui Marin Preda dialogul cu Sânziana Pop, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Marin Preda este surprins de titlul textului pe care vrea să îl citească M. R. Paraschivescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea lui Marin Preda față de Geo Dumitrescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă vârsta este sau nu un obstacol în inițierea unor proiecte artistice, științifice, sociale etc., raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din interviul cu Marin Preda, realizat de Sânziana Pop, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

În dimineața de 28 aprilie, un vizitator neașteptat bătu la ușa portarului Julius. Necunoscutul era un tânăr lung, palid, și vorbea puțin găngav, stânjenit, dar afectându-și în același timp găngăveala; se rezemă într-un baston necioplît, pe care îl ținea cu amândouă mâinile la spate. Julius venise numai cu puține minute înainte, ca să deschidă ferestrele sălii de lectură și să scuture praful din biroul directorului. Era singur în toată clădirea. Era încă prea devreme, nu mai mult de șase jumătate. Firește, vizitatorul neașteptat îl înciudă, cu atât mai mult cu cât vorbirea lui împiedicată se dovedea plină de taine. Julius nu izbutise să-i afle numele. Era străin, de-abia picat de la gară; Julius zărise geamantanul în trăsura care îl aștepta la poarta bibliotecii. Nici motivul vizitei nu izbuti să-l afle. Necunoscutul revenea – după scurte pauze, în care timp schimba poziția bastonului – la aceeași întrebare inițială:

— Și știi bine că *nimic* nu s-a schimbat în bibliotecă?

Julius îl asigura stăruitor că totul era ca mai înainte; nu s-a schimbat nimic, pentru că toate erau bune așa cum erau; de ce să se schimbe?

— Bibliotecarul e aici?

— Cum se poate? D. Cesare vine la opt. Biblioteca se deschide la nouă. Cum ar putea veni cu noaptea în cap?

— Firește, firește... Așadar, nimic?... Hm! E de necrezut! Dumneata ai fost aici astă-noapte?

— Nu rămâne nimeni noaptea aici, dar ușa o închid eu, seara. Și vedeți, e destul de zdravănă.

Mircea Eliade, *Lumina ce se stinge...*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 1

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

La 20 sept. ... mă imbarcai pe un vapor al companiei dunărene austriace. O societate numeroasă și aleasă se afla aici; între alții, mai multe dame europene și grece, cele dintâi imbarcându-se pentru Viena, cele din urmă pentru Galați și Brăila. Urcarăm Bosforul până la Buiuk-Dere*, pe un timp de liniște și seninătate, și pe la o oră când apele și malurile Bosforului apar în toată frumusețea lor.

Mărturisesc că nu este nimic mai desfătător ca această poziție. Ochiul muritorului se ostenește până în sfârșit de toate ce vede neîncetat cât de rară ar fi frumusețea care-l atrage. Bosforul singur poate face excepție, vederea lui niciodată nu satură și cauza trebuie să fie minunata variație ce-l îmbrățișează. Nicăieri ochiul nu cade fără să întâlnească o schimbare de forme în poziție, niciodată; chiar acolo unde am privit un minut, culorile cadrului variază neîncetat și seamănă cu un vis desfătător în care toate se mișcă, se schimbă și se îngână cu voluptate.

Malurile, când înalte, drepte, când plecate, îndoite, când verzi de ierburi și de arbori; cu grădinile lor, cu casele cu forme felurite și bizare, cu geamiile cu minarele când primesc culorile lor de la valuri, când ele împrumută formele bizare acestor unde limpezi, capricioase și curgătoare. Malurile și cerul se îngână în sânul undelor. [...]

Soarele apuse și îndată un vânt rece și violent începu să bată de la coasta Europei. Marea luă o culoare mai întunecată; se încreți și începu a fierbe. Valurile se ridicară, se spumară. Ofițerii vaporului dau ordine marinarilor spre a se prepara pentru orice întâmplare. Vântul ne bătea în coasta vaporului, prin urmare mișcarea vaporului era la o parte. Această mișcare, pe care marinarii o numesc ruliu, este cea mai supărătoare pentru pasagerii ce suferă de răul mării. Cea mai mare parte din ei căzură pe paturile lor.

Cu vântul începu o ploaie repede, întunericul era acum mare. Mulțime de oameni erau pe podul vaporului, expuși la asprimea timpului: printre ei, femei cu copii mici. [...] Poziția acestor femei atinse inima căpitanului și dăde ordin să le coboare și să le așeze sub scare pe care te dai jos în camera pasagerilor de clasa întâi.

D. Bolintineanu, *Călătorii în Moldova*

*Buiuk-Dere – cartier al Istanbulului

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *începu a fierbe*. **6 puncte**
2. Menționează două destinații ale celor care călătoresc cu vaporul, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează perioada anului în care are loc călătoria descrisă de D. Bolintineanu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care căpitanul ordonă mutarea femeilor cu copii. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, ce se întâmplă cu vaporul pe timp de furtună, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă peisajele influențează sau nu sentimentele unui călător, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Călătorii în Moldova* de D. Bolintineanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Cristina Madolschi întinse scrisoarea despăturită, fluturând-o de un colț între degetele uscate. Tudor Stoenescu-Stoian părăsi jilțul s-o ia în primire și se apropie de fereastră s-o descifreze în lumina vântată a crepusculului.

Supraviețuitoarea Movileștilor îi urmări privirea plimbată pe rânduri, cu ochii ei ficși și adânc scufundați în orbitele osoase. Toată viața Cristinei Madolschi se concentrase în această așteptare. Suflarea îi expirase pe buzele albe și subțiri. Cu mâinile cuminte așezate pe genunchi, lordăchel Păun o privea cu milă.

Se auzi, un răstimp, numai foșnetul ploii și vântul în ferestre.

Pentru Tudor Stoenescu-Stoian, scrisul din foaia învechită, cu cerneală palidă, nu avea nicio însemnătate. Cel mult, îi putea satisface o curiozitate de grafolog, dacă ar fi voit să reconstituie, din slova dezordonată, firea răposatului Pinte Căliman. Dar jucă până la sfârșit comedia caritabilă pe care i-o ceruse lordăchel Păun.

Cezar Petrescu, *Oraș patriarhal*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu sau lui George Bacovia.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Cea mai veche amintire pe care am păstrat-o despre cel ce a fost sufletul „Junimii”, a rămas legată pentru mine de un eveniment însemnat – aş putea zice capital – din viața mea intelectuală. [...]

Când am venit la București ca să-mi încep studiile universitare – ce trebuiau să-și găsească continuarea, după dorința familiei mele, într-o școală politehnică din străinătate – m-am înscris la Facultatea de Științe. În liceu mă interesase mai mult partea pozitivă a învățământului, îndeosebi matematica. În cursul superior, cel puțin, îmi întrebuițam o bună parte din timpul liber dezlegând probleme, de algebră mai ales. Redactasem chiar un curs de geometrie în spațiu și unul de trigonometrie, cu câteva încercări de a demonstra unele teoreme în alte moduri decât cele din manualele de care dispuneam. Orientarea mea inițială, la universitate, era astfel firească și aş fi mers desigur mai departe pe același drum, dacă întâmplarea nu m-ar fi dus, o dată, la cursul lui Maiorescu de la Facultatea de Litere. [...]

Puțin timp însă după înscrierea mea la Facultatea de Științe, unul din noii mei prieteni, care, mai bine informat sau mai curios decât mine, urma, deși studia Dreptul, cursul de istoria filosofiei contemporane de la Facultatea de Litere, m-a luat într-o zi să-l ascult și eu [...].

Sala cu numărul IV, pe care cursul lui Maiorescu o făcuse cunoscută, era plină de lume. Pe băncile din amfiteatru, studenți, îngrămădiți în mare număr: pe scaunele de jos, public străin, ușor de deosebit prin vârsta pe care o arăta: mi-aduc aminte, ca acum, de un bătrân mărunțel, cu părul alb. Și mai era în sală, ce nu se vedea, dar se simțea. Era o atmosferă particulară, anevoie de caracterizat: veselă și totuși concentrată, plină de reculegere și în același timp de nerăbdare. Într-un contrast izbitor cu dezordinea și gălăgia ce precedau începerea altor cursuri, în sala numărul IV toți stau, plini de cuviință, la locurile lor, cu grija parcă să nu tulbure cumva intrarea profesorului, ce se aștepta dintr-un moment într-altul, și să nu întârzie, nici măcar o clipă, primele cuvinte.

Cu o exactitate cronometrică, la orele cinci și un sfert Maiorescu a intrat pe ușă, cu pași mărunți și grăbiți, ținând în mână stângă, cu brațul îndoit pălăria și câteva foi, de format mare. Întrucât îl vedeam pentru prima oară, m-a impresionat mai întâi, cum era firesc, înfățișarea lui fizică. Era un om robust și energic, care părea hotărât, serios, chiar aspru, un om care, desigur, nu se juca cu lucrurile de care se apuca și nu glumea cu datoriile vieții. Ținuta lui la catedră avea ceva încordat și stăpânit, ceva rigid și hieratic, ceva aproape solemn. Nu fără dreptate s-a zis că părea, câteodată, un preot care celebra un cult. Vocea lui era gravă și oarecum apăsată; cuvintele lui erau rare și parcă sacadate. Fraza lui curgea totuși plină, corectă, de o izbitoare structură literară. Iar gesturile lui plastice desenau parcă și pentru ochii celor ce-l ascultau contururile ideilor pe care le expunea.

Am înțeles atunci, mai întâi, ce însemna darul, marele dar, al vorbirii.

P. P. Negulescu, *Ceva despre Maiorescu*, în vol. *Amintiri despre Titu Maiorescu*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *aș fi mers [...] mai departe pe același drum*. **6 puncte**
2. Menționează facultatea la care era student prietenul lui P. P. Negulescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează care era pasiunea autorului înainte de venirea în București, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care atmosfera din sala în care Titu Maiorescu își susținea cursul era greu de caracterizat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Titu Maiorescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă familia ne influențează sau nu în alegerea traseului educațional, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri despre Titu Maiorescu* de P. P. Negulescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Nu mai zăresc și-aș sta să mai ascult,
Poteca merge încă mult?

Și cine-ar fi croit-o prin mohor
Pentru un singur călător?

Nici apele, nici vântul n-o-nterup.
E pas de sfânt, e pas de lup?

Se duce, doar se duce și nu vine,
Cărare-aleasă numai pentru mine.

De când o umblu, fără de răscruce,
Nu vreau să merg și ea mă duce.

M-aș odihni... Secundă cu secundă
Poteca înapoi mi se scufundă.

Tudor Arghezi, *Nu mai zăresc...*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 3

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

• Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.

• Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

L-am cunoscut pe Arghezi în iarna lui 1965.

Eram studentă la Facultatea de Limbă și Literatură Română în anul al patrulea.

Țin minte că într-o joi, citeam *Gazeta literară* când, pe ultima pagină am ajuns la un text prin care cititorii erau informați că – pentru prima oară – se acordă unui artist român premiul Herder.

La premiu era asociată o bursă de studii de un an, pe care poetul o atribuia unui tânăr meritos... Mă gândeam, cu haz, în sinea mea, ce asalt de prezentări, de oferte de copii geniali o să aducă publicarea acestui paragraf final la ușa și la telefonul familiei Arghezi. Prieteni, rude, cunoscuți, necunoscuți, Bucureștii, provincia...

După trei zile, primesc un telefon de la fiica poetului – actrița Mitzura Arghezi. O văzusem jucând, o citisem în versurile marelui ei părinte, dar nu o cunoșteam. Dânsa mi-a comunicat că aflând de existența mea, interesându-se la Universitate de situația mea școlară (în orice caz – nu eram un „geniu!”), maestrul Arghezi a găsit de cuviință – ca o formă de manifestare a prieteniei, a solidarității spirituale față de bunicul meu, pictorul N. N. Tonitza – să-mi acorde mie bursa Herder.

Evident, consternarea mea a fost totală... Onoarea care mi se făcea, plecarea pentru prima oară, singură, „în lume”, dar mai ales – prilejul inevitabil de a mă apropia, de a-l cunoaște pe Tudor Arghezi...

Cel mai mult a vorbit cu mine înaintea plecării. Eram bucuroasă, dar și înspăimântată că plec. Dar – mai cu seamă – ambițioasă: să nu mă fac și să nu îl fac de râs.

A sesizat exact starea mea de spirit sau, poate și-a amintit – așa cum numai marii artiști păstrează vii, peste timp, în memoria afectivă – sentimente, stări, de mult trăite și de tânărul din Cărbuneștii Târgu-Jiului când a pornit prima oară să cunoască lumea.

Țin minte exact că – printre altele – mi-a spus: „Nu te băga numai în muzee, nu căuta numai lucruri moarte, cunoaște oamenii, viața lor adevărată, descoper-o singură!”.

Bineînțeles că nu i-am urmat întocmai sfatul care era mai mult o metaforă decât un îndemn autentic. Am fost și la muzee, și în sălile de concert, și la teatru, și în biblioteci. Dar mă gândeam tot timpul [...] că trebuie să-l ascult, să transform metafora în eveniment, să scormonesc, să descopăr... Și a fost foarte bine.

Întâlnirile mele cu Tudor Arghezi – în vacanță și la întoarcere – au fost, din păcate, destul de puține, dar un lucru e cert: m-au transformat, m-au maturizat, au realizat – într-un timp foarte scurt – modificarea de calitate lăuntrică, substanțială din mine. Tot ce am învățat de atunci înainte, tot ce am acumulat, tot ce – nu foarte spectaculos, dar sigur – am realizat, s-a adunat ca împlinire a unei obligații morale profunde față de el. tot timpul. Și astăzi. E ca o prezență față de care nu încetez să mă definesc. Și nu pot nici măcar să-i mai mulțumesc...

Mihaela Tonitza-Iordache, *Și nu pot nici măcar să-i mai mulțumesc...*,
în vol. *L-am cunoscut pe Tudor Arghezi*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *a găsit de cuviință*. **6 puncte**
2. Menționează în ce zi din săptămână primește tânăra vestea că i s-a acordat bursa asociată premiului Herder, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează ce efect au asupra tinerei studente discuțiile cu Tudor Arghezi, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care poetul alege să-i acorde bursa studentei Mihaela Tonitza. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o atitudine a autoarei care se desprinde din ultimul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă există sau nu oameni care schimbă viața celorlalți, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *L-am cunoscut pe Tudor Arghezi*, cât și la experiența personală sau culturală. 20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL AL DOILEA

Aceeași cameră, însă aranjată. Pe întâiul plan o masă de lucru – spre stânga, în dreapta, o măsuță cu scaune și canapea, sub un palmier. Pe pereți, tablouri făcute de-o mână de diletant, un orologiu vechi cu lanțuri lungi etc. ... Spre seară. Lampa aprinsă.

SCENA 1

DARIA, GRIGORE, PRIETENA *mică și foarte grasă, la măsuța din dreapta și-au luat ceaiul*

GRIGORE: Daria, înțeleg să spui toate acestea doamnei Procopiu (*arată spre Prietena*), fiindcă ți-e bună prietenă și, desigur, niciun cuvânt n-are să fie auzit de urechea mare și curioasă a orașului, dar...

Lucian Blaga, *Daria*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-o nuvelă studiată*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
- evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale nuvelei, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 4

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Marmelada, care dincoace de munte e populară sub numele turcesc de magiun, e bună pentru copii și pentru clienții hotelurilor, servită dimineața la micul dejun. Dar există în Transilvania una cu totul excepțională prin finețea gustului, aceea de măceșe. N-o cunoscusem până la noua mea gazdă. E greu de pregătit, mă lămuresc ei, dar tocmai acum e anotimpul. Cum mă prinsese pasiunea gastronomică, pentru a mai uita de grijile mele, m-am oferit s-o pregătesc eu, după indicații, firește. Într-o duminică după-amiază, am pornit toți cu două coșuri. Pe coasta dinspre apus a satului, o pădurică de fag lăsa pasul agriculturii cu laturi parcelate încă tradiționale. Răzoarele dintre loturi erau alcătuite din perdele înalte de măceși, care le împrejmuiau ca adevărate garduri vii. Atâția măceși nu mai văzusem nicăieri. Căzuse bruma și doborâse frunzișurile. Pe ramuri n-au mai rămas decât stropiturile roșii ale fructelor în elegantă formă miniaturală de amfore grecești, păzite de puzderia zbârlită a ghimpilor. Pătrunse de brumă, măceșile se muiaseră și deveniseră cleioase, cum erau tocmai bune de marmeladă. Le culegeam cu mănuși de piele, dar ghimpii se îndârjeau, treceau prin ele și mușcau degetele, pătrundeau prin haină, prin pantaloni și prin ciorapi și lăsau numai înțepături cu ascuțimea lor ca de os. Măceșele ne atrăgeau cu mulțimea și frumusețea lor, dar apărarea ghimpoasă era cu atât mai usturătoare. Eram o înțepătură de sus până jos, dar culeseam două coșuri mari cu vârf. Acasă le-am curățat de cozi și de vârfurile ca niște flori lemnoase, să rămână numai fructele roșii. Ar fi trebuit să le spargem în două, că sunt umflate de semințe păroase, și să le fierbem golite, dar această muncă prea migăloasă se poate înlocui printr-o strecurătoare specială. Le-am pus la fiert în apă simplă și le-am fiert până s-au făcut terci. Apoi, cu zeama lor cu tot, le-am trecut prin strecurătoarea specială și le-am stors prin ea, până n-a mai rămas nimic în partea alcătuită din coji. Zeama obținută am pus-o la fiert din nou. Trebuie fiartă continuu, zi și noapte, mestecând fără întrerupere cu linguroiul, la foc egal, dozând zeama cu cantitatea de zahăr necesară. Operația aceasta am făcut-o schimbându-ne cu rândul. Zeama o scazi și o îngroși prin fiert după cât vrei să obții de păstoasă marmelada. E cu mult mai fină pe limbă decât oricare altă marmeladă. Carnea de măceșe, fiartă și strecurată, se pulverizează lichid ca un fel de mălai, când faci o mămăligă pripită. N-aduce cu niciun alt gust de marmeladă. În această privință, măceșa ghimpoasă și dificilă cum este poate bate orice fruct, fie el oricât de nobil. Pornisem cu ambiția s-o fac eu singur, dar a ieșit din colaborarea tuturor. Chiar băiețașul a curățat la coji. Iar eu, care nu sunt mâncăcios, entuziasmat de finețea acestui aliment, care îți cere o îndelungă răbdare, am devenit propagandistul lui.

Nichifor Crainic, *Memorii*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *bate orice fruct*. **6 puncte**
2. Menționează două operații necesare în procesul de preparare a marmeladei de măceșe, după culegerea acestora, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează anotimpul în care sunt culese măceșele, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Nichifor Crainic ajunge să promoveze marmelada de măceșe. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă dificultatea culegerii măceșelor, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă activitățile realizate din pasiune pot sau nu să atenueze intensitatea problemelor personale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii* de Nichifor Crainic, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

TABLOUL 2

Câteva luni mai târziu. Același decor. Încăperea a căpătat însă aspect de talcioc. Se simte că în casă e înghesuală. S-a adus un șifonier, s-a instalat o dormeză. Pe șifonier, geamantane de piele de porc, etichete de hoteluri străine etc.

EMILIA (care face o pasiență*): Rețeta mea de marmeladă e mai ieftină. Se ia dovleacul, se fierbe, se pasează bine, se adaugă...

ADELA: Știu, ai făcut-o acum o săptămână. N-are niciun gust.

EMILIA: Lui Grigore îi place. (Reia pasiența.)

ADELA (peste masă, ciocănind cu degetul în cărți): Valet la zece, șapte la șase, as la popă... (Enervată:) Tî!.. Nu ăsta!.. Popa de caro!

Horia Lovinescu, *Citadela sfărâmată*

*pasiență – mod de a da în cărți de joc și de a ghici viitorul

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ ales;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Test 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Târziu de tot, amețit de mirosul fânului cosit peste care îmi așternusem o foaie de cort, înțepat de gânduri și de regrete, nu-mi găseam astâmpăr.

Noaptea era limpede.

Când deschideam ochii, mi se arăta departe, în vale, Dunărea luminată de lună, sclipitoare și strâmbă ca un iatagan. În aceeași pulbere albăstrie, vedeam și zăvoaiele din susul Olteniței, și ostrovul negru din fața noastră, cu pădurea lui deasă de arini. Iar în jurul meu, de pretutindeni, din ierburile înflorite, se ridica concertul în pizzicato* al atâtor greieri de noapte, ca mii de viori mărunte, risipite prin iarbă. Un murmur discret și cristalin tremura sub fiecare floare.

Și-mi aduceam aminte de observația curioasă a nu știu cărui aeronaut: în noaptea liniștită, din nacela* balonului care aluneca fără zgomot prin văzduh, nicio larmă de pe pământ nu se mai aude, de la câteva sute de metri în sus – numai lătratul câinilor și cântecul pătrunzător al greierilor...

E ceva straniu în potrivirea asta.

Cu mii și mii de ani în urmă, în misterioasa eră primară, umilul cântec al greierului a fost singurul glas cu care nefericita noastră planetă saluta, pentru întâia oară, splendoarea mută a firmamentului. Murmur de uimire, plângere sfioasă din umbră, preludiu al întunecoasei tragedii terestre, sau rugă arzătoare, în care tremurau de pe atunci presimțirile viitorului fatal – cine ar putea să spună? Cântecul greierului se ridica și atunci în zadar spre stele din sânul pământului, pe când planeta noastră, ca un ghem de suferințe, se rostogolea izolată în nemărginire...

Visam cu ochii deschiși.

Cineva mă strigă pe nume, de la câțiva pași. Mă ridic și văd niște umbre în marginea mărăcișului dinspre apă. E sublocotenentul X, care mă invită să prindem pește cu prostogolul*, pe Dunăre. A luat cu el un sergent și doi soldați de prin părțile bălții.

Coborâm în liniște pe poteca dintre mărăcini și ne oprim jos, la mal, în fața morilor, care stau negre și neclintite pe luciul de argint mișcător. [...]

Toți tăcem, cuprinși de gânduri. Sergentul – un negustor de cherestea, cu capela dată pe ceafă și cu nasul mare în bătaia lunii – își caută un loc potrivit. Îl văd apoi cum își răsucesce sfoara pe după mână, apucă în dinți prostogolul de o parte și, cu o mișcare bruscă, îl aruncă. O clipă, plasa rotundă se desface ca o fustă deasupra apei, apoi dispare... Dar când trage prostogolul la mal, cherestegiul fluieră a pagubă: n-a prins nimic.

George Topîrceanu, *Memorii de război*

*pizzicato – mod de a cânta dintr-un instrument muzical cu coarde prin ciupirea acestora

*nacelă – cabină suspendată de un balon pentru a transporta echipajul

*prostogol – plasă de pescuit

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *nu-mi găseam astâmpăr*. **6 puncte**
2. Menționează numărul de persoane care pleacă la pescuit, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o caracteristică a peisajului descris, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din al treilea paragraf. **6 puncte**
4. Explică motivul dezamăgirii sergentului, valorificând ultimul paragraf din textul dat. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a autorului, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă starea interioară influențează sau nu modul în care este percepută lumea, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Memorii de război* de George Topîrceanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Lucruri suntem printre lucruri.
Aproape suflete suntem, noi doi,
prin soartă asemenea tuturor.
Lucruri suntem ce poartă în ele
gânduri ca pietrele, uneori stele,
și totdeauna un dor.

Pe drumul său fiecare,
ne-am duce în veci undeva.
Ne-am duce-mpreună, mereu, amândoi.
Dar drumul norilor e prea mare
în lumea noastră – pentru noi.

Lucian Blaga, *Lucruri suntem*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unei comedii studiate*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea comediei studiate într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două scene relevante pentru tema comediei studiate;

– analiza a două componente de structură și de limbaj, semnificative pentru comedia studiată (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 6

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

București 31 Oct. [1]879

Draga și dulcea mea amică,

De când ai plecat tu, n-a plecat numai fericirea, ci și liniștea și sănătatea mea. Dureri reumatice am început a simți în picioare, însoțite ca totdeauna de dese bătăi de inimă. Nu este, nu poate fi mai mare deosebire decât între mine acum două săptămâni și între mine astăzi. De unde eram cu tine, fericit și mulțumit, acum sunt singur, nemulțumit, rău dispus prin singurătate și boală, obosit de viață.

Veronică, dragă Veronică, când nu m-ai mai iubi, să știi că mor. Îți scriu târziu pentru că abia alaltăieri m-am mutat. Adaogă pe lângă asta, că abia în ziua de Sf. Dumitru am găsit casă, c-am trebuit să-mi mut lucrurile din două locuri, că pe lângă aceasta s-a mutat și redacția și tipografia, apoi că am zilnic de lucru pe lângă tribulațiunile* mele personale și vei înțelege de ce am preferat a nu-ți scrie, decât a-ți scrie în fugă.

Când gândesc la tine mi se umplu ochii de lacrimi și nu mai găsesc cuvinte să-ți spun ceea ce de-o mie de ori ți-am spus: că te iubesc. Această unică gândire, care e izvorul fericirii și al lacrimelor mele, această unică simțire care mă leagă de pământ e totodată și izvorul îngrijirilor mele.

Veronică dragă, au n-am fost noi prea fericiți într-o lume, în care fericirea nu poate exista? Este în lumea asta destul loc pentru atâta iubire câtă o avem? Nu este amorul nostru o anomalie în ordinea lucrurilor lumii, o anomalie pentru care cată să fim pedepsiți? Se potrivește amorul și suferințele noastre cu o lume în care basseță*, invidia, răutatea domnesc peste tot și pururea?

Și când gândesc că-n viața mea compusă din suferințe fizice și rele morale ca o excepție tu mi-ai dat zile aurite, pot crede în dăinuirea acestei excepții?

Dulce și dragă Veronică, doresc ca amorul unui nenorocit ca mine să nu fi aruncat o umbră în viața ta senină, în sufletul tău plin de veselie precum e plin de un gingaș și nesfârșit amor. Iubește-mă și iartă-mi păcatele [...].

De acum-ți voi scrie mai des, deși sărmenele foi sunt departe de-a plăti o singură îmbrățișare a ta – dulcea mea copilă. Am sărutat cel puțin această foaie care va intra în mâinile tale cele mici, de la cari-și așteaptă toată fericirea

al tău
Eminescu

Correspondență inedită Mihai Eminescu – Veronica Micle

*tribulațiune – mâhnire adâncă, zburcium

*basseță – în text: josnicie

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *mi se umplu ochii de lacrimi*. **6 puncte**
2. Menționează data la care Eminescu s-a mutat în noua locuință, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează două stări contradictorii pe care Eminescu le-a trăit în decursul a două săptămâni, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Eminescu consideră că iubirea pe care o trăiește alături de Veronica este o anomalie. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, temerea lui Eminescu, așa cum reiese din penultimul paragraf al scrisorii. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă legătura afectivă cu o persoană aflată la distanță poate fi menținută sau nu prin intermediul unor instrumente de comunicare, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Correspondență inedită Mihai Eminescu – Veronica Micle*, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

Scena se petrece în anul 1896. Decorul: salonul unor oameni cu stare din vremea aceea. Un pian, un palmier în hârdău. În dreptul ferestrelor cu draperii de catifea cu ciucuri, fotolii, canapea; pe masă, fructieră cu cărți de vizită. [...] Pe pereți, două portrete de familie, în ramă de bronz și pluș. O oglindă cu ramă grea și înflorată. Pe pian, o clepsidră. [...] Stânga, ușă, în dreapta, două uși.*

SCENA 1

RUXANDRA, SULTANA

RUXANDRA (cu spatele la sală, cântă la pian. E îmbrăcată cu o bluză cu dantele, cu mânecă lungă și o fustă creață la spate, peste un mic tunel, cordon lat. Părul strâns în coc și lăsat pe frunte. Reia mereu același exercițiu. Întoarce clepsidra și exersează iar).

SULTANA (în fotoliu, croșetează. La brâu are un mănunchi mare de chei): Opt și cu patru doisprezece.

RUXANDRA (se întrerupe): Poftim?

SULTANA: Am spus: opt și cu patru, doisprezece.

RUXANDRA (dă din cap și exersează iar)

(Pe stradă răsună un trap de cal și zgomot de trăsură.)

Lucia Demetrius, *Trei generații*

*hârdău – vas

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 7

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Totdeauna am evocat cu sfială amintirile despre Camil Petrescu. Nici în gândurile cele mai intime nu eram în largul meu alături de acest om puținel la trup, neastâmpărat [...], care simțeam că îmi domină judecata ori de câte ori încercam un dialog, fie chiar imaginar. Mă covârșea personalitatea lui intelectuală perfect închegată și omenia lui de o incomensurabilă* arie de cuprindere. Când, în străduința cercetătorilor de a restabili datele exacte, mergând în ordinea certificatelor de primărie, nu se ajungea la o concluzie, – mă bucuram. Pentru că așa se reflectă Camil Petrescu în conștiința mea: venit de peste tot, – nu dintr-un loc anumit cu zi și oră [...].

În personalitatea lui Camil Petrescu se interferau ideal virtuțile eruditului* ce domină riguros spațiile inaccesibile muritorilor de rând, cu virtuțile omului de rând ce domină cu simplitate și naturalețe spațiile tainice ale existenței. Camil Petrescu înrudea aceste planuri într-o trăire egală. De aceea, polariza* cu ușurință, atrăgea atenția imediat prin multiplele sale mijloace de investigație și infinitele sale resurse sufletești. Îmi amintesc o scenă petrecută prin 1935 sau 1936, pe Calea Victoriei în colțul Capșei de altădată și de acum. Un tânăr confrate, despre care nu știa nimeni din ce trăiește, straniu, zdrențaros și scofâlcit de foame și frig, dispărut de multă vreme de pe trotuarele pe care hălăduia la întâmplare, trece abia trăgându-și picioarele, prin fața noastră. Toți cei din grupul în care se afla și Camil Petrescu îl cunoșteam, dar pentru niciunul existența mizeră a confratelui nu constituia decât o fatalitate. Abia ajuns lângă grupul nostru, Camil Petrescu se desprinde printr-un salt și îi apucă brațul:

— Ce este cu dumneata? Nu te-am mai văzut de mult!

Vocea stinsă a tânărului confrate abia a putut șopti: *am fost bolnav*.

— De ce nu m-ai anunțat? – replică îndată Camil.

Intervenția spontană a lui Camil Petrescu cred că a fost salvatoare. Cerându-i rețetele cu care poetul zăcuse în buzunar, socotindu-se însănătoșit numai pentru că se putea ține pe picioare, Camil Petrescu le-a executat la prima farmacie și desigur intervenția lui nu s-a oprit aici. Nu am aflat niciodată ce a mai făcut, pentru că niciodată nu a mai pomenit ceva despre asta. Dar la câteva zile tânărul poet putea fi văzut într-un costum de haine aproape nou. Am relatat aceasta încă de la primele rânduri pentru că ilustrează deplin trăsătura esențială a lui Camil Petrescu: *omenia*. Omenia a fost, cred, virtutea pe care și-a construit el întregul său eșafodaj* intelectual și moral. Nu spun prea mult dacă afirm că nimic nu a trecut prin viața lui alături de aceasta.

Ion Th. Ilea, *O retrospectivă*

**incomensurabil* – care nu poate fi măsurat; foarte mare

**erudit* – care posedă cunoștințe temeinice și vaste în urma unor studii îndelungate; savant, învățat

**a polariza* – fig. a aduna, a (se) concentra în jurul cuiva sau a ceva.

**eșafodaj* – fig. ansamblu de idei pe baza cărora se alcătuiește o teorie, o ipoteză

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *nu eram în largul meu*. **6 puncte**
2. Menționează locul unde se petrece întâmplarea relatată de autor, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură fizică a lui Camil Petrescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Camil Petrescu îi cere poetului rețetele. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă complexitatea personalității lui Camil Petrescu. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă omenia este condiționată sau nu de experiență, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *O retrospectivă* de Ion Th. Ilea, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului dintr-un text dramatic, identificate în fragmentul dat.

CORINA (într-o rochie caldă de casă. Ștefan în pantaloni gri, pulover albastru, cu mâneci lungi și închis la gât. Ținuta lor arată o dimineață rece de munte. Corina, pe terasă, în stânga, pe un șezlong, aproape paralel cu rampa, privește afară, spre culise, într-un fel de reverie atentă ca și cum ar urmări ceva foarte important, ce se petrece acolo. În hol, comod instalat într-unul din fotoliile albe de nuiel, Ștefan citește o carte. La ridicarea cortinei, o clipă de tăcere prelungește această situație, care durează probabil mai de demult): Încă una...

ȘTEFAN: Ai spus ceva?

CORINA: A mai căzut încă una. E a șaptesprezecea. Ieri au fost unsprezece. Alaltăieri cinci.

ȘTEFAN: Vrei să le numeri pe toate?

CORINA: Aș vrea! Sunt așa de multe, că mi-ar trebui o eternitate... Ștefan!

ȘTEFAN (fără să-și întrerupă lectura): Daa...

CORINA: Pot să spun o prostie?

ȘTEFAN: Te rog. Nu te jena.

CORINA: Eu până acum nu văzusem niciodată cum cade o frunză. Credeam că se rupe și cade.

ȘTEFAN: Ai intuiții miraculoase, Corina. Închipuiește-ți că într-adevăr asta e singura metodă a frunzelor de a cădea: se rup și cad. Mă epatezi.

CORINA: Și tu mă epatezi, dragul meu. Prin ignoranță. Nu știi, nu bănuiești câte gesturi mărunte sunt într-o cădere de frunză... (Tăcere.) Optsprezece...

Mihail Sebastian, *Jocul de-a vacanța*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 8

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Tatăl meu fiind, cum spuneam, învățător, a trebuit să cutreiere multe sate, până să se fixeze undeva. [...] Astfel se face că eu m-am născut într-un sat, anume Târlișuia, pe care nici pe hartă nu l-am descoperit niciodată și care totuși există, de vreme ce tatăl meu a dăscălit acolo un an de zile, iar eu însumi tot acolo mi-am petrecut primele luni de viață.

Prin care alte sate au mai vagabondat părinții mei n-aș putea spune, până ce au ajuns în comuna Maieru, pe valea Someșului, lângă Rodna Veche, unde s-au stabilit pentru mulți ani. De Maieru deci se leagă toată copilăria mea și toate amintirile asupra primului meu contact cu lumea exterioară. Eram de vreo doi ani și jumătate când ne-am mutat în Maieru. Cea dintâi amintire a existenței mele e chiar de la sosirea noastră aici. Amintirea e mai precis conturată și e de ordin auditiv. Cred că am ajuns noaptea târziu în sat, cu o căruță pe care erau încărcate diferite mobile și bagaje și în care, undeva, mă găseam și eu. [...] Amintirea aceasta dintâi e ca o deșteptare din somn prin întuneric, când urechea înlocuiește toate celelalte simțuri.

Părea că se oprișe căruța; încetase zgomotul roților, un zgomot în care intra scârțâitul ușor al osiilor și hârâitul monoton al obezilor brăzdând adânc trupul pietros al șoselei. Poate că tocmai încetarea bruscă a acestui zgomot adormitor prin insistența lui m-a deșteptat și mi-a deschis conștiința. După o tăcere de câteva clipe, am auzit deodată un zgomot nou, ciudat, zgomotul pe care-l face, când se sparge, o tablă de sticlă, acoperită cu stofă. Imediat apoi glasul tatii, cunoscut: „Na, că s-a spart ceva!“. Și după el glasul mamei, mai liniștitor, pentru mine, deși glasul părea speriat: „Vai de mine, numai să nu se fi prăpădit oglinda cea mare!“ Amândurora le-a răspuns nepăsător, mormăind somnoros, un glas necunoscut: „Apoi că prea multe catrafuse...“. Glasul acela străin a fost întrerupt și acoperit de un sunet metalic, clar și dulce, de clopoțel, scuturat nervos; calul, extenuat, încerca desigur să-și scuture osteneala din oase.

Câteva clipe fu iarăși tăcere. Doar cineva umbla pe lângă căruță cu pași moi care parcă se topeau în beznă. Pe urmă, brusc, alt zgomot straniu, niște aripi, care se zvârcoleau undeva chiar lângă mine, urmate de un „cucurigu“ prelung și foarte pătrunzător.

— Tii, trăzni-te-ar, că m-ai și speriat, cocoș nebun ce ești! făcu glasul mamei, căutând să-și ascundă spaima sub o închipuire de glumă.

— Apoi el își face datoria cum i-a poruncit Dumnezeu – murmură glasul necunoscut, cu pauze icnitoare, ca și când ar fi dezlegat cu greutate ceva în vreme ce vorbea.

Atâta e amintirea. Într-un continuu de întuneric, glasuri distincte, cuvinte rămase în ureche (când aud și azi mai ales cuvântul „catrafuse“, îmi răsună în suflet culoarea și tonalitatea glasului de atunci), sunetul de clopoțel și cântecul cocoșului.

De câte ori călătoresc noaptea cu trăsura și opresc undeva la șosea, prima clipă de liniște deplină face să mi se trezească îndată în toată ființa mea simțămintele celui întâi moment de viață conștientă. De câte ori aud noaptea o căruță trecând pe șosea și sunetul clopoțelilor, inima mea vibrează întocmai ca în cea dintâi deșteptare a conștiinței, vibrează fără voia mea, ca și când s-ar fi atins coarda cea mai trainică a existenței mele sau poate însăși axa imaterială, enigmatică și eternă a sufletului. Cântecul cocoșului îmi inspiră și azi totdeauna spaimă amestecată cu plăcere...

Liviu Rebreanu, *Mărturisiri* (în volumul *Amalgam*, 1943)

* *obadă* – bucată de lemn care, îmbinată cu altele, alcătuiește partea circulară a unei roți de lemn

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței de câteva clipe. **6 puncte**
2. Menționează numărul persoanelor pe care copilul le aude vorbind, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează vârsta de la care datează prima amintire a lui Liviu Rebreanu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul îngrijorării mamei. **6 puncte**

Probă scrisă la limba și literatura română

Testul 8

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care prima amintire se reflectă în experiența ulterioară a lui Liviu Rebreanu, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă viața de adult este sau nu influențată de amintirile din copilărie, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Mărturisiri* de Liviu Rebreanu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Nu știu de ce nu-mi vine să plec, de ce mă încăpățânez să mă joc iar cu lumina înșelătoare de fosfor a ceasornicului meu oblong*. Dar acum jocul nu izbutește să mă mai câștige ca la început. Ba se pare că i-am prins și secretul, dar n-am nicio satisfacție pentru asta. Aș dori să plec și totuși de la ușă mă întorc la fereastră, privesc luminile orașului în negură și blocurile de zid într-atât cât intră în cercurile felinarelor. Pe urmă iar vreau să plec... Mă aplec, cu o îndrăzneală care mă înfioară abia după ce o săvârșesc, deasupra largii streșini a mansardei, să văd dacă la capătul ferestrelor este lumină; dar îmi amintesc la timp că prințul Preda își are dormitorul pe șirul odăilor Auricăi și Irmei, așa că e inutil să-mi exagerez curajul deasupra abisului mut și întunecat. În sfârșit...

Gib I. Mihăescu, *Donna Alba*

*oblong – alungit

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unei text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului dramatic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două scene relevante pentru tema textului dramatic studiat;

– analiza a două componente de structură și de limbaj, semnificative pentru textul dramatic studiat (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 9

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Printre persoanele pe care le-am cunoscut în copilăria mea a fost cineva care a avut o mare înrâurire asupra formării sufletului meu. Acest cineva era nenea Alexandru Voinescu, fratele mamei, fost căpitan de geniu* cel mai extraordinar povestitor pe care l-am întâlnit în viața mea. Am mai cunoscut și alți povestitori minunați: pe Titu Maiorescu, în povestirile căruia mă încremeneau claritatea, corectitudinea impecabilă a frazei, vasta cultură. Dar eram, când l-am cunoscut, om în toată firea; înrâurirea pe care a avut-o el asupra mea și de care vă voi vorbi mai târziu, era de altă natură. Am cunoscut pe Caragiale, care era un povestitor scânteietor. Dacă m-aș încerca să vă povestesc, așa cum le-am auzit povestite de el, unele bucăți pe care nu le-a scris, v-ați prăpădi de râs. Scurtul timp de care dispunem nu-mi îngăduie să o fac. Dar și pe Caragiale l-am cunoscut la o vârstă la care lucrurile cele mai miraculoase nu mai pot avea o înrâurire decisivă asupra sufletului deja format. Pe nenea Alexandru l-am cunoscut de copil mic și modul lui de a povesti nu semăna cu al nimănui. Citise și citea mii de romane și de piese de teatru, ale căror subiecte ni le povestea. Am încercat să-l descriu în bucata *Scrisorile lui Mișu Gerescu*. El e nenea Antonache. Avea o figură foarte impresionantă: o frunte enormă cu părul lung dat pe spate. Sub niște sprâncene stufoase, niște ochi scânteietori și o mustață de pandur*. În sute de feluri știa să-și moduleze glasul, în sute de feluri putea să-și schimbe figura, care devenea diabolică spre a înfățișa pe Iago*; angelică spre a înfățișa pe Desdemona* și firoasă ca să arate pe Othello*.[...] Dintre toți cei care mă înconjurau la vârsta aceea, mi-am ales ca model pe nenea Alexandru și râvneam să ajung să pot povesti cum povestea el. Și deși un fleac de copil, aveam ce povesti fraților mei și altor copii care veneau pe la noi: anumite lucruri pe care ei nu le puteau vedea ca mine. Căci pe când ei se dădeau la alte jocuri, mie îmi plăcea să urmăresc pe tatăl meu în seră și în grădină. Nu mă dezlipeam de el și-l ajutam, aducându-i ghivecele de pământ, grebla, săpăliga ori firicelele de tei. Și plecat spre pământul pe care-l răcolea, vedeam fel de fel de gângănii: gândaci de toate culorile, râme, păianjeni, coropișnițe, cârțițe, șopârle. Surprindeam lupte înverșunate între viespi și păianjeni, fel de fel de minunății. Apoi, cum de mic, încă de la vârsta de șapte ani, îmi plăcea pescuitul cu undița, pe marginea heleșteului de la moșia noastră, pe atunci, Brăteștii, aveam prilejul să văd lucruri miraculoase: izbucniri scânteietoare dintre trestii, știuci care urmăreau un alt pește, broaște care ieșind din apă se urcau pe o frunză de nufăr, pândeau cu ochii bulbucăți zborul libelulelor și, când le venea bine, ha! săreau, le îmbucau, se dădeau la fund și iar ieșeau și se așezau la pândă pe frunza de nufăr. Minunile astea văzute de mine mă sileam să le povestesc cu înfocare, cu gesturi care încercau să imite mimica lui nenea Alexandru, care mă încuraja.

— Åsta o să ajungă actor mare, zicea cineva. [...]

Și așa, de la nenea Alexandru am moștenit și din imitarea lui m-am ales cu meteahna* de a povesti altora lucrurile hazlii ori înduioșătoare pe care le vedeam. Și această meteahnă m-a urmărit și după ce am învățat să scriu.

I. Al. Brătescu-Voinești, *Conferință*, în vol. *Mărturisiri literare*

*geniu – specializare militară

*pandur – soldat din oastea lui Tudor Vladimirescu

*Iago, Desdemona, Othello – personaje din tragedia *Othello* de William Shakespeare

*meteahnă – pasiune

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în toată firea*. **6 puncte**
2. Menționează numele personajului creat de I. Al. Brătescu-Voinești, inspirat de unchiul său, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o abilitate a lui Alexandru Voinescu, pe care copilul o apreciază, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**

4. Explică motivul pentru care se crede că I. Al. Brătescu-Voinești va ajunge un actor mare. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, lumea despre care copilul povestește cu pasiune, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă imitarea permite sau nu dezvoltarea originalității, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Conferință*, de I. Al. Brătescu-Voinești, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

*E umed cimbrul pe colină,
Măceșii par o florărie,
Sorgintea râde cristalină, –
Ești tu, ești tu, copilărie!*

*Din roze ceruri ciocârlia
Zvonește cântece semețe,
Domnește-n toate veselia, –
'Napoi venit-ai, tinerețe!*

*Dar ce e vis, e o nălucă...
Rămân cu trista mea nevroză,
Cu dorul meu nespus de ducă,
Spre râul blond, spre ziua roză.*

Alexandru Macedonski, *Dor zadarnic*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ ales;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 10

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Colegii de pe atunci ai lui Eminescu își mai aminteau însă de cealaltă locuință. Casa se afla peste drum de bisericuța de lemn „Sf. Treime” și era a bisericii. Odăile ei slujiseră ca chilii pentru călugări și erau, dar, foarte bune pentru a ține lume în gazdă, mai ales că o mare grădină cu plop și pomi roditori o înconjura. Uluci năpădite de viță-de-vie despărteau grădina cu plop de locul unei fierării. Azi toate acestea au dispărut, și pe aproape trece strada ce s-a numit apoi *Eminescu*. Și-ar fi închipuit oare Țirțec și micii săi clienți că acel băiețuș fricos avea să dea numele uliții lor? [...] Odaia în care ședea Mihai – nici vorbă împreună cu alții – dădea în grădină și avea la fereastră gratii de fier. Lăsat aci de Gh. Eminovici, cu amintirea recomandărilor duioase ale mamei, care îi dăduse un șal turcesc să nu răcească peste iarnă, Eminescu își începuse activitatea de licean. [...] Micul Eminovici se înfățișa colegilor săi ca un băiețel mărunț și îndesat, părțit la față de aerul de țară și foarte curățel. Părul mare dat peste ceafă, fruntea lată și ochii mari, umerii obrajilor puțin ieșiți îi dăduseră încă de pe atunci acel aer tipic al *poetului*.

Spirit inegal, incapabil să se supună unei discipline prea aspre, Eminescu nu e în liceu un școlar strălucit, sau mai bine zis nu e unul din acei întâi în clasă, care fac deliciile profesorilor și sunt puși monitori*. El are preferințe la studiu, iubește lectura, nu însă la școală. Nu-i plăcea să-și învețe lecțiile și de aceea lua note rele. De dragi ce-i erau, uneori, ca să și le pregătească, se suia pe casă. [...]

În schimb, la limba română și la istorie era tare. Fiindcă n-aveau cărți, învățau gramatica și celelalte după dictat. Eminescu căpătase de la Pumnul* însemnările de lecțiuni și le împrumuta și la colegi, cu condiția de a nu îndoii și murdări filele, dar temeiul cunoștințelor sale era lectura. Lăsând în plata Domnului problemele de aritmetică, citea pe înfundate, închis în casă, cărți din biblioteca școlii sau de la Pumnul (unde îl aflai mai întotdeauna, duminicile și sărbătorile), hrănindu-se cu compuneri romantico-fantastice ca *Povestirile* lui Hoffmann [...] și literatura română câtă îi cădea în mâini.

Cât despre istorie, dulapurile cu cărți ale lui Gh. Eminovici își găsiseră un nou cititor. Eminescu știa de acasă slova chirilică, iar lecțiile nu și le învăța după manuale, ci de-a dreptul din cărți mai vechi – negreșit cronici – pe care le avea de la Ipotești sau din biblioteca lui Pumnul.

De pe acum istoria antică îl atrăgea. Într-o *Istorie universală* de Weller, carte plină de atracții, pe care o purta cu sine și la plimbare, și într-o *Mitologie* de G. Reinbeck, Eminescu găsea mai multe cunoștințe despre lumea antică, despre babiloneni, asirieni, persi, inzi, egipteni, greci, romani, de câte putea afla la școală. Ajutându-l memoria, știa așa de bine la istorie, încât profesorul, vorbind în clasa a II-a B despre tinerețile regelui Cyrus*, spuse în chip de mustrare că în secțiunea A era un elev Eminovici care îi bătea pe toți. A pricinuit mirare mare în tot gimnaziul faptul că Neubauer, profesorul de istorie, om foarte sever, i-a dat cea mai bună notă, ceea ce până atunci nu se mai întâmplase. De altfel, atât Pumnul, cât și Lewinski, profesor și el de istorie, îl iubeau.

G. Călinescu, *Viața lui Mihai Eminescu*

**monitor* – elev însărcinat să supravegheze pe colegii lui, în lipsa profesorului

**Pumnul* – Aron Pumnul (27 noiembrie 1818 – 24 ianuarie 1866) a fost un cărturar român, lingvist, filolog și istoric literar, profesor al lui Mihai Eminescu

**Cyrus* – rege al Persiei, una dintre cele mai importante figuri ale Antichității

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *îi cădea în mâini*. **6 puncte**
2. Menționează cui îi aparținea casa în care stătea Eminescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează două surse din care își procură cărți Mihai Eminescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care nota mare primită de Eminescu la istorie pricinuește mirare în școală, valorificând ultimul paragraf din textul dat. **6 puncte**

5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, în ce constă spiritul inegal al lui Eminescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă lecturile suplimentare influențează sau nu succesul școlar, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Viața lui Mihai Eminescu* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul următor:

În marșea aceea, bătrâna nu-l aștepta pe Urcan. Plecase de acasă de-abia de o săptămână. Trebuia să meargă pe Valea Florilor, pe la Cojocna și prin părțile Clujului și apoi peste trei săptămâni să se întoarcă pe drumul Feleacului la Turda, de unde avea să-l aducă acasă Simion cu căruța.

„De ce o fi venind așa degrabă?” se întrebă femeia. Hm! Căscă lung, cu zgomot. Socotind că așa cum vine el încet, șoltăc-șoltăc, mai este vreme până ajunge acasă, își adună întâi încet firul pe fus. Bătrânul era încă în deal, departe.

De câțiva ani, Urcănesii nu-i mai bătea inima când îl vedea întorcându-se, după o lipsă de săptămâni.

Mai căscă o dată, apoi împlântă fusul în furcă.

„Oare el e, ori numai seamănă?” Duse mâna streășină la ochi și se uită stăruitor în zarea drumului. Pe alții nu i-ar fi cunoscut de la o zvârlitură, căci îmbătrânind nu mai vedea departe ca în tinerețe, dar pe Urcan îl recunoștea de cum se iveau în deal.

— El e dară. Cine să fie, vorbi ea singură. Ce-i, de vine atât de repede?

Se desprinsese cu greu de pe scaun, căci de ședere îndelungată o dureau oasele.

Pavel Dan, *Înmormântarea lui Urcan bătrânul*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 11

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În Bucureștii interbelici se construia mult, moda fiind a vilelor în stilul numit „florentin”, dar și a blocurilor de tip americanesc, a locuințelor cubiste și – mai departe – a caselor în stil românesc, după anumite detalii arhitectonice preluate din moștenirea lui Matei Basarab și Constantin Brâncoveanu, așa-numitul stil național. Încetase construcția de case-vagon, ce nu necesitau planurile unui arhitect, dar pe care meșterii italieni le zideau robuste și încăpătoare, desigur cu ornamente exterioare. [...]

În stilul ei cubist, cu două geamuri rotunde, unul la parter și altul la etaj, la fațadă, care-i dădeau un aer de vapor, casa se deosebea de celelalte, fie mai mari, fie având un alt stil. Doar casa de vizavi, a profesorului Bura, și ea mai nouă, se potrivea întrucâtva cu a noastră. [...]

În casa cea nouă, pereții, mirosind încă a zidire proaspătă, fuseseră zugrăviți în gustul vremii, în culori puternice, cu desene florale. Aveam, astfel, o odaie roz, una vernil, alta albastră. Sobe fuseseră ridicate de meșterul Moser, cel mai reputat din Capitală. Mobila sosea de la firma Lengyel, din Ardeal. Ferestrele și lemnăria, provenind de la Școala de meserii, erau de stejar vechi de cincizeci de ani, covoarele fuseseră țesute la Găești, în chiar casa în care locuiserăm.

În grădină, de-a lungul casei, mama plantase cârciumărese și straturi de regina-noptii, în rânduri dese. [...] un piersic crescuse de la vreo sămânță aruncată. I se adăugă un cais. Pe un zid scurt, gardul metalic despărțea casa de stradă în chip amiabil*. Curând după mutare, ne fu adusă în brațe o pisicuță neagră, cu burta atârșând de pământ – părea că nu va trăi, dar, adoptată, se întremă și deveni membru al familiei, cu drepturi respectate, printre care și acelea de a se așeza oriunde și de a nu fi deranjată în timpul somnului, după recomandarea proverbului francez. Primea vizite; curtea fiind de pisici, câinii trebuiau să mai aștepte. [...]

În grădină, pământul, pentru prima oară săpat, scotea plante viu mirositoare, pe foi veghea marele păianjen cu cruce pe spinare, în vreme ce pe pânza lui străluceau boabele de rouă ale dimineții. Câte un brotac săltăreț mișca frunzele, iar mierlele țopăiau printre plante. Necunoscător într-ale ornitologiei*, nu deosebeam neamurile de păsări ce onorau curtea. În timp, numai mierlele au rezistat...

Dis-de-dimineată, în curte intra olteanul cu cobilița, oferind zarzavaturi și fructe. Îl urma Mihai, pescarul cu crapi și șalăi. Domnul între două vârste, care trecea din poartă în poartă cu o tavă mare, vindea iaurt, băiatul de la prăvălie aducea, cu o țărboanță, lădițele cu zahăr cubic – marca Roman. [...]

Se trăia plăcut-arhaic, din câte o curte auzai, la ore schimbate, țipătul cocoșilor, din ungherele bătrânei Facultăți de Medicină țâșnea strigătul cucuvelelor, care-mi plăcea, căci nu credeam să prezică dezastre... De curând pietruite, în cuburi de granit, străzile își aveau muzica lor, la trecerea cailor tropăitori; mai vedeai trăsuri, cabriolete și chiar căruțe – prin Cotroceni se ieșea din oraș. Cartier populat de militari, profesori, medici, mici negustori, oameni cu obraz, Cotrocenii erau tăcuți, fără cârciumi și zaiafeturi*.

Familia Cioculescu își luă locul între acelea ale profesorilor cartierului.

Barbu Cioculescu, *Str. Doctor Turnescu nr. 5*, în vol. *Casele vieților noastre*

*amiabil – prietenos

*ornitologie – ramură a zoologiei care se ocupă cu studiul păsărilor

*zaiafet – chef mare (cu lăutari)

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *dădeau un aer*. **6 puncte**
2. Menționează două stiluri arhitectonice prezente în Bucureștiul interbelic, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează numele cartierului bucureștean în care era situată casa familiei Cioculescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care autorul nu deosebea păsările din curte. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a cartierului în care locuia autorul, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă modernizarea exclude sau nu prezența elementelor tradiționale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Str. Doctor Turnescu nr. 5* de Barbu Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului din fragmentul de mai jos.

ACTUL I SCENA IV

VOICU, POMPILIAN, ȘTEFĂNESCU

Telefonul din boxă a început să sune din chiar momentul intrării lui Ștefănescu. Cu pălăria pe cap, fără să salute pe nimeni, merge direct spre biroul lui și ridică receptorul, aruncându-și în același timp privirea asupra hârtiilor de pe masă.

ȘTEFĂNESCU (vorbește scurt, retezat, fără brutalitate, dar puțin mecanic, ca un om obișnuit să vorbească de sute de ori pe zi la telefon): Da... Eu... Nu... Am zis nu... Pagina a doua, coloana a treia [...] ... Fără clișeu... Fără, domnule... (Închide telefonul. În aceeași atitudine, în picioare, în fața biroului, cu pălăria în cap, continuă să răsfoiască hârtiile de pe birou, de la care, de altfel, nicio clipă nu și-a ridicat privirea.) Voicule!

VOICU: Aici. (Se ridică alene de la masă, merge spre boxă, se oprește în fața biroului lui Ștefănescu.)

ȘTEFĂNESCU: E ceva nou?

VOICU: Mai nimic.

Mihail Sebastian, *Ultima oră*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia sau lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 12

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Spre sfârșitul verii aceleia am primit o mare bucurie. Mi-o trimiteau de acasă pe Ducky, sora mea scumpă! N-am să uit niciodată imensitatea fericirii de atunci. Era o zi minunată de început de septembrie. Am plecat cu Nando* s-o întâmpinăm pe Ducky la Predeal, unde e frontiera țării noastre. Pe atunci nu aveam automobile, iar drumul era lung, într-o trăsură trasă de patru ponei norvegieni, adorabili, crem, cu cozi și coame negre. [...] În starea în care mă aflam, toate simpatiile și aversiunile căpătau proporții ample, așa că afecțiunea mea față de căluții cei ridicoli a sporit până a devenit o satisfacție aproape fizică, mi-au fost o adevărată consolare în zilele acelea grele!

Am pornit deci, eu și Nando, s-o aducem la Sinaia pe sora mea iubită. Soarele strălucea, aerul era cald, iar inima îmi bătea plină de bucuria așteptării. Auzisem de multe ori de oameni care plâng de bucurie; în aroganța mea tinerească, mi se păruse o idee de-a dreptul ridicolă, dar în ziua aceea aveam să aflu ce înseamnă lacrimile acelea! Nu găsesc cuvinte să exprim ce însemna pentru mine, atunci, sosirea surorii mele. Dintr-odată, viața căpătase o cu totul altă față, totul devenise bucurie și plăcere și încântare; fiecare vorbă, fiecare priveliște, fiecare lighioană, fiecare copac, fiecare floare avea un înțeles cu totul nou; râdeam de toate cele și totuși aveam ochii plini de lacrimi – O! Ce clipă binecuvântată! Ce ceas binecuvântat!

În ziua aceea, la cină, bătrânul meu prieten, generalul Vlădescu, mă privește și spune: „Ce schimbare minunată vedem în seara aceasta la prințesa noastră!”. Da! Mă schimbasem, îmi intrase în inimă bucuria, venirea surorii mele mă ușurase de o parte din greutatea zdrobitoare a dorului de casă care mă sufoca de atâta timp. Aproape din ziua nașterii ei fuseserăm nedespărțite, apoi suferiserăm despărțirea bruscă și violentă care ne ciuntise cu cruzime viața; doar timpul și obișnuința ne puteau învăța să îndurăm depărtarea aceea, și încă nu ne învățasem lecția.

Toamna era superbă, pădurea ni se arăta minunată și toate lucrurile care mi se păruseră greu de suportat singură deveneau nu doar suportabile, ci chiar surse de distracție și amuzament – nu mai eram singură! Venise să mă vadă cineva din viața mea veche, glumele, necazurile, plăcerile și neplăcerile mele erau înțelese, împărtășite. Parcă mă îmbăiam în lumină după întuneric, în căldură după frig, în sănătate după boală – nu se poate descrie ce era –, trăiam pur și simplu într-o bucurie continuă! Greutatea tot mai mare a trupului meu o ignoram, îngrijorările ce mă așteptau le puneam deoparte, râdeam și glumeam și vorbeam și ne purtam copilărește și ne veseleam, după cum se potrivea vârstei noastre. Ducky a fost dintotdeauna mai solemnă decât mine, a avut expresia mai gravă, felul de a fi mai stăpânit, dar putea fi mai amuzantă decât oricare dintre doamnele pe care le cunosc, avea un fel de a spune și de a descrie lucrurile de-a dreptul irezistibil. Dar era și temperamentală și întotdeauna a fost mai greu să te înțelegi cu ea decât cu mine. Judeca oamenii mai aspru, era mai geloasă, mai *resentimentară*, se temea mult mai puțin decât mine să nu lezeze sentimentele altora – era, în fond, un caracter mai puternic la vremea aceea; am avut nevoie de ani lungi de lecții de viață ca să ajung la fel de puternică pe cât era ea încă de pe atunci.

Maria, Regina României, *Jurnal de război 1916 – 1917*

*Nando – termen folosit de Regina Maria pentru a se referi la Regele Ferdinand

Scrive pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *îmi intrase în inimă*. **6 puncte**
2. Menționează numele persoanei care constată schimbarea de dispoziție a prințesei, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează localitatea unde se găsea granița țării, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care prințesa se bucură de venirea lui Ducky. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, portretul moral al lui Ducky, valorificând ultimul paragraf. **6 puncte**

Probă scrisă la limba și literatura română

Testul 12

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă stările de spirit pot fi schimbate sau nu prin prezența celor dragi, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Jurnal de război 1916 – 1917* de Maria, Regina României, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează, în minimum 50 de cuvinte, textul de mai jos, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Ziua de ieri s-a ținut după mine, crezând,
Ca un câine flămând,
Că e legată cu ceva, cu vreo curea,
Cu vreo frânghie, de viața mea –
Și la o răspântie cu statui
S-a întors, văzând că nu-i.

S-a pierdut neputincioasă și pribeagă
După ce vremea întreagă
M-a urmat, pas cu pas, până azi
La amiază.

Cine și-a pierdut o zi cât o viață,
S-o caute repede. Se înnoptează. Se lasă ceață.

Tudor Arghezi, *O zi*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un basm cult studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale basmului cult studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 13

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Una dintre cele mai insuportabile plictiseli ale călătoriei este inevitabila conversație a tovarășului de drum, care îți vorbește despre locuri mult mai frumoase decât acestea pe care le străbați acum sau despre locurile acestea văzute în condiții mult mai bune (cu mașina, într-o companie interesantă, în timpul festivităților, în luna mai, pe noapte cu lună etc). În păcatul acesta, de altfel, cad cei mai mulți dintre noi; chiar și cei mai sobri, chiar și cei mai generoși. Foarte puțini rezistă ispitei, foarte puțini au tăria să fie prezenți în peisajul pe care-l străbat. În Delta Dunării, cineva îți vorbește despre Riviera, întocmai după cum tovarășul „umblat” de lângă d-ta îți temperează entuziasmul și emoția unei nopți pe Mediterană, spunându-ți că nicăieri marea nu e mai frumoasă ca în Golful Mexicului. De bună seamă că același tovarăș, dacă v-ați afla amândoi în Golful Mexicului, ți-ar vorbi despre Egee sau Marea Nordului.

Căci niciun peisaj nu e destul de strivitor pentru asemenea oameni. Când stai acasă și citești impresiile altora despre tărâmurile depărtate, ai credința că oamenii aceia au călătorit ca într-un fel de hipnoză, fascinați de decor, de tainele locului. De cele mai multe ori, nu se întâmplă așa. Marea Roșie, care ți se pare o mare de basm, nu împiedică pe foarte mulți să-ți vorbească, atunci când o străbați, de frumusețile altor mări orientale. În colonii, mai ales, conversația din tren se poartă aproape întotdeauna asupra altor țări decât cea în care te afli. Cât este India de tulburătoare, vei auzi vorbindu-se în tren de Papua sau New York, chiar dacă te afli în cele mai prodigioase* peisaje din câte are Asia. La Calcutta, conversația plină de nostalgii se poartă asupra Singaporei, iar la Singapore începi să auzi vorbindu-se sfâșietor despre Paris și Londra. Nicăieri nu e destul de frumos, destul de extraordinar; spiritul omului dorește mereu altceva, își amintește neconținut de alte locuri, regretându-le.

Poate că lucrurile nu sunt nici atât de simple, nici atât de frivole* pe cât par la prima vedere. Poate că e mai mult decât nevoia de laudăroșenie în conversația tovarășului de drum. Omul suportă anevoie o mare frumusețe, întocmai după cum suportă anevoie orice lucru „mare” (orice lucru *absolut*: credința, dragostea, eroismul, morala). În fața unui peisaj tulburător, subconștientul îl ajută să fugă, să nu fie *prezent*, îndemnându-l să se gândească la altceva – numai să nu fie silit să epuizeze frumusețea clipei de față, care l-ar strivi. Amintirea altor frumuseți este și ea un mijloc de conservare. Căci dacă omul ar trăi cu intensitate toate împrejurările vieții lui, dacă ar rămâne, adică, totdeauna *prezent* în clipă – s-ar consuma ca o incandescență...

Mircea Eliade, *Jurnal de vacanță*

**prodigios* – ieșit din comun, uimitor

**frivol* – superficial, neresos

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței de *bună seamă*. **6 puncte**
2. Menționează două orașe din Europa, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează una dintre sursele plictiseli, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care omul suportă cu greutate frumusețea unui anumit peisaj. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea contradictorie a anumitor persoane despre locurile vizitate, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă o călătorie reprezintă sau nu o experiență de cunoaștere, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Jurnal de vacanță* de Mircea Eliade, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Prin geamurile petecite se strecoară leneșe cele din urmă tremurări ale amurgului. Lumina ruginie pătrunde în casa din ce în ce mai cernită, umplând odăița cu umbre deșirate. În vatră flăcările roșcate pâlpâie domol, se preling ca niște limbi de șarpe în jurul ceunașului funinginit, în care apa de mămăligă hohotește înăbușit. Adieri răcoroase rătăcesc pe sub pereții coșcovi, se furișează înăuntru și-nvălmășesc, câte-o clipă, jocul blajin al focului...

Pe prichiciul cuptorului, moș Costan șade pipernicit și tăcut, cu priviri pribege, cu gânduri cine știe unde. În fața lui, Ileana, o fetișcană ca un bobocel înrouat, răsucesc repede-repede firul subțirel de in.

— Spune, tăticle... mai spune! bâlbâie fata cu glas moale, care, în liniștea înserării, răsună întocmai ca un fâșâit ușor de aripi.

Barba bătută de brumă a moșneagului tremură o clipă. Se uită galeș, pe sub gene, la Ileana, pe care lumina trandafirie a flăcărilor o învăluie într-o haină scumpă din povești, apoi, cu glas lin, cu ochii închiși, parca-ar citi în carte vremile trecute, începe:

— ... Uite... era fetișcană, ia, așa ca tine. O guriță cât o cireașă coaptă și doi ochi albaștri cum e cerul când e mai limpede. Și cum râdea, cum râdea! Îți fura inima.

Liviu Rebreanu, *Cântecul iubirii*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două scene comentate;

– analiza a două componente de structură și de limbaj ale textului dramatic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, modalități de caracterizare, notațiile autorului, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 14

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Costache Negri era unul din bărbații cei mai frumoși ai țării. De o statură de urieș, avea corpul unui Hercule și un cap de o rară și bărbătească frumusețe. Părul îi era negru, bogat și ondulat, fruntea puternică, ochii mari, negri, luminoși, vii, dar de nespusă blândețe, cu o expresiune de mare bunătate, sprâncene negre, lungi și bine hrânite, un nas puțin încovoiat și o gură frumoasă cu buze rumene și pline: purta barba întreagă, lungă și lată. Înfățișarea lui era impunătoare, dar te simțeai atras spre el prin impresiunea de blândețe și de bunătate ce o făcea de la primul aspect. [...]

Costache Negri își făcuse primele studii în țară, cu un *didascalos** grec, pe urmă în pensionatul lui Cuénin, plecă apoi în Franța, unde, dacă nu urmă cursuri regulate, își însuși, mai ales prin cetire, o bogată cultură, fiind de firea lui foarte dornic de învățătură și interesându-se nu numai de literatură și de istorie, dar și de chestiuni științifice, avea mai multe cunoștințe decât mulți posesori de diplome, dar era de o rară modestie. Făcu în tinerețe mai multe călătorii în Italia, țară pe care o iubea foarte și din care adusesese o colecție de tablouri de valoare. Avea talent pentru poezie, ne-au rămas de la el mai multe piese de versuri, cele mai multe cu subiect patriotic, care arată ușurință de versificare, o mare iubire de țară și de neam și un viu simț al frumuseților naturii. Familia Negri, cu toată originea ei grecească, se distingea din tinerețe prin patriotismul ei înflăcărat și dezinteresat. Pe când, în cele mai multe din familiile noastre boierești, limba grecească fusese înlocuită, în al doilea sfert al veacului, prin acea franceză, am auzit totdeauna pe Negri și pe surorile lui întrebuințând între dânsii numai limba românească și, după cât știu, surorile n-au învățat limba grecească și numai o înțelegeau puțin, fiindcă, în copilăria lor, fiind vorbită pretutindeni, au prins câte ceva dintr-însa mulțumit ușurinții cu care copiii îndeobște se familiarizează cu înțelesul limbilor ce le aud vorbindu-se împrejurul lor. Costache Negri însă vorbea din tinerețe limbile greacă modernă, franceză, germană și italiană, iar în timpul șederilor sale prelungite în Constantinopol își însușise și cunoștința limbei turce. Franceza lui era nu numai foarte corectă, dar chiar de o rară eleganță. Mai posed scrisori franceze adresate de el tatei încă înainte de 1850, scrise cu marea, frumoasa și bărbăteasca lui scriere, atât de caracteristică unei firi bune, generoase și artistice.

Radu Rosetti, *Amintiri*

* *didascalos* – (în text) învățător, dascăl, profesor, pedagog etc.

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *statură de urieș*. **6 puncte**
2. Menționează două domenii care îl preocupă pe Costache Negri, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează persoana din familia lui Radu Rosetti cu care corespundea Costache Negri, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care surorile lui Costache Negri nu stăpâneau limba greacă, valorificând informațiile din cel de-al doilea paragraf al textului. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Costache Negri, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă studiul limbilor străine reprezintă sau nu un avantaj în formarea tinerilor, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri* de Radu Rosetti, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Stranie apariție și Hacik, așa de străin și totuși atât de apropiat de peisagiul acesta, că nu l-aș putea închipui în alt loc. Un om ridicol: mic, subțire, păros, cu sprâncenile împreunate, fără vârstă. Limbaj amuzant, dar și mai amuzant e timbrul vocii, pe care nu-l pot reda prin scris. O caracteristică are că te salută ori de câte ori te-ar întâlni, și te întâlnește de o sută de ori pe zi. Prima dată l-am descoperit pe o bicicletă, cu o cutie de pălării în mână. Era țănoș, drept, cu o mână abia sprijinind ghidonul. Ce rost o fi avut bicicleta între cele câteva magazine sau cutia de pălării rămâne inexplicabil. E gata să facă servicii și, dacă îl iscodești puțin, începe să-ți povestească despre dragostea lui fără speranțe pentru o fată tuberculoasă. Dacă l-ar accepta, ar lua-o de nevastă, cu orice risc.

Hacik are un suflet admirabil, exprimat ridicol, dar în cazul lui ridicolul ți-l face cu atât mai drag. Poartă pretutindeni vioara cu el și e suficient să-l surprinzi noaptea în vreun colț de lângă mare, cântându-și toate deznădejile, ca să-ți fie, măcar pentru o clipă, frate.

Ioana mi-a spus: „Când am fost la Caverna, în timpul despărțirii noastre, numai cu Hacik mă simțeam mai bine, căci îmi amintea de tine.” De ce? Căci între mine și Hacik nu-i nicio asemănare. Poate că Hacik nu este decât eu, ușor caricaturizat sau simplificat, fără amănuntele care mă complică inutil? Sau poate că lângă ființa tragică și ireală a lui Hacik orice deznădejde găsește un teren prielnic?

Anton Holban, *Ioana*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici sau Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 15

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

La examen materiile erau împărțite pe chestiuni numerotate. La fiecare număr corespundea o bilă pe care o trăgeam la noroc din urna așezată pe catedră în fața profesorului. Urându-mă pe scările care duceau la litografie* unde mă preparam, am găsit o bilă, o bilă ca de loton*, cu numărul 17 scos în relief într-un cerc roșu. Am sărit în sus de bucurie, socotindu-l așezat acolo anume pentru mine de mână providenței. N-am mai citit nimic. Am plecat să răspândesc minunea, reușind ușor să-i conving, atât vorbeam de convins eu singur, că la examen îmi va cădea, cum ziceam noi, biletul 17. Nu-mi închipuiam că s-ar fi putut întâmpla altfel. În orice caz, ar fi fost de vină soarta că nu s-a ținut de vorbă, nu eu, care abia așteptam prilejul să pun cartea în cui.

M-am repezit la chestionar. În dreptul numărului 17 era prevăzut cu litere rotunde „Războiul celor două roze”, pe care l-am învățat ca pe apă.

— Ai isprăvit materia? mă întrebau băieții, văzându-mă că hoinăresc fără habar.

— Mie îmi cade 17.

— Dar dacă...

— Aveți să vedeți.

— Măi...

— Imposibil!

În zilele de examen, sculați mai de dimineață, ne plimbam nervoși, în haine de paradă, repetam înghițind vorbele, bolborosind, verzi la față, amețiți de citirea cu glas tare a chestiunilor la care ne credeam mai slabi sau trase între noi la sorți, de probă.

— Spune repede, ce număr îmi cade?

— Opt.

— Da' mie?

— Paisprezece.

Și se despărțeau întorcându-și spatele, să întărească pronosticurile.

Fiind la începutul catalogului, am intrat printre cei dintâi. Fără tremur, fără emoție, am băgat degetele în urnă [...].

Am scos bila 18 și n-am știut nici măcar cum să încep, atât eram de dezorientat. Invitat cu insistență, am tras alte două bile, cu același noroc. Desigur, de bine, de rău, aș fi putut innădi ceva. Dar eram indignat. Au recunoscut și băieții că am avut un ghinion fantastic.

Gh. Brăescu, *Amintiri*

**litografie* – metodă de reproducere și de multiplicare pe hârtie a textelor, desenelor, figurilor etc., prin utilizarea de negative imprimate sau desenate pe o piatră specială, calcaroasă

**loton* – joc de societate la care participanții au în față cartoane imprimate cu diferite numere, pe care le acoperă treptat cu jetoanele corespunzătoare, pe măsură ce acestea sunt scoase, la întâmplare, dintr-o grămadă sau dintr-un săculeț

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *ca pe apă*. **6 puncte**
2. Menționează numărul maxim de bile pe care tânărul le poate extrage la examen, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează locul unde este așezată urna cu bile la examen, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tinerii erau nervoși înaintea examenelor. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a autorului, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă norocul influențează sau nu reușita la un examen, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Amintiri* de Gh. Brăescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Sub cerul plin de nouri vezi șesu-n răsărit,
Întins în zare lungă și fără de sfârșit,
Iar colo-n miază-noapte cu codri de stejar
Se pierde una cu cerul Carpații seculari;
Dar spre apus prin nouri o geană e subțire,
Prin care cerul râde cu-a lui nemărginire;
A nourilor lume aurită e de soare
Ce cu văpaie albă, frumoasă, orbitoare,
Împrăstie în neguri subțiri din juru-și norii;
Ca la minune cată la dânsul călătorii.
Deodată ți se pare că ceru-ntreg se rumpe
În ploi scânteietoare de colb de pietre scumpe,
Apunerea cerească părea de roze ninsă,
Ca pâsla păreau albe dumbravele sub dânsa,
Iar mări și lacuri, ape sclipesc ca și oglinzi,
Apoi, când răsăritul cu ochii îl cuprinzi.

Mihai Eminescu, *Sub cerul plin de nouri*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului ales (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 16

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Mi-aș dori o chilie goală, cu un scaun și o masă rustică, să mă pot aduna, să-mi recapitulez viața [...] în pragul vârstei de 70 de ani. Dar nu e cu putință. Am un program zilnic de îndeplinit. Mă așteaptă soroacele* de tot felul, trăiesc coșmarul fiecărui termen ce mi-am luat singur, nebănuind că ele se strâng în jurul meu, mă leagă fedeleș și nu mă lasă în voia visării și a hoinărellii. Dacă aș fi liber, cum mi-aș mai lua lumea în cap! Aș porni în voia întâmplării, prin Bucureștii aceștia în care m-am născut, dar nu-i cunosc îndeajuns, să le străbat străzile vechi, cu colțuroase caldarâmuri de piatră, cu aspecte provinciale, cu colțișoare de grădină, să-mi deștept amintirile în ritmul pasului și să mă trezesc la o altă vârstă, când am mai trecut pe lângă același gard vechi și mi-a furat privirea o mușcată în fereastră, cu farmecul ei vetust*.

Nu sunt nici cincizeci de ani de când s-au ridicat în București primele blocuri, în stil cubist. Dacă nu mă înșel, întâiul a fost acela de pe podul Izvor, la colț de stradă, pe cheiul Dâmboviței, cu un brâu de balcoane circulare la fiecare cat, stârnind uimirea generală. Cred că al doilea a fost la colțul bulevardului Magheru cu strada Mercur. Pe locul casei lui Alexandru Marghiloman [...] s-a ridicat impunătoarea clădire care se cheamă astăzi cinematograful Patria. Ambele blocuri au fost ridicate de Horia, nepotul lui Ion Creangă și fiul căpitanului. Era un uriaș blând, cu ochii mici, isteți, aidoma genialului humuleștean, numai că n-avea barbă și mustăți. Venea zilnic la cafeneaua Corso și se așeza tăcut la „masa inteligenței”, să asculte glumele lui Tudor Mușatescu și ale lui Puiu Iancovescu. Arhitectul s-a grăbit să moară în jurul vârstei de cincizeci de ani, ca și bunicul său. I-a fost dat unuia să dea expresia cea mai artistică și personală unui mănunchi de basme populare, menite să fie admirate în lumea întreagă, iar celuilalt, paradoxal, să încerce a schimba fața veche a Capitalei noastre, dându-i peste cap tradițiile, rectificându-i fizionomia, într-un cuvânt, modernizând-o. Celelalte „bloace”, cum le spuneau bucureștenii argotic, n-au mai impresionat pe nimeni. Numai cine n-a vrut nu și-a ridicat casă în stilul cel nou, căruia i se mai zice „funcțional”. Până și cei mai modești cetățeni de astăzi beneficiază de o „garsonieră” sau de un apartament într-un bloc nou dintr-un cartier ridicat de curând și de dimensiunile unui oraș. Nu puțini sunt însă acei ce-și amintesc cu duioșie de cocioaba lor, din care i-a scos planul de sistematizare a Capitalei, pentru a fi „demolată”.

M-am născut și am copilărit în Bucureștii cei vechi, de trei sute de mii de locuitori, numai în centru canalizat și electrificat. Pe strada aceea, astăzi cu numele Grigore Alexandrescu, pe atunci Clopotarii Noi, nu se trăsesese nici canal, nici fir electric. Puține erau curțile cu cișmele. Sacagiii* își debitau de două ori pe zi marfa, curată și rece. Felinarele, aprinse seara cu prăjina și stinse la fel în zorii zilei, pălpăiau alene.

Șerban Cioculescu, *Amintiri*

*soroc – termen fixat pentru săvârșirea unei acțiuni sau pentru îndeplinirea unei obligații

*vetust – învechit, demodat

*sacagiu – persoană care transporta în trecut apă (potabilă) cu sacaua, pentru a o vinde

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *mi-aș lua lumea în cap*. **6 puncte**
2. Menționează vârsta lui Șerban Cioculescu atunci când s-au construit primele blocuri în București. **6 puncte**
3. Precizează o asemănare existentă între Ion Creangă și nepotul său, arhitectul Horia Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care primele blocuri în stil cubist, construite în București, au stârnit uimirea generală. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o caracteristică a Bucureștiului vechi, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă acceptarea prea multor sarcini devine sau nu o povară, raportându-te atât la informațiile din fragmentul prezentat, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului dintr-un text dramatic, identificate în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

SCENA I

BUIAC, CASIERUL, JEAN GOLDENBERG, DIDI, ANGELA, SUBDIRECTORUL
(*Afară de Mitică Popescu, toți funcționarii lucrează la locurile lor. Intră subdirectorul.*)

SUBDIRECTORUL (*mic, uscat, cu o bărbuță dură și cărunț, cu ochelarii încruntați, plimbă, după ce vede locul lui Mitică gol, o privire cercetătoare. Vorbește cu un pronunțat accent ardelenesc.*): Unde-i domnul Mitică Popescu? Bun. Să-i spunei să mă caute îndată ce vine. (*Către Buiac:*) Mă reped cu mașina până la minister. Dacă sosesc cei doi negustori din Galați, să mă aștepte.

BUIAC (*tip de flăcău crescut din plin, sănătos, ardelean și el, dar cu mai puțin accent*): Da, domnule subdirector.

JEAN (*[...] După ce se asigură prudent că subdirectorul a plecat*): S-a cam ars amicul Mitică. Dacă intri în cleștele ăsta cu ochelari, proastă afacere.

ANGELA (*de optsprezece ani, frumoasă, dulce și bună*): Săracul!

Camil Petrescu, *Mitică Popescu*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui G. Călinescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ ales într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ ales;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ ales (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțele comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 17

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

După Crăciun trece pe la mine Romul Bena, un văr de-al meu dintr-un sat din apropiere. Am copilărit împreună, împărțind aceeași cameră la aceeași gazdă, când eram prin clasele primare la școala saxonă* de la Sebeș-Alba. Romi – așa-i spuneam – era tânăr dascăl la Purcăreți, un sat de munte, ciobănesc, așezat pe-un plai, ce dă într-o vale paralelă cu valea Sebeșului. Auzise c-am sosit de la Viena și venea să mă vadă. După ce am stat puțin de vorbă, el îmi spune: „Știi că nu arăți prea bine. N-ai vrea să vii cu mine la Purcăreți? Să vezi cum m-am gospodărit! Are să-ți facă bine aerul de munte. Sus pe plai e zăpadă mare și nu e umed ca aici!” [...]

Am căutat chiar din prima zi să-mi potrivesc traiul la tiparele vieții de plai. Aceste tipare nu aveau surprize decât pentru începători, din categoria cărora eu eram singurul prin părțile locului, dar și singurul în stare de a le învedera* relieful. Mă simțeam acolo sus, mutat într-o vârstă arhaică, la adăpost față de tumulturile istoriei, ce numai arar își trimitea rumoarea din vale la noi. Ziarele nu soseau decât o dată pe săptămână, când pârgarul* cătunului le aducea de la Sebeș-Alba. Căzusem la învoială cu pârgarul să treacă de fieștecăre dată pe la Mama, să-mi ridice corespondența. Așteptam corespondența cu nerăbdarea unuia care ar umbla pe cărare de jar și ieșeam totdeauna în calea aducătorului până la o curmătură* pe care am botezat-o „curmătura respirației tăiate”.

În ceasurile de școală, când Romi își ținea lecțiile, eu stam în bârlogul meu de alături și citeam. Îmi adusesem într-adins o singură carte: un monumental tratat de biologie. Era aceasta o materie ce mă interesa, dar la care trebuia să dau în primăvară și un examen. În răstimpul celor două luni cât frecventasem cursurile universitare, am băgat repede de seamă că în ceea ce privește filosofia, sub raport problematic, sistematic și istoric, profesorii nu aveau să-mi spună nimic nou. Toate aceste lucruri, docte* în aparență, îmi erau știute dintr-o asiduă lectură particulară încă din liceu. Și, cum nu eram adept al refrenurilor, începui să evit cursurile de filosofie. Audiam însă cu pasiunea unui om de vocație științele naturii, îndeosebi biologia, pe care o înscrisesem de altfel ca materie secundară, și la fel alte cursuri, pe care nu le înscrisesem, de exemplu istoria artelor, reprezentată prin profesori de talie mondială. În iarna aceasta, în liniștea de pe plai, de două luni mă îndârjeam să mă inițiez în problemele esențiale ale biologiei teoretice. Îmi aduc aminte ce revelare fuseseră pentru mine regulile eredității ale lui Mendel, cu posibilitățile neașteptate de a introduce matematica în domeniul vieții și al așa-zisului „destin”. Problemelor de biologie teoretică, cu care am ajuns în atingere de altfel mai demult, prin mijlocirea filosofiei, le-am închinat în cursul deceniilor de mai târziu o fervoare intermitentă.

Lucian Blaga, *Hronicul și cântecul vârstelor*

*saxon – care aparține vechii Saxonii sau saxonilor (1), referitor la Saxonia ori la saxoni

*a învedera – a (se) face vizibil, clar, evident

*pârgar – vătășel la primărie (în vechea organizare administrativă); pândar, păzitor, paznic

*curmătură – depresiune pe culmea unui deal sau a unui munte

*doct – erudit, savant

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *căzusem la învoială*. **6 puncte**
2. Menționează durata frecventării de către autor, până la momentul evocat, a cursurilor universitare. **6 puncte**
3. Precizează frecvența cu care Lucian Blaga primea corespondența, în perioada în care se afla la Purcăreți, justificându-ți răspunsul cu o secvență din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Lucian Blaga evită cursurile de filosofie. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, caracteristile vieții într-un sat de munte, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă învățarea poate avea loc sau nu în afara școlii, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Hronicul și cântecul vârstelor* de Lucian Blaga, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Când cotiră în strada Sfinții Voievozi, Gonea zări numaidecât, pe trotuarul din față, pe Margareta cu Aristică. Veneau încetinel, șoptindu-și nas în nas, ca doi logodnici. Gonea simți că-i joacă genunchii, se opri și se răzîmă de un perete, cu privirile pironite la dâșii. Apoi bâjbâi cu mâna, ca și când ar fi vrut să apuce pe Teacă de braț, dar Teacă o tulise îndată ce dăduse cu ochii de Aristică. Vedea singur că e caraghios și se pomeni punându-și întrebări peste întrebări: „Ce vreau eu acum? Ce caut aici? La ce-am mai venit aici, când știam bine că sunt laș, că nu pot să fac nimica?”

Se uită înspăimântat la cei doi, cu ochii înlăcrimați, parcă le-ar fi cerut iertare... Ei însă râdeau și nici nu-l vedeau. [...] Numai târziu de tot, când perechea se depărtase de-a binelea, se urni și el după dâșii, șontâc-șontâc, fără să-și dea seama pentru ce, ca un cățel bătut, pe urmele stăpânului care l-a huiduit.

Liviu Rebreanu, *Golanii*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unei comedii studiate*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea comediei studiate într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două scene relevante pentru tema comediei studiate;
- analiza a două componente de structură și de limbaj, semnificative pentru comedia studiată (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 18

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ne-am imbarcat pe „România”. Pentru cinci zile, o familie care plutește. Destul de mult spațiu ca să scap de oameni și destul de puțin ca să-i întâlnești la nevoie. Plimbări între proră și pupă, mereu marea, aerul proaspăt, pescărușii care te întovărășesc neobosiți, oricât de departe ai fi. Dacă însă valurile se agită, stai cuminte înțepenit cu ceasurile pe o bancă la mijlocul vaporului, cu spaima ca să nu dai spectacole. Cunoști pe căpitan, pe ofițeri, pe telegrafist, pe marinari, pe toți pasagerii, și-i crezi absolut necesari ca să se completeze decorul. N-ai renunța la niciunul dintre ei. Ne simțim solidari.

Excursia din care fac parte se numește pretentios „Cercul tinerilor intelectuali”. Șeful, un student, face de la început impresie dubioasă. Nu spune nicio vorbă fără exagerare, se contrazice, promite inutil, minte și-și dă la fiecare moment cuvântul de onoare. Dar ce ne pasă deocamdată? Orice se va întâmpla, vaporul a plecat și din mers nu-l poate întoarce nimeni.

Sunt între noi oameni mai bătrâni, cu experiență, care ar putea vedea clar că va trebui să apară o catastrofă, dar cu toții sunt veseli, fericiți de cer și de apă. Glumesc, se recunosc, se împrietesc parcă pentru toată viața. Studentul Lucian mă interpelează de la prima cunoștință cu „măi” și îmi spune pe nume. Ce delicii! Și ce ușor este să te înțelegi cu oameni! Și cum mi-e foame, nu mă jenez să rup puțină coajă din pâinea pe care Lucian o înghite, mestecând voinicește.

Printre noi și Of America. Of America este un domn care își menține tinerețea și nu l-am văzut o clipă fără să glumească. Știe toate șireteniile, scoate perfect banii din nas și din urechi, preface batista în ou și oul în batistă, și face experiențe fără încetare, în fața oricui. Am privit trucurile lui de o sută de ori și totuși nu m-am plictisit încă, căci sunt executate cu o perfectă jovialitate*. Astfel, Of America (i se spune așa, căci aceasta este exclamarea lui obicinuită, când săvârșește o șmecherie) reușește să se împrietenească imediat cu oricine și mereu îl vezi la câte un colț de vapor, înconjurat de un grup de necunoscuți. [...] Ocupația lui? „Rentier și vagabond”! Are o casă și e ocupat să o închirieze de Sf. Gheorghe și Sf. Dumitru. Restul timpului se plimbă.

Constantinopolul... Spendidele perspective de-a lungul mării... Apoi, Pireul, înghesuit. Și, în sfârșit, Alexandria. Emoțiile toate întrerupte de formalitățile complicate ca să te cobori. Căci, după ce ai suportat drumul lung, te enervezi pentru că ești întârziat cu o oră. [...] Alexandria, cu toate că n-are țărmul înfoiat ca Pireul sau Constantinopolul, face totuși impresia unui oraș imens, cu hoteluri luxoase înșirate de-a lungul mării pe o stradă de mai mulți kilometri, și între ele, cu dărnice, palmieri.

Anton Holban, *Spre Luxor*, în volumul *Opere*

*jovialitate – veselie, bună dispoziție

Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței <i>fără încetare</i> .	6 puncte
2. Menționează durata călătoriei cu vaporul, utilizând informațiile din textul dat.	6 puncte
3. Precizează o caracteristică a orașului Alexandria, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text.	6 puncte
4. Explică motivul pentru care bărbatul poreclit Of America reușește să-și facă prieteni foarte ușor.	6 puncte
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, atitudinea călătorilor vârstnici, așa cum reiese din textul dat.	6 puncte

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă, într-o călătorie, starea de spirit a unui turist este influențată sau nu de ceilalți pasageri, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Opere* de Anton Holban, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Ții minte-ntâia ploaie cum cădea,
cu fulgere, cu stele lungi în ea?
Arborii stăteau drept, intonând
imnul vieții și-n zarea foșnind,

verde ca un codru lichid,
s-auzeau cerurile cum se-nchid, se deschid.

Și noi stăteam ca pomii în picioare.
„Nimic nu moare, mi-ai șoptit, nu moare...”

Și plantele creșteau, ne făceau semne,
ca niște mâini, ca umbre neîmpăcate,
se străduiau spre viață să ne-ndemne
și iar cădeau în deznădejde toate.

Magda Isanos, *Ții minte-ntâia ploaie?*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj dintr-un text narativ studiat*, aparținând lui Ion Creangă sau lui Ioan Slavici.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;
– evidențierea unei trăsături a personajului ales prin două episoade/secvențe comentate;
– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale textului narativ, semnificative pentru construcția personajului (de exemplu: acțiune, incipit, final, conflict, tehnici narative, modalități de caracterizare, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 19

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Dar a venit aici momentul să vorbesc despre mama: oricum l-am amânat prea multă vreme. L-am amânat tocmai pentru că importanța mamei în formarea mea a fost decisivă. [...]

Mama s-a născut în cantonul Vaud, într-una din cele mai frumoase zone geografice ale lumii, așa-zisa „Riviera elvețiană” care privește, dincolo de Lacul Léman, spre Alpii Savoiei. De nenumărate generații, strămoșii ei au trăit pe acel pământ aspru și luminos, alternativ muncind și contemplându-l. Perfecta organizare a arhivelor elvețiene permite oricui să-și regăsească numele stră-stră-străbunicilor, chiar dacă e vorba de familii fără legătură cu aristocrația. [...] Urcând pe linia celor patru buni ai mamei, îi găsim ca locuitori în această regiune vreme de trei sau patru secole, unii chiar, ne spune un dicționar, începând din secolul al XV-lea. Când am încercat să regăsim urma bunicilor noștri de pe malul Dunării, n-am putut urca mai sus de trei generații. Arhivele primăriilor sau bisericilor nu ne pot spune mai nimic: ba au ars, ba au fost turcii sau bulgarii, sau cine mai știe cine. [...]

Era, când a sosit aici, o ființă veselă, activă și independentă. Făcuse studii mai serioase decât alte tinere din generația ei, nemulțumindu-se cu un simplu pension: absolvise în 1908 cursul superior al Liceului din Lausanne, cu un program echivalent cu cel al claselor de băieți. Cărțile ei solid legate în pânză, manualele de literatură, botanică sau istorie m-au impresionat totdeauna prin cuprinderea și amănunțimea lor. Dar părinții ei muriseră tineri și la șaptesprezece ani mama a rămas orfană, cu doi frați mai mici. Cu atât mai mult, dar și conform unui obicei răspândit în vremea aceea printre fetele care primiseră o educație burgheză, ea s-a oferit prin școală, la sfârșitul liceului, să plece ca institutoare de limba franceză într-o familie aristocratică germană: baronul von Puttkammer era guvernatorul Alsaciei și Lorenei, dependente pe atunci de coroana imperială prusacă. Mama a rămas acolo doi ani. Experiențele de acest fel erau văzute în mediul ei ca un prilej de a-ți lărgi formația socială, cultura și, oricum, de a pune și un ban deoparte. La întoarcerea în Elveția s-ar fi putut mărita sau ar fi rămas lângă o mătușă bogată și fără copii, care o adoptase. Dar firea mamei se împăca greu cu acest gen de viață monoton; dorința de a vedea și a cunoaște cât mai multe a făcut-o să pornească iar, spre altă țară, având de data asta și o motivație mai adâncă și mai generoasă: bunica ei din partea tatălui, care o adora și care o botezase, rămăsese lipsită de sprijin material, iar rudele bogate din partea mamei nu se socoteau nicidecum obligate s-o ajute. Poate că n-aș fi aflat și nici n-aș fi înțeles toate acestea dacă ele n-ar fi fost înscrise, odată cu menționarea mandatelor trimise de mama, în jurnalul acelei străbunici: un text de familie tulburător, ținut vreme de treizeci de ani, o mărturie de o delicatețe și o autenticitate fără preț. Și încotro a hotărât din nou să plece viitoarea institutoare a unei fetei de doisprezece ani, ea însăși fiind abia de douăzeci? La... București, unde avea să stea aproape cinci ani.

Annie Bentoiu, *Timpul ce ni s-a dat. Memorii 1944 – 1947*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *lipsită de sprijin material*. **6 puncte**
2. Menționează sursa din care află autoarea despre situația dificilă a străbunicii sale, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează proveniența bunicilor paterni, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică un motiv pentru care mama autoarei alege să fie institutoare. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, opțiunile educaționale ale tinerelor din generația mamei autoarei, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă alegerile profesionale sunt influențate sau nu de evenimentele din viața personală, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Timpul ce ni s-a dat. Memorii 1944 – 1947* de Annie Bentoiu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Mă întreb: de ce nu însemn eu faptele Isabelei cu vorbele Isabelei? Poate pentru că vorbește prea mult. Iar în fața acestui caiet nu mi le amintesc. Astăzi am fost chiar uimit că, după o dimineață petrecută împreună, sunt incapabil să scriu aici ce a vorbit. Gândurile – cu ajutorul gândurilor mele – le cunosc, înțeleg ce spune Isabel, dar nu știu cum le spune. Probabil se folosește de exclamații; iar povestirile ei sunt prea frumoase ca să mi le amintesc; sau sunt atât de personale, încât scrisul meu nedebaci nu izbutește să le păstreze. Astăzi, Isabel mi-a povestit copilăria ei la Simla. Și-a început școala la călugărițe. A avut o prietenă care acum se află în Scotland. Prietena era întotdeauna bolnavă, era palidă. Încerc iarăși să surprind o formă precisă, un trup cu o anumită lumină și un suflet cu anumite margini. Și să fie aceasta Isabel. Iar alături de ea, prietena bolnavă. Nu izbutesc s-o văd. Unde e Isabel, sub brazii aleiilor din Simla?

Mircea Eliade, *Isabel și apele diavolului*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia sau lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul de bacalaureat național 2020

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 20

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Eram în multe privințe foarte deosebiți unul de altul și am fost, cu toate aceste, buni, în mai multe rânduri chiar nedespărțiți prieteni; de aceea mi-a fost totdeauna greu să vorbesc despre dânsul, căci nu puteam s-o fac aceasta fără ca să vorbesc și despre mine însumi. Am tăcut chiar și atunci când alții, care-l știu numai din auzite și din puțina lui scrisă, au spus despre dânsul și ceea ce nu-i adevărat, și n-am să vorbesc nici acum despre Eminescu, poetul, care trăiește, ci despre omul, care a murit, sunt acum douăzeci de ani.

Mie nu mi-a fost Mihail Eminescu poet, nici, în genere, scriitor, ci om sufletește apropiat, pe urma căruia am avut multe zile de mulțumire senină, și povățuitor în cele literare. Ani de zile de-a rândul nu am publicat nimic mai înainte de a-i fi citit și lui ceea ce am scris, căci mulțumirea mea era să-l văd pe el citind cu mulțumire cele scrise de mine. Numai de tot rar se întâmpla însă ca să-mi citească și el ceea ce scria, căci de cele mai multe ori era mândrit când se uita-n fața mea. Îmi plăcea scrisa lui, dar țineam la el și mă atingeam dureros asprimea cu care îi judeca pe oameni, încât aș fi voit ca altul să spună ceea ce spunea el.

Nu se putea împăca felul de a scrie al lui cu viața pe care o avusem înainte de a mă fi împrietenit cu dânsul.

Eminescu și eu ne-am împrietenit în iarna anului 1869 la Viena, unde ne urmam studiile universitare.

Deși tânăr de abia douăzeci de ani, el avusese până atunci o viață zbuciumată, umblase ani de zile de-a rândul răzleț ca un copil pierdut, se zbătuse pe la Sibiu, pe la Blaj, pe la Beiuș și, ca sufleur la trupe călătore, în fel de fel de mizerii, cunoștea în toate amănuntele ei partea urâtă a vieții omenești și era oarecum copt înainte de vreme. Nu-și urmase în mod regulat studiile secundare, dar citise mult, și nu numai își făcuse reputațiunea literară, ci știa totodată multă carte și judeca cu capul lui. Cu deosebire largi îi erau cunoștințele în ceea ce privește literatura tuturor popoarelor, istoria universală și cea română îndeosebi, filosofia tuturor timpurilor și limbile clasice și cea română. [...]

Eminescu era înscris la facultatea de filosofie, dar îl vedeam regulat la interesantul curs de economie națională al lui Lorenz Stein, precum și la cel de drept roman al lui Ihering – un tânăr oacheș cu față curată și rasă peste tot, cu un lung clăbăț* bănățnesc peste pletele negre, cu ochi mărunți și visători și totdeauna cu un zâmbet oarecum batjocoritor pe buze – un albanez, îmi ziceam, poate chiar un persian. [...]

Deși trecuseră vreo două luni de când mă aflam la Viena, singurul român de acolo pe care-l știam era Ioan Hosanu, care studia medicina. El venea câteodată să mă ia cu dânsul, la masă. Prin el am făcut cunoștință cu Eminescu și cu Ioniță Bumbac, care scria și el versuri, și am luat masa împreună.

Ioan Slavici, *Eminescu – omul*, în vol. *Mărturii despre Eminescu*

*clăbăț – căciulă din piele de miel cu blană

Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *mă atingeam dureros*. **6 puncte**
2. Menționează două localități prin care a trecut Eminescu în călătoriile sale prin țară, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează două cursuri pe care Eminescu le frecventa, în afara celor de la facultatea la care era înscris, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din text. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care lui Ioan Slavici îi era greu să vorbească despre Eminescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, rolul lui Mihail Eminescu în formarea ca scriitor a lui Ioan Slavici, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă părerea celor din jur ne influențează sau nu alegerile, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Eminescu – omul de Ioan Slavici*, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să aibă minimum 150 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului din fragmentul de mai jos.

SCENA a II-a SORCOVĂ, LUCA LACRIMĂ, NASTASIA

NASTASIA (*s-a oprit în prag și îngână*): Ce-ntuneric!

SORCOVĂ (*intră, din bucătărie, cu lampa aprinsă*): ... și eu care credeam că Nastasia plânge de ochii lumii (*a pus lampa pe masă*) și face nuntă cu... (*O vede pe Nastasia și, admirativ:*) Brava! Bine-ai adus-o din condei! Brava, Nastasio!

NASTASIA (*o miră și o doare fericirea lui Ion Sorcovă*).

SORCOVĂ (*i se risipește entuziasmul și luptă să-l adune, râde în silă*): Ei, lasă, nu te mai face n-aude-n-a-vede, că pricepem noi! Bănuiam eu! Bănuiam eu că pui ceva la cale!... E bine ce faci! Merită! Un ucigaș ca el...

NASTASIA (*a tresărit*): Care... el?

G. M. Zamfirescu, *Domnișoara Nastasia*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu sau lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 1

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Venind întinericul, m-am oprit la Norsingen, un sat pe drumul spre Freiburg, într-un moment când ploaia contenise și îmi recăpătasem destul optimismul ca să mă pot bucura de odihnă. Un han modest în mijlocul satului, numit „Bören”; nu mai încape îndoială, sunt de-a binelea în Germania! [...]

Ultimul gând înainte de a stinge lampa: ca lumea să fie frumoasă, ar trebui să aparțină numai oamenilor frumoși. Iar dacă are să mi se spună că nu sunt destui oameni frumoși pentru câte lucruri frumoase se fac, am să răspund că frumusețea omului se poate și ea face, așa cum se fac lucrurile frumoase.

M-am culcat la ora opt și jumătate, pe o ploaie demoralizantă. Oare n-ar fi fost mai bine dacă treceam în Franța?

Schimb planul, pe neașteptate: în loc să merg drept la Rin, voi lua-o spre Stuttgart [...].

Am plecat la opt dimineața, fără entuziasm și negru la față. Deși ploua, m-am simțit îmbărbătat în mașină, cu caloriferul puțin deschis, cu spații înainte. Să fi vrut, puteam să merg fără oprire până la Hamburg. Și mai departe. Îmi era bine la drum, îmi trecuseră toate îndoielile, toate temerile [...]. Deși indicatoarele de drum erau bune, de câteva ori am luat direcții greșite, poate fiindcă ținta etapei nu mi se părea convingătoare; parcă eram pornit să mă rătăcesc. M-am întors din drum fără să-mi fac inimă rea pentru ocolurile inutile. Toată ziua va fi inutilă.

Am ajuns la Donaueschingen prin inspirație și abia acolo mi-am adus aminte și mi-am dat seama că mă aflu la izvoarele Dunării. Nu putea să fie fără emoție, și astfel, dintr-odată, ziua căpătă un sens din cele mai bogate.

Ploaia contenise pentru un timp, și-am mers în liniște în curtea palatului, cunoscut din fotografii, unde s-a hotărât că izvorăște Dunărea. Am descoperit locul, cunoscut și el din fotografii, un bazin circular, betonat, de vreo opt metri în diametru, cu pietriș pe fund, colorat în tonuri verzui, cenușii, brune și albastre. Sub ele se ascunde izvorul a cărui apă, desăvârșit de clară, pare colorată într-o nuanță născută din toate. De-aici sunt două mii opt sute patruzeci de kilometri până la Sulina și pe această distanță Dunărea coboară șase sute șaptezeci și opt de metri. Cifrele, cunoscute din copilărie, acum mă emoționau, fiindcă mă legau de tot ce înseamnă viața mea lăsată în urmă. Dunărea face parte din mine.

Am aruncat un ban în bazinul cu apă limpede și mi-am pus în gând ca vara viitoare să merg la Sulina, măcar pentru o oră, ca să mă regăsesc la nivelul mării, punctul meu principal de referire.

Accept cu ușurință simbolurile; avem nevoie de ele. Izvoarele Dunării sunt multe, și la mari depărțări de bazinul care le simbolizează pe toate. La o sută de metri curge o Dunăre gata formată. Am aruncat un trandafir în apă, întrebându-mă cât timp va face până la Marea Neagră.

Radu Tudoran, *Acea fată frumoasă*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *fără oprire*. **6 puncte**
2. Menționează localitatea aflată la cea mai mică altitudine de pe cursul Dunării, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează semnificația banului aruncat în bazinul din Donaueschingen, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care ziua de călătorie a dobândit sens. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, concepția autorului despre frumusețea lumii, așa cum se desprinde din paragraful al doilea. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă un loc vizitat poate sau nu să schimbe starea emoțională a călătorului, raportându-te atât la fragmentul extras din textul *Acea față frumoasă* de Radu Tudoran, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

Actul III

O odăiță, acasă la sora lui Mitică. [...] Două ferestre aproape lipite dau peste o boltă de viță ruginită. Ghivece cu mușcate în fereastră, gutui puse să se coacă, perdele albe și figuri geometrice brodate deschise și prinse într-o parte și alta a ferestrei. În mijloc, o masă cu un picior, pe care e așternută o față de masă lucrată de mână: verde, roșu și culoarea nisipului. [...] Pe pereți portrete de familie, făcute după fotografii. O fotografie îl arată pe Mitică militar, cu ranița și arma pe umăr. Altă fotografie reprezintă un grup de absolvenți. Sub fereastră e ca un soi de laviță pe care se pot pune hainele. În jurul mesei se află, în dreapta, un fotoliu scund, cu brațe groase de tot, așa că se poate sta comod pe ele. E acoperit cu o velință. În partea cealaltă e un fotoliu din altă garnitură. Mai e un scaun obișnuit de restaurant pe care stă Mitică acum, când se bărbiereste. Tot mobilierul e vechi, ruinat destul, dar foarte curat. Străbate, aruncând pete luminoase pe dușumea, ici și colo, prin bolta de viță, un soare anemic de noiembrie.*

Scena 1

MITICĂ, NEPOTUL, apoi ANA [...]

ANA (femeie ca de treizeci de ani, foarte frumoasă, dar cu fața obosită de griji și necazuri, gospodină harnică, muncită de nevoi, intră cu un braț de lemn): Mitică, parcă te-ai duce la nuntă, frate.

Camil Petrescu, Mitică Popescu

**velință – țesătură țărănească de lână*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități de construcție a unui personaj* într-un roman interbelic studiat.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– prezentarea statutului social, psihologic, moral etc. al personajului ales;

– evidențierea unei trăsături a personajului ales, prin două episoade/secvențe comentate;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj ale romanului interbelic studiat, semnificative pentru construcția personajului ales (acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 2

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Și azi... minunată îmi apare în memorie mahalaua copilăriei...

Din curtea noastră lungă și plină de flori alese, cu pomi roditori și boltă bogată de viță, se auzea vara vocea duioasă și cristalină a mamei:... „Dă fuga, Emilică, până în Capul Podului, că îmi trebuie o... lămâie!” Și cât ai clipi din ochi eram înapoi.

Deși încă de pe vremea copilăriei mele era oficial înlocuită cu aceea de Piața Victoriei, denumirea veche de Capul Podului era încă pe buzele tuturor, chiar și ale copiilor: „Ce tramvai (cu cai, bineînțeles) trebuie să iau să ajung la Capul Podului?” sau: „Birjar! Vrei să mă duci până la Capul Podului?”. Îmi amintesc bine, la numai câteva case de aceea a părinților, curtea enormă cu fântână mare la mijloc, cu grajduri adăpostind cai frumoși trapași*, ce-i înhămau la trăsuri elegante cu roți de cauciuc sau la cupeuri scumpe; iar în timpul iernii, la sănii, îmbrăcați în valtrapuri* dantelate și împodobite cu zurgălăi, care alunecau pe luciul zăpezii pe tot întinsul Șoselei Kiseleff, într-o goană nebună, ce făcea să te crezi într-o lume de basm... Basmul acesta ținea cam cinci luni, căci pe atunci numai soarele primăverii topea zăpada. [...]

Odată cu începerea zilelor frumoase ale primăverii anului 1910 m-am asociat și eu cu băieții care iubeau gimnastica și sportul, cutreierând împreună Șoseaua Kiseleff în lung și lat, cale de trei kilometri, de la Capul Podului până la Hipodrom (sau cum s-ar spune azi: din Piața Victoriei la Casa Scânteii).

În *Amintiri* am arătat pe larg că nu m-am bucurat în copilărie de o sănătate de invidiat, ba dimpotrivă. Slab la trup și bolnăvicios, mai toate bolile s-au ținut lanț de capul meu... până într-o zi, când am luat singur hotărârea să devin sănătos, voinic, ager, curajos, lat în spate și cu mușchii armonios dezvoltati.

Primul sport ce l-am practicat de copil a fost înotul. Pentru aceasta, mergeam la Băneasa, la locul numit „Pânzărese” – așa i se spunea atunci porțiunii cu apă curată – unde puteai înota [...].

De mare prestigiu se bucura pe vremea când eram copil frumosul joc al oinei. Sfârșitul fiecărui an școlar era sărbătorit cu un mare concurs între toate liceele țării. El se desfășura tot pe Șoseaua Kiseleff, pe terenul unde se găsește astăzi Institutul de geofizică aplicată. În anii următori, concursul se ținea în Parcul național, chiar la intrarea unde se află astăzi Expoziția. Jocul nu era brutal, fiind mai degrabă folositor tinerilor. Le dezvoltă abilitatea de apărare, fuga, agilitatea și forța de a bate și de a arunca mingea, care era foarte tare, fiind plină cu păr de cal. De mărime potrivită, puteai să o ții în palmă și să o arunci spre a nimeri pe adversar, care trebuia să se ferească de lovitură sau să o prindă. Întreaga acrobație a apărării declanșa entuziasmul mulțimii ce asista la joc. Măinile scrântite și degetele umflate și întoarse constituiau însă riscul de care nu scăpa niciunul dintre jucători. Am practicat cu plăcere acest sport.

Emil Marinescu, *La Capul Podului – La început de veac...*, în vol. *Portrete și siluete din lumea operei*

*trapaș – (la plural) nume generic dat raselor de cai specializați pentru o mare viteză la trap

*valtrap – pătură, împodobită cu diverse cusături, care se pune pe spinarea calului, sub șă

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *cât ai clipi din ochi*. **6 puncte**
2. Menționează vechea denumire a Pieței Victoriei, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează modul în care era marcat sfârșitul de an școlar în copilăria autorului, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care autorul a început să facă sport. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, imaginea iernii păstrate în memoria autorului, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă decizia de a practica un sport este influențată sau nu de riscurile pe care acesta le implică, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *La Capul Podului – La început de veac...* de Emil Marinescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea numărului minim de cuvinte.

6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Ieri am găsit pe banca solitară
Din parc un biet mănunchi de flori trecute...
Sărmane flori! Ce mâini necunoscute
V-au strâns la piept și-apoi vă aruncară?

Săltau atâția fluturi pe câmpie
Când strălucеаți în roua dimineții...
Ce v-ați făcut mireasma timpurie?...

La ce-ntâlnire mărturii tăcute
Mi-ați fost? Ce ochi cuminți ori plini de pară,
Privind la voi cu drag, se bucurară?
Și v-au uitat apoi așa de iute?...

Ce triste-mi stați acuma, și zdrobite!
Nu vreau să plâng... O clipă-i visul vieții...
Flori veștede, flori moarte, flori iubite!

Șt. O. Iosif, *În parc*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 3

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Când l-am cunoscut, în copilărie, eu nu eram decât un școlar mititel în clasa a II-a primară, în vârstă de opt ani. Creangă era în pragul bătrâneții. Totuși, îmi aduc destul de bine aminte de el. Printre atâtea dascăli severi și înăcriți, care mi-au chinuit copilăria ani de-a rândul, îmi apare figura blândă și jovială a lui Creangă, pe care toți băieții îl iubeam.

Omul acesta, înalt și burtos, pururea zâmbitor, radia în jurul lui, pe stradă ca și în clasă, în vorbă ca și în scris, aceeași lumină, bunătate și veselie.

Cu ce dragoste, cu ce căldură își îndeplinea el nobila misiune de luminător! Patima lui era gramatica [...]. Ținea la scrisul limbei curate românești, după firea ei. Și făcea cu noi în clasă probă pentru bucățile ce le tipărea mai pe urmă în celebra carte: *Învățătorul copiilor*.

— Mai zi o dată, măi băiete... și încă o dată... că asta nu sună curat românește... Și cu mâna pâlnie la ureche, asculta repetarea fiecărei fraze. Îl chinuia uneori ceasuri întregi un singur cuvânt ce i se părea că nu-i la locul lui – căci după auz judeca el efectul literar al stilului.

Parcă îl văd la catedră: mare, gras, suflând greoi, descheiat la haina lui de șiac*, tamponându-și mereu fruntea și părul lui bălan c-o batistă roșie popească.

Așa îi era obiceiul.

— Scoateți batistele! comanda el uneori brusc, oprindu-se în mijlocul explicației. Și care se întâmpla să fi uitat batista acasă, venea singur și întindea palma lui Sf. Neculai – o vârguță de alun păstrată cu sfințenie în sertarul catedrei.

Marile lui calități de dascăl făceau să cucerească și să stăpânească deplin atenția copiilor. Și când simțea un început de oboseală a clasei, el se pornea să povestească snoave și pilde în legătură cu purtarea unora dintre noi – și toți băieții râdeau cu poftă și se porecleau, făcând haz unii de alții. „Brânză bună în burduf de câine” le spunea el celor deștepți și răi.

Blând, comunicativ, șagalnic, domnul Creangă nu ne strunea ca ceilalți dascăli, în fața cărora ședeam smirnă, pironiți în bănci.

Uneori afară privea la jocurile noastre și ne învăța cum trebuie să batem mingea.

„Boul trebuie să tragă și copilul trebuie să se joace” zicea el și ne lăsa în voie, fără să-l supere neastâmpărul și obrazniciile noastre. Îmi aduc aminte cu ce drag ne scoteam căciulile din cap când îl întâlneam pe stradă. Pe când ceilalți dascăli gravi nici nu-și ridicau ochii la niște școlari mărunți, domnul Creangă răspundea voios la salutul nostru, scoțându-și din cap pălăria lui sură și mare cât roata carului.

Jean Bart, *Ion Creangă*

*șiac – postav aspru din lână

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *la locul lui*. **6 puncte**
2. Menționează două elemente vestimentare prin care se distinge Ion Creangă, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o pasiune a învățătorului Ion Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care învățătorul le povestește elevilor *snoave și pilde*. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Ion Creangă, așa cum reiese din ultimele două paragrafe. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă prestigiul unei persoane este sau nu influențat de respectul câștigat, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Ion Creangă* de Jean Bart, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Lui Dinu îi muriseră părinții, de când era de optsprezece ani, și, de atunci, toată gospodăria de acasă și de pe câmp pe umerii lui se sprijinise. Frați și surori nu avea. Oamenii din sat, când l-au văzut rămas orfan, au început să-l câineze:

— Vai, săracul Dinu, ce s-a alege de dânsul? Cum s-a face mere-pere moșioara de la părinți!...

N-a fost însă vai de dânsul, nici moșioara nu i s-a ales mere-pere. Ci, dimpotrivă, moșioara a mai crescut, în locul celor două vaci, care intrau seara în curtea părinților, acum intrau doi boi, mari și grei, învârtindu-și capul să le încapă coarnele pe porțiță. La câțiva ani mai venise și calul cel ținut să bată din copită la porțița Natului.

E drept, însă, că oamenii aveau pentru ce se teme, Dinu era un om căruia părea că mereu îi plouă și-i ninge. Avea un cap mare, pe care-l purta tuns până la piele – iarna, vara. Țeasta era aproape în colțuri, ca și când i-ar fi fost turtită, de când era copil mic, de poveri mari. Funtea – îngustă cât o muchie de topor, și îndată din frunte părea că se încep obrăjii – mari și lați. Avea ochii mici, cețoși, ca și când îndărătul lor ar pluti neguri dese. Mustața-i răsărise rară și, cu anii, firele se lungeau, se înăspreau, dar nu se îndesau.

Ion Agârbiceanu, *Dinu Natului*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui Mihai Eminescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021

Proba E. a)

Limba și literatura română

Testul 4

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

— Nu numai tatăl tău, dar și poezii, care veneau la voi acasă, îmi închipui că ți-au deschis apetitul liric.

— Întovărășindu-mi părintele, încuviință Barbu*, am dat mâna cu Tudor Arghezi, Lucian Blaga, Bacovia, Ion Barbu și aproape cu toți ceilalți, încă din adolescență. Cum de mă primeau în compania lor? Vor fi simțit ceea ce se spune în horoscop, că sunt o persoană la capătul reîncarnărilor sau pe aproape? Sau poate am dat dovadă de tact, iar din când în când de inspirație?

— Când l-ai întâlnit prima oară pe Arghezi?

— L-am cunoscut în 1931, când aveam 4 ani. A venit de ziua mea, la Găești. Mai am și acum dopurile de la sticlele de șampanie, deschise atunci, dopuri pe care el și tata s-au semnat în cinstea mea. Arghezi era un om fermecător, când voia el, nu mai puțin imprezvizibil, certăreț și capricios. A rupt prietenia, nemulțumit de cum scrisese tata despre romanele lui. Ultima oară l-am zărit la teatru, la piesa *Rinocerii*. A plecat după primul act. Spre sfârșitul vieții poetului, părintele meu s-a dus să-l vadă și s-au împăcat.

— Și Blaga?

— Când venea în București, Lucian Blaga îi făcea tatei o vizită. Tata avea o pisică neagră, superbă, care era a lui în sensul că față de el își arăta întreaga tandrețe, pe ceilalți ținându-ne la o oarecare distanță. Îl revăd pe poet, așezat comod în fotoliul îmbrăcat în mătase aluniu-aurie, ținând-o pe genunchi pe mîța neagră a tatei. Miți, care disprețuia de obicei musafirii, sărise în brațele lui Blaga și torcea pierdută. „Parcă-i o Parcă**”, șoptise poetul. [...]

— Cum a fost întâlnirea ta cu Ion Barbu?

— Lui Ion Barbu îi fusesem prezentat în una din duminicile când îl întovărășisem pe tata la cafeneaua Capșa. Prin '38 – '39, zărintu-l în tramvaiul ticsit ce mă aducea acasă de la școală, într-o amiază de lapoviță, l-am salutat cu respect. Știam că locuiește la două stații mai departe de mine. Nu era prima oară când îl vedeam rotind ochii verzi în mulțimea foitoare. Tramvaiul intra tocmai în bucla străzii dr. Davilla, când profesorul, proptit într-un toiag strămoșesc, mă pofti să vin lângă el. Voinicul bărbat, cu o căciulă brumărie peste plete în albire, mă chestionă în ce clasă sunt și dacă-mi plac matematicile. Am dat un răspuns în doi peri. Se informă numaidecât asupra materiei mele preferate – eram în clasa a doua de liceu – și, auzind că aceasta era istoria, ceru lămuriri. Ii spusesem că studiam în acel an Evul Mediu, o perioadă care-mi plăcea mai puțin. „De ce?” „Obscurantism”, răspunsese, „fanatism, ignoranță, ciumă, masacre etc.”. „Astea ți le-a spus taică-tu!” izbucni profesorul și, apucându-mă strâns, îmi ținu o adevărată lecție asupra măreției epocii, ducându-mă două stații mai departe, unde își avea locuința, cu primejdioase ridicări în aer ale unui baston noduros.

Monica Pillat și Barbu Cioculescu, *Povestind despre atunci*

*Barbu Cioculescu este fiul criticului și istoricului literar Șerban Cioculescu.

*Parcă – personaj feminin din mitologia greacă

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *din când în când*. **6 puncte**
2. Menționează anul nașterii lui Barbu Cioculescu, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea lui Barbu Cioculescu față de Ion Barbu, în momentul revederii, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Tudor Arghezi se supără pe tatăl lui Barbu Cioculescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Ion Barbu, așa cum reiese din ultimul paragraf. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă opiniile celor din jur influențează sau nu înțelegerea realității, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Povestind despre atunci* de Monica Pillat și Barbu Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea numărului minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

Decor unic. Birou-salon. Provincie. Zi de mai, în casa domnului Alexandru Filimon. Mobilă învechită. Pian cu fotografii. Panoplie. Pe un perete, două fotografii mărite cu cărbunele, ale doamnei și domnului Filimon, ceva mai tineri și semnate Alice, tronează în rame de aur, foarte încărcate, oval peste pătrat.*

Ușa și ferestrele se vor așeza după fantezia regizorului sau posibilitățile teatrului.

Ceasomicul cu cuc anunță ora patru. Doamna Raluca Filimon e în scenă cu fiica dumisale, Alice, și brodează.

RALUCA: Patru.

ALICE (care citește un roman): Te-am rugat de-atâtea ori, mamă, să scoți cucul ăsta din casă. Nu e modern.

RALUCA: Amintire de la mama...

ALICE: Dac-am păstra toate amintirile...

Victor Eftimiu, *Omul care a văzut moartea*

*panoplie – colecție de arme aranjate pe un panou

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unei text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 5

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În anul 1916, clasa a V-a „modernă” a Liceului „Matei Basarab” din București se afla la parter, într-o aripă a clădirii ce da spre curte. Pentru a ajunge în clasă, profesorii trebuiau să coboare cele trei trepte ale corpului principal și să străbată în diagonală această curte cenușie și tristă. Prin ferestrele clasei, la sfârșitul recreațiilor, elevii îi vedeau venind cu catalogul la subsuoară.

Așa l-am văzut apărând și pe E. Lovinescu, titularul catedrei de limba latină. Era un bărbat corpulent, cu figura dreptunghiulară, cu părul alb, în ciuda vârstei de 35 de ani.

Metoda lui de predare era următoarea: deschidea la nimereală cartea cu textul latin și pune pe un elev să citească un fragment de capitol și să încerce să-l traducă, ceea ce elevul nu izbutea, firește, decât cu ajutorul profesorului. Traducerea trebuia apoi învățată acasă de toată clasa, odată cu partea gramaticală respectivă.

La prima lecție, E. Lovinescu, după ce s-a așezat pe scaunul catedrei, a-nceput să privească pe rând capetele elevilor. Deodată și-a îndreptat degetul în direcția mea și a rostit:

— Dumneata!

Cu ani de zile mai târziu, ori de câte ori mi-am amintit de acest moment, am simțit o adâncă tulburare. Acel „dumneata!” pronunțat atunci cu gravitate de E. Lovinescu mi se pare și azi extraordinar. Într-o clasă sunt patruzeci de băieți și dintre toți aceștia unul singur va deveni scriitor. Fără a ști nimic despre însușirile acestor elevi, omul care avea să trăiască numai pentru literatură își oprește ochii pe băiatul ăsta născut cu destinul scrisului și-l alege din prima clipă ca elev favorit.

Modul cum m-am descurcat atunci cu textul lui Cicero sau al lui Cornelius Nepos nu l-a nemulțumit prea mult pe profesor; am rămas deci și la lecțiile următoare acela care trebuia să traducă la prima vedere capitolul nou. Era o situație care mai mult mă-mpovăra decât mă măgulea.

Îl văd și acum pe E. Lovinescu la catedră. Domina clasa cu masivitatea bustului său, cu venerabilitatea părului alb; mâinile-i moi se odihneau pe catalogul deschis. Impresia pe care o da îmbrăcămintea lui nu era de neglijență, ci numai de indiferență vestimentară. Ora părea a-l apăsa și a-l plictisi. Din când în când privirile lui treceau deasupra capetelor noastre fixând un punct nevăzut și desigur foarte îndepărtat – într-o lume imaginară. La intervale rare avea un tic al buzelor [...], tic care, cu intermitențe, a persistat la el toată viața.

La sfârșitul uneia din lecții, Lovinescu ne-a spus că dacă printre noi se găsește cineva care a-nceput să scrie proză sau versuri nu trebuie să se sfiască a-i arăta manuscrisul.

Peste câteva zile m-am dus după el, în cancelarie, cu câteva poezii. După două zile mi-a dat verdictul: un verdict sever, dar nu descurajator – însoțit, dimpotrivă, de îndemnul de a-mi continua străduințele literare și de a-i arăta tot ce aveam să mai scriu. Nici el și nici eu nu ne puteam închipui atunci cu câtă fervență o să-i îndeplinesc voia.

Virgiliu Monda, 25 de ani cu E. Lovinescu

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *din când în când*. **6 puncte**
2. Menționează vârsta pe care o are E. Lovinescu în momentul întâlnirii sale cu Virgiliu Monda, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură fizică prin care E. Lovinescu se impune în fața elevilor săi, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Virgiliu Monda nu se simte confortabil la orele de limba latină. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modul în care predă limba latină E. Lovinescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă școala oferă sau nu elevilor posibilitatea de a-și dezvolta potențialul, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *25 de ani cu E. Lovinescu* de Virgiliu Monda, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; **14 puncte**

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. **6 puncte**

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, perspectiva narativă din fragmentul de mai jos.

Dafina ședea neclintită, cu mâinile în poală pe ziarul împăturit frumos, privind la bolnavul care zăcea cu brațele întinse peste învelitoarea albă, capul înfășurat într-un pansament alb din care i se vedea numai fața de ceară, vârstată* cu trei linii negre paralele – sprâncenele, genele și mustățile. Pleoapele-i închise păreau niște pete violete, iar buzele cărnoase erau atât de palide că de-abia li se deosebeau marginile. [...]

Atunci Toma Novac ridică pleoapele ca și când s-ar fi trezit dintr-un somn fără visuri. O durere uniformă îi înfășura tot corpul. Lumina moale îi ustura ochii mari negri, cu o lucire stranie, cu bulbii roșii ca înecați în sânge. Văzu întâi pendula dintre ferestre; limba se legăna rar, greoi, fără zgomot, iar cadranul părea spălăcit de nu putea distinge nici cifrele, nici minutarele. Dedesubt însă, pe calendarul de perete, citi ușor un șapte negru arab și un altul roșu roman.

„Ciudat calendar!” îi trecu prin minte. „Și luna e scrisă cu cifre... N-am mai pomenit...”

Și numaidecât își zise, parc-ar fi vrut să-și controleze luciditatea:

„Ziua a șaptea din luna a șaptea... Coincidență!... Care-i luna a șaptea?”

Liviu Rebreanu, *Adam și Eva*

*vârstat – (reg.) dungat

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text dramatic studiat*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului dramatic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două scene relevante pentru tema textului dramatic studiat;

– analiza a două componente de structură și/sau de limbaj, semnificative pentru textul dramatic ales (de exemplu: acțiune, conflict dramatic, registre stilistice, limbaj, act, scenă etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 7

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Ca orice copil, am fost și eu școlit într-un fel oarecare. Nu știu din ce pricină n-am fost dați, nici Radu, nici eu, la școala primară. Cea mai apropiată de casa în care m-am născut și am crescut, de pe strada Clopotarii Noi, era aceea de la Șosea, de lângă biserica Mavrogheni. Cum însă se lățise în lumea noastră faima directorului acelei școli, tata a izbutit să-l convingă să ne dea lecții particulare, urmând ca să trecem examenele tot la mica instituție de sub conducerea lui. Domnul institutor, dacă-i țin bine minte prenumele, se numea Nicolae Petrescu. Era un bărbat frumos, între două vârste, cu mustățile cărunte, dar bine îngrijite, cum se obișnuia în vremea aceea, când erau socotite podoabele faciale cele mai de preț [...]. În ciuda falsei mele reputații (între prieteni, se-nțelege), de om prevăzut cu o memorie „fenomenală”, mărturisesc cu rușine că nu-mi amintesc nimic din metoda emeritului pedagog. Știu doar atâta, că acorda un preț deosebit ortografiei: de aceea mă pot lăuda că am stăpânit din copilărie manevrarea înlesnită a semnelor de unire și a apostrofului, și acordurile gramaticale în propoziție, dinspre partea sintaxei. Mulțumită lui, mi-am trecut fără incidente toate examenele, cu excepția celui dintâi, din altă cauză însă decât acele de ordin didactic, precum se va vedea. A fost din vina tatii. Inginerul Nicolae Cioculescu era un ins de o desăvârșită punctualitate în serviciu, de o exemplară ținută etică și vestimentară, sociabil, vesel, unanim iubit și respectat, dar avea un mic cusur, care i-a făcut de multe ori pozne în viață: era distrat. Astfel, invitat, nu mai știu bine cu ce prilej, la o ceremonie care se dădea la Palat, plecase fără cravată și a trebuit să facă, în ultimul moment, calea întoarsă, când a descoperit, pipăindu-și nodul absent, că era cu totul neprezentabil. S-a râs mult de această pățanie în casa noastră, tata dând însuși tonul, pe registrul grav, iar mama ținându-i hangul, pe cel înalt, în timp ce noi, copiii, eram cucerțiți și intram în cor, eu mai la urmă, se-nțelege, negăsind convenabil să mă distrez pe socoteala genitorului* meu. Dar să revin la libera mea școlaritate. În pragul examenului de clasa întâi primară, mama i-a amintit tatii că trebuie să mă înscrie. Tata a trecut prin fața școlii și, citind într-o vitrină lista elevilor înscriși la examenele particulare, m-a văzut și pe mine trecut în ordinea alfabetică și s-a întors liniștit acasă, spunând că totul e în ordine. În dimineața examenului, nenorocire! N-am fost primit, pentru că cel citit de tata era Șerban N. Cioculescu, fiul astronomului (și viitorul Pius Servien, teoreticianul structurilor ritmului, care figurează ca atare cu onor în *Dictionnaire des littératures**, de sub direcția lui Philippe van Tieghem). Până la urmă, s-au împlinit formalitățile și am dat examenul, nu fără să fi trecut prin toate emoțiile. Nu-mi mai amintesc dacă și Radu a pățit la fel, dar el va fi privit cu calm incidentul, pe când pentru mine a fost o mică dramă, dintre cele ce nu se uită până la sfârșitul zilelor de cel ce a trecut prin ea.

Șerban Cioculescu, *Amintiri*

*genitor – părinte

**Dictionnaire des littératures* – (în franceză, în original) *Dicționar de literatură*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în vremea aceea*. **6 puncte**
2. Menționează denumirea străzii unde și-a petrecut copilăria autorul, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează în ce constă meritul institutorului Nicolae Petrescu în formarea lui Șerban Cioculescu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Șerban Cioculescu era pe punctul de a rata examenul. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură morală a lui Șerban Cioculescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă este importantă sau nu respectarea unui cod vestimentar în contexte oficiale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Amintiri* de Șerban Cioculescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, două modalități de caracterizare a personajului, identificate în fragmentul dat.

Stavru, negustor ambulant – numit „limonagiul” din cauza mărții ce vindea prin bălciuri – era văr de-al doilea, după mamă, cu Adrian, și o figură foarte cunoscută altădată în cercurile băieților de viață din mahalale. El era acum uitat, îngropat sub disprețul unui scandal pe care firea sa îl pricinuisese cu treizeci de ani în urmă.

De talie deasupra mijlociei; blond spălăcit; foarte slab și foarte zbârcit; ochii săi albaștri și mari, când deschiși și sinceri, când ascunși și vicleni, după împrejurări, înfățișau toată viața lui Stavru. Existența de burlac hoinar, zvârlit de ici-colo de natura lui nomadă și ciudată; viață prinsă la vârsta de douăzeci și cinci de ani în tristul angrenaj al societății (căsătorie cu o fată bogată, frumoasă și sentimentală), din care ieși după un an, acoperit de rușine, cu inima sfâșiată, cu caracterul falsificat. [...]

Stavru trecea drept un flecar pentru toată lumea – și era în adevăr, voia să fie. În costumul său prăpădit și boțit chiar când era nou; cu înfățișarea sa de țăran orășenit, cu cămașa necălcată, fără guler; cu aerul său de geambaș hoțoman, el se deda la o paradă de vorbe și de gesturi cari amuzau pe oameni, dar cari lui nu-i aduceau decât umilire, dispreț. [...]

Într-un colț al magazinului puțin luminat, Stavru, cu zbârciturile feței puțin suprimate, cu trăsăturile îndulcite, cu ochii mari deschiși, ficși și luminoși, privea pe băcanul cu chip umflat și posac și zicea, sfios, dar hotărât, în vreme ce celălalt îl aproba cu capul:

— Kir Margulis... Merge prost... Nu e cald și limonada nu se vinde. Îmi mănânc economiile mele și zahărul dumitale... Prin urmare, ai înțeles? Nici de data asta nu plătesc.

Panait Istrati, *Chira Chiralina*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia sau lui Tudor Arghezi.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care permit încadrarea textului poetic studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;
- analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 8

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

V. Alecsandri (1821 – 1890) era un moldovean prin tată și mai curând muntean prin mamă; dar prin amândoi părinții avea mult sânge grecesc, din al grecilor de aici, bineînțeles. Nuanța sa temperamentală se lămurește deplin prin această împrejurare. El are aristocratismul elinic*, infatuarea aceea stăpânită cu amabilitate (era de un orgoliu imens), oroarea de mediul insalubru și vulgar, aptitudinea înnăscută pentru viața în cercurile fine și la curte, darul convorbirii. Junimiștii și-l aminteau venind la ședințele lor. [...] Elinitatea, în sens românesc, a lui Alecsandri se verifică în nostalgia statornică de mare și de spațiul exotic, în călătoriile lui neîntrerupte, în oroarea de frig, de zăpadă. Iarna poetul hibernează la Mircești, primăvara iese „à la recherche du soleil”*. Munții înălbiți de nea, brazii încărcăți cu țurțuri preferă să-i vadă de pe ferestrele castelului Peleş, cu picioarele „pe covoare groase unde nu pătrunde frigul”. Ceața Parisului i se pare infernală [...] și lumea aceasta „bântuită de stihii, vânt, umezeli, ger, neguri” o socotește greșit concepută, pricină de fiori și triste cugetări. [...] Destul de bogat, Alecsandri a călătorit cu voluptate toată viața, cercetând îndeosebi mările calde, scăldându-se pe țărmurile lor, căutând vehiculele legănate, trăsurile de poștă, corăbiile, gondolele, mereu cu nostalgia îmbarcării [...]. O astfel de pasiune pentru elementul acvatic nu e proprie românului carpatin. Alecsandri are în preajma Mirceștilor o copie redusă a apelor exotice, lunca Siretului, regiune băltoasă printre mari sălcii, sugerând miniatural misterioasele lacuri meridionale, și pe marginea căroa cade în extatica lui solară. În poezia populară, poetul a găsit un corespondent al firii sale amabile. [...]

Foarte mult din opera poetică a lui V. Alecsandri s-a perimat. Însă meritul istoric al poetului, chiar pentru această parte, rămâne inatacabil. Alecsandri a luat poezia populară (din care a făcut o culegere), mai potrivită sensibilității contemporanilor, și i-a dat mici retușări coloristice în stil romantic. [...]

Originalitatea lui Alecsandri nu s-a arătat în toată puterea decât târziu prin pe drept prețuitele *Pasteluri*. De obicei se observă aici percepția naturii, totuși nu aceasta e formula critică de înțelegere cea mai adecvată. Alecsandri, om indolent și terorizat de intemperii, ascuns iarna în casa lui de la Mircești pe care zăpezile o apasă cu albele lor blănuri, [...] creează astfel la noi poezia intimității.

G. Călinescu, *Istoria literaturii române. Compendiu*

**elinic* – referitor la Grecia

**à la recherche du soleil* – (în franceză, în original) *în căutarea soarelui*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *în toată puterea*. **6 puncte**
2. Menționează denumirea localității în care V. Alecsandri își petrece iernile, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează una dintre pasiunile lui V. Alecsandri, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care V. Alecsandri preferă să privească munții din interiorul castelului Peleş. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, modalitatea prin care V. Alecsandri valorifică poezia populară, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă opera unui artist este influențată sau nu de firea acestuia, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Istoria literaturii române. Compendiu* de G. Călinescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul dat.

ACTUL I

În întuneric crește lumina unui felinar, pe o stradă liniștită și departe de centrul orașului mare și frumos. Afară, firește, e un început vremelnice, dar cuminte de iarnă, pentru că – prin fereastră – se văd, în lumina felinarului, cum cad fulgi mari de zăpadă. Poate să treacă pe stradă un automobil sau să se audă glasul în fugă al unui vânzător de ziare de după-amiază. Un ceasornic de edificiu undeva, în apropiere sau o pendulă, în casă, anunță ora opt. Ușa din ultimul plan a fost deschisă și în antreu e aprinsă lumina.

Ion, care a venit de afară, își dezbracă și pune paltonul – odată cu pălăria, după ce i-a scuturat zăpada de pe boruri – în cuier. În urmă intră în scenă, atent să nu facă zgomot, caută o clipă comutatorul și, după ce l-a întors, tot așa de atent pornește în vârful picioarelor spre camera lui, care e în stânga primului plan. Omul are un patefon în mână și câteva plăci abia atunci cumpărate de la magazin și – din nefericire pentru el – a uitat să-și lase galoșii, plini de lapovița de pe străzi, în antreu. [...]

SCENA I

ION, FROSA

În trecere, atent cum merge să nu facă zgomot, Ion lovește, cu patefonul, mescioara de sub panoplie. [...] A încremenit așa, speriat și în egală măsură îndurerat, cu ochii la plăcile de sub picioare și cu mâna pe vasul de pe mescioară. FROSA (îi se aude glasul, din camera stăpânei): Ce-i, cine-i acolo? (Privește în scenă, după o clipă, numai capul scos prin deschizătura ușii. Speriată la început, are acum un gest de liniștire, dar și de ciudă că și-a făcut spaimă din întuneric.)

George Mihail-Zamfirescu, Idolul și Ion Anapoda

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Ioan Slavici sau lui Liviu Rebreanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 9

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică

Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Unul din criticii de care m-am apropiat mai mult a fost E. Lovinescu.

Era un bărbat masiv, cu părul prematur încăruntit, cu un zâmbet sceptic pe buze și cu o imensă capacitate de comprehensiune a semenilor. Scepticismul nu l-a împiedicat niciodată să acorde tânărului care bătea la ușa sa tot sprijinul.

E. Lovinescu dăduse viață unei reviste, *Sburătorul*, la care au colaborat, pe lângă scriitori care își făcuseră, pe parcursul anilor, un nume – și o serie de aspiranți la gloria literară – poeți, prozatori, esești. Revista a dat naștere și cenaclului cu același nume. [...]

N-am să uit niciodată ședințele acelea ale *Sburătorului*.

Pe scaune, pe câteva fotolii luau loc scriitori mai vârstnici, mai cunoscuți. Pe divan se așezau scriitoarele. Cum asistența era mai totdeauna numeroasă – și femeia de serviciu a criticului – Stana – nu izbutea să ofere atâtea scaune vizitatorilor – cei tineri se resemnau să stea în picioare.

Lovinescu se așeza în spatele biroului. Când invita pe cineva să citească, îi oferea locul și el trecea alături, pe alt scaun.

Acolo, la *Sburătorul*, l-am întâlnit pe Ion Minulescu.

Fire deschisă, entuziastă, explozivă – se exprima direct, fără izmeneli, fără flori de stil. Limbajul său era în totală contradicție cu literatura pe care o făcea: o literatură cu iz exotic, cu imagini îndrăznețe – aducând în scrisul nostru saturat de idilism rural – imagini citadine.

Minulescu avea în poezie un vocabular plin de „corali”, de „parfumuri”, de „Traviata”, purta fulare de mătase, cravate în culori vii, haine de o rară eleganță și, în discuțiile literare de la „Capșa”, ne vorbea de poeți străini de care până atunci nu auzisem.

El a fost acela care a dat revistei lui Lovinescu numele de *Sburătorul*. (Titlul avea, firește, un sens simbolic.)

La același cenaclu l-am întâlnit pe Liviu Rebreanu, pe care avusesem prilejul și bucuria să-l cunosc cu câțiva ani în urmă în redacția *Gazetei ilustrate*.

Înalt, masiv, surzător, autorul lui *Ion* era foarte zgârcit la vorbă.

Se încingea câte-o discuție cu privire la o poezie citită sau la o nuvelă sau la un fragment de roman sau la o piesă de teatru. Rebreanu asculta calm pe cei care se agitau și trebuia să fie stăruitor rugat ca să-și dea și el părerea: de-abia atunci se pronunța – și se cuvine să însemn aici cu toată admirația – că opiniile sale erau întemeiate. Știa să surprindă ceea ce era *esențial* în lectura făcută. [...]

E. Lovinescu primea, în afară de duminică – zi de zi pe indiferent cine i se adresa în „chestiuni literare” – cum se exprima el.

Și veneau la dânsul tineri și tinere care făceau primii pași în literatură. Criticul le citea manuscrisele și le dădea o serie de îndrumări folositoare. [...] Pe cel care-i trecea pragul nu-l întreba ce hram poartă – nu-l întreba nimic. Era mulțumit – ce zic? – fericit, dacă întâlnea în noul-venit un talent.

Toată viața și-a consacrat-o literaturii.

I. Peltz, *La „Sburătorul” lui E. Lovinescu*

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *dăduse viață*. **6 puncte**
2. Menționează titlurile a două reviste literare, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează atitudinea lui I. Peltz față de Liviu Rebreanu, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care tinerii scriitori băteau la ușa lui E. Lovinescu. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o caracteristică a literaturii lui Ion Minulescu, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă întâlnirile între oameni din generații diferite generează sau nu oportunități de învățare reciprocă, raportându-te atât la fragmentul extras din textul *La „Sburătorul”* lui E. Lovinescu de I. Peltz, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului pentru redactare, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Pe-ascuns de ea, cu întristări tăcute,
În pomul dragostei, să nu mă vadă,
Cu fir de gând, cu bucurii trecute,
Cos frunzele iubirii să nu cadă.

Iubita mea, prin anii care zboară,
Prin zilele care se duc arzând,
Nu va cunoaște c-a trecut de vară
De n-o să vadă frunzele căzând.

Virgil Carianopol, *Pe-ascuns*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui G. Călinescu sau lui Camil Petrescu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 10

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Până la venirea lui Creangă la Junimea, culegătorii și povestitorii de povești erau domnii Slavici și Pompiliu, amândoi transilvăneni. Poveștile lor se resimțeau de această origine; scrise într-o limbă grea, de multe ori orășenească, poveștile lor trădau un fel de combinații literare care le stricau farmecul.

Marele merit al lui Creangă a fost că el a scris poveștile întocmai sau aproape întocmai cum ele se spun la țară.

Când a venit Creangă la Junimea și și-a citit el singur poveștile, a fost o adevărată sărbătoare. Mi se pare că a început seria sa de povești cu *Soacra cu trei nurori*.

Toți au început atunci a-l ruga pe Creangă să aducă și altele și cât mai curând. Apoi a urmat seria *Capra cu trei iezi*, *Pungulița cu doi bani*, *Dănilă Prepeleac*, *Moș Nichifor Coțcaru* etc.

În ce consistă valoarea poveștilor lui Creangă? Și cum reușește Creangă ca să fie povestitorul cel mai apropiat în limba poporului? Căci trebuie să admitem că dacă este ceva fermecător în poveștile lui Creangă este acel aer de țară, sunt acele expresii plastice, pentru noi cu totul dintr-o altă limbă, sunt acele apropouri naive, acel dialog de o sinceritate primitivă și acele cunoștințe foarte naive și reduse ale țăranului.

Cum că Ion Creangă era un om foarte deștept, foarte ager la minte nu mai rămâne îndoială; dar cunoștințele lui nu erau întinse. Creangă a rămas până la moarte țăranul din satul Vânători de lângă târgul Neamțului, și tot ce a învățat și a deprins peste fondul cu care a venit la oraș nu s-a prins, nu s-a asimilat cu dânsul. Afară de cunoștințele căpătate în școala preparandală privitoare la profesiunea de învățător, încolo Creangă a rămas ceea ce fusese.

Aceasta explică succesul ce a avut cu poveștile. Dacă Ion Creangă devenea un om cult în sensul nostru, dacă s-ar fi depărtat de la felul deprinderilor căpătate în copilărie, el ar fi fost un povestitor ca toți surtucarii* de orașe. Din contră, cultura neputând să-l domineze și să-i schimbe ideile și vorba, Creangă, care avea în același timp și o inteligență vie, a putut să reproducă în limbajul în care crescuse poveștile pe care le auzise, fără ca deprinderi noi și limbajul nou să le defigureze.

Un povestitor de povești populare, ca să reușească, trebuie să pună pe un țăran de la țară ca să istorisească povestea, iar el să o scrie cuvânt cu cuvânt; altminterlea este imposibil ca un om care gândește altfel, care vorbește altfel, să poată să reproducă un limbaj, impresii și imagini care nu sunt din fondul cunoștințelor sale obișnuite.

De aici vine artificialitatea celor mai multe colecții de povești populare. Regretatul Ureche, care a scris și povești, este un exemplu izbitor de cele ce spun.

Creangă n-avea decât să se lase târât de suvenirurile vii și nepieritoare ale vieții sale de la țară, pentru ca poveștile sale să fie aproape ca cele ce se ascultă la șezătoare.

George Panu, *Amintiri de la Junimea din Iași*

*surtucar – (pop.) târgoveț

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *cât mai curând*. **6 puncte**
2. Menționează profesia pentru care s-a pregătit Creangă, prin studiile efectuate, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o trăsătură morală a lui Creangă, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care venirea lui Creangă la Junimea reprezintă un eveniment. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o caracteristică a poveștilor lui Creangă, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă simplitatea este sau nu o piedică în calea succesului, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din *Amintiri de la Junimea din Iași* de George Panu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea **(10 puncte)**

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice în textul de mai jos.

În noaptea tristă care ne desparte,
Tu poate simți în jurul tău suspine
Și fâlfâiri de aripi și de șoapte...
E dorul meu ce vine de departe
Și ostenit adoarme lângă tine,
Cuminte ca un fluture de noapte
Ce s-a lăsat la capul tău, pe-o carte
Închisă de la sine
Când ai simțit că somnul ne desparte...

George Topîrceanu, *Șoapte*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea **(30 de puncte)**

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text narativ studiat*, aparținând lui Liviu Rebreanu sau lui Mihail Sadoveanu.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului narativ studiat într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema textului narativ studiat;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul narativ studiat (de exemplu: acțiune, conflict, modalități de caracterizare, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narrative, instanțe ale comunicării narrative, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseu trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 11

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

În peregrinările mele pe aceste drumuri nesfârșite, mi s-a întâmplat de câteva ori să pătrund în acele teritorii care deveniseră ale noastre de puțin timp; două locuri îmi rămân în minte ca fiind nemaipomenit de atrăgătoare și pline de farmec.

Unul este orașelul Balcic, iar celălalt, îngusta peninsulă Caliacra, o limbă singuratică de pământ ce înaintează în mare.

Balcicul este un oraș mișel și pitoresc, care aproape că se rostogolește în mare. Așezate în mici pâlcuri dezordonate, căsuțele sale turcești o iau în jos pe râpă, ca și cum ar luneca treptat, ademenite de apa de sub ele.

O stradă abruptă duce la un port miniatural, iar, pe ambele părți, faleze din piatră cenușie, cu forme ciudat de rotunde, alcătuiesc un golf deasupra căruia se întinde mica așezare, într-o pașnică izolare.

Am fost acolo doar o dată, dar am păstrat o amintire vie a aspectului său pitoresc, a localnicilor de seminții diferite, ce se îmbulzeau în jurul meu, a fermecătoarelor sale căsuțe cocoțate, care păreau să se agațe cu dificultate de povârnișurile înguste și abrupte.

Am ajuns la Caliacra pe înserat, când soarele se cufunda într-o parte a orizontului în mare, iar de partea cealaltă răsărea luna, o seceră subțire, reflectându-și paloarea eternă peste valuri.

Acolo uscatul coboară în pereți abrupti ca niște faleze, acestea fiind însă de lut, nu de piatră. Culoarea lor e roșiatică, iar în lumina slabă a apusului păreau că lucesc cu un soi de foc lăuntric, ce le dăruia o frumusețe de neuitat.

Solul este pietros; printre bolovani cresc flori necunoscute, acoperind spațiile goale dintre ei cu viață și culoare. O cărăruie traversează această lume de piatră ducând către un far înfipt cu o demnitate singuratică, privind la vasta întindere a mării. Ceva mai jos, într-o mică scobitură a unei stânci, greu de ajuns, a fost înmormântat un sfânt. O candelă singuratică arde tot timpul lângă mormântul sfântului, prin grija acelorași mâini care aprind la căderea întunericului lumina farului pentru cei aflați noaptea pe mare.

Locul, ceasul, singurătatea, toate laolaltă m-au impresionat puternic. Am visat că voi ridica o culă*, sus pe creasta cea mai îndepărtată a țărmului, acolo unde e doar o limbă îngustă, spălată pe ambele laturi de mare.

Am avut viziunea siluetei ei albe ca neaua ridicându-se pe fondul veșnic schimbător al cerului și al mării, imaginea apusurilor și răsăriturilor de soare care vor fi cu totul ale mele în acel loc, precum și cea a nopților când valurile vor părea o taină argintie sub strălucirea rece a lunii. M-am imaginat privind în jos de pe o galerie cu coloane la miile de pescăruși rotindu-se în jurul zidurilor, un abur de aripi albe în cerul de safir, sau noaptea, ca niște năluci, venind și îndepărtându-se într-un zbor fără de sfârșit, umplând beznă cu țipetele lor stranie și pline de tristețe, amestecate cu vuietul vântului!

Pentru o clipă, stând sprijinită de o stâncă și cu fața îndreptată spre neliniștea fără sfârșit a mării, am trăit această iluzie, știind foarte bine că nu era decât un vis, din acelea avute într-o seară când frumusețea ți s-a strecurat în suflet...

Maria, Regina României, *Țara pe care o iubesc*

*culă – turn în palat domnesc; (în text) termen folosit cu sensul de reședință

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *fără de sfârșit*. **6 puncte**
2. Menționează două caracteristici ale Balcicului, datorită cărora este considerat de autoare un oraș pitoresc, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează rolul farului din peninsula Caliacra, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care Balcicul devine, pentru Regina Maria, o destinație mai accesibilă. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o dorință a Reginei Maria, apărută ca urmare a vizitării peninsulei Caliacra, așa cum reiese din textul dat. **6 puncte**

Probă scrisă la limba și literatura română

Testul 11

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică; Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă omul se poate simți sau nu acasă în alte locuri decât în cele natale, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din volumul *Țara pe care o iubesc* de Maria, Regina României, cât și la experiența personală sau culturală.

20 de puncte

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

– formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte

– utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, respectarea precizării privind numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Prezintă, în minimum 50 de cuvinte, rolul notațiilor autorului în fragmentul de mai jos.

ACTUL I

Interiorul unei cârciume, clădite cu grinzi de lemn. [...] la mijloc, ușa de la intrare; la stânga, fereastră mare și prăvălie cu oblon; lângă fereastră, taraba. La stânga, planul întâi și al doilea, două uși care dau în două odăi. La dreapta, planul întâi, chepengul beciului și o ușă care dă în celar*. La stânga, în față, o masă de lemn și scaune rustice. Lavițe pe lângă pereți.*

SCENA I

DRAGOMIR, GHEORGHE și ANCA

Toți trei stau împrejurul mesei pe care arde o lampă mică cu petrol. Gheorghe ține o gazetă în mână. Anca lucrează la o cămașă.

GHEORGHE: E greu să scape, firește... dar se-ntâmplă... Așa fac mai toți câți scapă: dintru-ntâi s-arată pocăiți, se prefac proști, se dau cu binișorul și, odată, când le vine bine, p-aici ți-e drumul...

DRAGOMIR: Adică și ăsta era șiret... se prefăcea... (*Zâmbind.*) Am înțeles.

I. L. Caragiale, *Năpasta*

**chepeng* – ușă sau capac orizontal ușor înclinat cu care se închide intrarea într-o pivniță sau beci

**celar* – (pop.) mică încăpere în locuințele țărănești, pentru păstrarea alimentelor și a obiectelor casnice

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unui text poetic studiat*, aparținând lui George Bacovia sau lui Lucian Blaga.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

– evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea textului poetic într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;

– comentarea a două imagini/idei poetice relevante pentru tema textului poetic studiat;

– analiza a două elemente de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru textul poetic ales (de exemplu: titlu, incipit, relații de opoziție și de simetrie, motive poetice, figuri semantice, elemente de prozodie etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

Examenul național de bacalaureat 2021
Proba E. a)
Limba și literatura română

Testul 12

Filiera teoretică – Profilul real; Filiera tehnologică
Filiera vocațională – Toate profilurile (cu excepția profilului pedagogic)

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă zece puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de trei ore.

SUBIECTUL I

(50 de puncte)

Citește următorul fragment:

Aveam abia șapte ani când tatăl meu, după mari străduințe, intra în stăpânirea completă a moșiei străbune de la Văcărești, pe care, până atunci, o împărțise cu frații și surorile sale. Din vechea reședință de la Văcărești nu mai exista nimic, în afară de un mic pavilion în care locuiseră administratorii. Rugii* și porumbul înconjurau ruinele conacului boieresc unde își petrecuseră viața străbunii noștri. Deasupra tuturor plutea legenda – o taină a măririi și a morții –, tristă și dulce faimă ce nu va părăsi niciodată aceste venerabile locuri. [...]

Am sosit la Văcărești într-o seară de primăvară. [...] Sora mea bătea din palme; eu însă, gravă, priveam fericită în jur, copleșită de emoție și de oboseală – biet copil-poet ce suferea de pe urma hurducăielilor, dar care simțea o speranță fără nume și o durere fără pricină, asemenea acelor lacuri ce apar câteodată primăvara pe neașteptate în urma furtunilor de la noi. [...]

Pentru a-i reda grădinii înfățișarea de altădată, căci acum acolo își disputau locul cu îndârjire ovăzul și porumbul, crescând la întâmplare printre grămezi de cărămizi – vestigii ale vechiului conac –, s-a hotărât să se aducă un om priceput, folosit la parcurile regale, care să traseze și în grădina noastră câteva alei și să indice amplasarea boschetelor și arborilor pe care tatăl meu dorea să-i planteze. Ambiția noastră nu ținea decât ca decoratorul grădinilor princiare să ne ajute atât cât îi ceream.

Abia împlinisem șapte ani, dar ghiceam deja în acel om, în acel grădinar necunoscut, fără voia lui, un destin, mai bine zis un mesager. Deci, într-o dimineață, omul sosește și, declarând că este grăbit, începe de îndată să traseze cu nisip pe iarbă linii drepte; apar apoi sforicele întinse pe borne făcute din pietre. [...]

Grădina deveni un parc în miniatură, cu savante și complicate meandre, iar omul ce povestea frumos se legase atât de tare de lucrul lui, încât voia să-l ducă până la capăt. El rămase la Văcărești mai bine de o jumătate de an, timp în care anumite perioade ne părăsea pentru a merge să se ocupe de terenurile Curtii, dar revenea statomnic până în ziua când, asemenea Demiurgului, găsi că opera sa era bună și o dăruie naturii ce trebuia să o facă să înflorească și să crească, devenind romanticul peisaj de pe coline, în care a visat și a clocotit tinerețea mea.

Parcă o văd, vremea aceea, ca un curcubeu, un curcubeu mereu tremurător: roșul însemnând acea febră care dintotdeauna mi-a învălborat dorința de a ști și a simți; albastrul – acele melancolii selenare care, de pe la doisprezece ani, mă atrăgeau pe aleile întunecoase de sub copaci; trandafirul era forța vioiciunii, râsul meu ce se pierdea spre marginile pădurii care, de pe prispa casei, se vedea unindu-și frunzișul; în depărtare – profilul violet al Carpaților care, uneori, în după-amiezile de vară, se împurpura ori se albăstrea ciudat. Sub lumina de argint, acești Carpați păreau atât de clari și diafani, încât mă miram că nu-i aud slobozind, pe aripi de vânt, spre câmpie, un clinchet de cristal abia lovit. Și în curcubeul acela, marginea de culoarea șofranului* voia a defini graba mea de a stăpâni pentru totdeauna comorile închise în cărți, de a pătrunde înțelesul medaliilor cu tulburătoare efigii* în care dormeau secole învăluite în patina lor...

Elena Văcărescu, *Ani de copilărie*, în vol. *Memorii*

*rug – tulpină a unor plante, mur, măceș

*șofran – plantă din care se extrage o substanță aromatică de culoare galbenă

*efigie – reprezentare în relief, pe monede, medalii etc. a chipului unui personaj important

A. Scrie pe foaia de examen, în enunțuri, răspunsul la fiecare dintre următoarele cerințe cu privire la textul dat.

1. Indică sensul din text al secvenței *își petrecuseră viața*. **6 puncte**
2. Menționează două sarcini atribuite grădinarului de către noii proprietari ai moșiei, utilizând informațiile din textul dat. **6 puncte**
3. Precizează o stare trăită de autoare în momentul sosirii la Văcărești, justificându-ți răspunsul cu o secvență semnificativă din textul dat. **6 puncte**
4. Explică motivul pentru care grădinarul își întrerupe uneori activitatea la moșia Văcărești. **6 puncte**
5. Prezintă, în 30 – 50 de cuvinte, o trăsătură a autoarei la vârsta copilăriei, așa cum reiese din ultimul paragraf al textului dat. **6 puncte**

B. Redactează un text de minimum 150 de cuvinte, în care să argumentezi dacă pasiunea pentru munca depusă este sau nu o condiție a succesului, raportându-te atât la informațiile din fragmentul extras din textul *Ani de copilărie* de Elena Văcărescu, cât și la experiența personală sau culturală. **20 de puncte**

În redactarea textului, vei avea în vedere următoarele repere:

- formularea unei opinii față de problematica pusă în discuție, enunțarea și dezvoltarea corespunzătoare a două argumente adecvate opiniei și formularea unei concluzii pertinente; 14 puncte
- utilizarea corectă a conectorilor în argumentare, respectarea normelor limbii literare (norme de exprimare, de ortografie și de punctuație), așezarea în pagină, lizibilitatea, încadrarea în numărul minim de cuvinte. 6 puncte

În vederea acordării punctajului, textul trebuie să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al II-lea

(10 puncte)

Comentează textul de mai jos, în minimum 50 de cuvinte, evidențiind relația dintre ideea poetică și mijloacele artistice.

Sunt pași pe țărni, sunt slove de demult,
e ceasul sur, cu valuri în tumult
spre zodii mari în zările spălate,
citesc în urme, vuietul l-ascult,
fiorul mi-l măsoar fără cuvinte,
văd pânzele-n a lor singurătate
și păsări odihnind ca pe morminte
pe und' se lasă sufletu-mi cuminte.

...Vrăjmaș e cerul, vitreg mi-i pământul,
blestem în lună, stelele cu dinți,
fântânile de-otravă, urlet cântul,
și crucile viclene-ncurcă vântul
ce dibuie prin bezne, scos din minți.

Ion Vinea, *Orizonturi*

Notă

Pentru **conținut**, vei primi 6 puncte, iar pentru **redactare**, vei primi 4 puncte (utilizarea limbii literare – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; ortografia – 1 punct; punctuația – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, răspunsul trebuie să aibă minimum 50 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.

SUBIECTUL al III-lea

(30 de puncte)

Redactează un eseu de minimum 400 de cuvinte, în care să prezinți *particularități ale unei nuvele studiate*.

În elaborarea eseului, vei avea în vedere următoarele repere:

- evidențierea a două trăsături care fac posibilă încadrarea nuvelei studiate într-o perioadă, într-un curent cultural/literar sau într-o orientare tematică;
- comentarea a două episoade/secvențe relevante pentru tema nuvelei studiate;
- analiza a două elemente de structură, de compoziție și/sau de limbaj, semnificative pentru nuvela studiată (de exemplu: acțiune, conflict, relații temporale și spațiale, incipit, final, tehnici narative, instanțe ale comunicării narative, perspectivă narativă, registre stilistice, limbaj etc.).

Notă

Ordinea integrării reperelor în cuprinsul eseului este la alegere.

Pentru **conținutul** eseului, vei primi **18 puncte** (câte 6 puncte pentru fiecare cerință/reper).

Pentru **redactarea** eseului, vei primi **12 puncte** (existența părților componente – introducere, cuprins, încheiere – 1 punct; logica înlănțuirii ideilor – 1 punct; abilități de analiză și de argumentare – 3 puncte; utilizarea limbii literare – 2 puncte; ortografia – 2 puncte; punctuația – 2 puncte; așezarea în pagină, lizibilitatea – 1 punct).

În vederea acordării punctajului pentru redactare, eseuul trebuie să aibă minimum 400 de cuvinte și să dezvolte subiectul propus.